





## Ima Jugoslavija še smisel?

V Jugoslaviji se je dokončno podrl več desetletij skrbno gojeni, vendar lažni mit o bratstvu in enotnosti. Prava stvar je »bratstvo in enotnost« nista bila mit, ampak nekakšen zaključni obrazec, ki je kot široka materina odeja znal prekriti vse nacionalne razlike v federaciji. Med dolgo uporabo nihče ni hotel videti, da je ta odeja vse tanjša in krajša, da je tudi že nekoliko pokrpana, vse do dne, ko smo vsi ugotovili, da je preprosto ni več. Nekdo jo je vrget na smetišče. Bratstvo in enotnost sta se pokazala v vsej svoji goloti in sprevrženih oblikah, med katerimi prevladuje mitingaško ponujanje resnic.

Po (ne)dogodku v Ljubljani so tudi poslednji slovenski dvomiljci in najvežji spoznali pravo naravo in cilje projekta Milošević, na trdna tla pa so bili postavljeni tudi ne tako redki omlahljivi na Hrvaškem, v BiH in Makedoniji. Miting resnice v Ljubljani, ki se je po neuspehu sprevergel v srbski bojkot Slovenije, je urbi et orbi dokazal, da Milošević pri spreminjanju Jugoslavije na svojo mero ne bo izbral sredstev, glavno orodje pa bo še naprej ostalo mitingaško revolucionarno nasilje. To je bilo ponovno videti po prazni Ljubljani, ko so hoteli ravno dovolj ogrete in razjarjene mitingarje poslati v Beograd, nato pa so si tisti, ki zategajo ali popuščajo vrvi, premislili. Kdo je preprečil oziroma odgodil miting v Beogradu (državno

ali partijsko predsedstvo, generali ali celo sam Milošević), ni znano, vsekakor pa je jasno, da lahko Srbi s tako neznanim nacionalističnim potencialom v Beogradu naredijo milijonski miting ob katerikoli uri poljubnega dne.

Čeprav mitinga v Beogradu ni bilo, pa je nakana pokazala, kam bodo Milošević in njegovi juristi prihodnje usmerili sile. Glavni sunek je zdaj namenjen rušitvi Markovićeve vlade, državnega predsedstva, predvsem njegovega prvega moža dr. Janeza Drnovška, vroče bo tudi na izrednem zveznem partijskem kongresu, ves čas pa bo Miloševićeva ekipa delala tudi na destabilizaciji Hrvaške in BiH, zlasti zadnje. Makedonijo je Srbija, tako vsaj kaže, dokončno izgubila.

Kako močan je Slobodan Milošević, potrjujejo zlasti blede apli državnega predsedstva in sramotno cinčanje ZIS ob napovedanem mitingu v Ljubljani. Kljub temu pa se zdi, da Miloševiću zmanjkuje asov v rokavu. Neuspešno avanturo v slovenski prestolnici je svet tako rekoč soglasno ocenil kot čistokrvno fašistično potezo, nevrnodno evropske stopnje demokracije in civilizacije. Ljubljanska izkušnja je peljala skozi Zagreb, Hrvatje zahtevajo od svojega slabokrvnega vodstva bolj možato opredelitev do srbskega pohoda na Jugoslavijo. Vročje pa bo Miloševiću postalo tudi v lastni domovini. Del intelektualcev ga



je že zapustil, kmalu pa bo v nevarnosti tudi pred svojim ljudstvom, pred svojimi mitingarji. Ljudje bodo kmalu spoznali, da so kljub »sprisajedinjenju« Vojvodine, Kosova in Črne gore še naprej lačni in bos. Celu bolj kot prej.

Začetek poloma njegove politike pa bo srbskega vođjo zelo verjetno pripeljalo do tega, da bo odprl kuverto, na kateri piše »načrt 2«. To naj bi pomenilo, da se bo odpovedal osvajanju Jugoslavije, če vedno ogromno notranjo čustveno energijo Srbije pa uporabi za odcepitve Srbije in dominionov od Jugoslavije. Pogoj za uresničitev tega načrta je še večja nacionalna, ideološka, politična in gospodarska polarizacija Jugoslavije. Srbi delajo na tem z vsa paro. Edina sila, ki lahko prepreči odcepitve Srbije, je JLA. Toda vprašanje je, kakšna in čigava bi bila ob nastopu te opcije JLA. Vprašanje vseh vprašanj pa je, ali ima taka Jugoslavija kot skupna država sploh še kakšen smisel.

M. BAUER

(Nadaljevanje s 1. strani)

## Bo razum ...

Staneta Velikonje se ni dobil iz Srbije nobenih informacij o prekinitvi poslovnih stikov. Obrtna zadruga Unitehna je v ponedeljek dobila iz Srbije le zagotovila tamkajšnjih poslovnih partnerjev, da napovedana prekinitev stikov ne bo vplivala na sklenjene posle, je povedal direktor Ciril Pevec.

Janko Gladek, generalni direktor Belta Črnemelj: »Konec tedna, ko se naša delegacija vrne iz Srbije, bomo natančneje vedeli, kakšni bodo naši nadaljnji poslovnih odnosi s Srbijo. Že sedaj niso bili veliki, saj 70 odst. izdelkov izvažamo. Vendar pa so bili odnosi s partnerji dobri. Zame so direktorji, ki jih je sklicala srbska SZDL, režimski. Morali pa bi se obnašati tržno. Če bo prekinitev odnosov obveljala, bodo največ utrpeli kar Srbi sami. Pri nas v hiši bomo takoj izdelali variante, kako naprej, saj ne moremo dolgo čakati, kaj se bodo znovali odločili v Srbiji. Če pa bodo naši izdelki tuji na srbskem tržišču, mislim, da je tudi nesmisel vlagati v njihova nerazvita območja, saj jih imamo tudi v Sloveniji dovolj. O tem se bo potrebno jasno opredeliti v skupščini.«

Direktor TCP Videm Krško Silvo Gorenc ni bil dosegljiv, namestnik Miloš Medved, ki je zelo previden z izjavami, pa je povedal, da je Politika že odpovedala nakup papirja, potem pa z drugim teleksom sporočila, da je bila prva odpoved povsem zasebna zadeva.

In kaj meni Janez Rošker, glavni direktor SOP Krško? »Odvemoj iz Srbije še nimamo, tako da za sedaj lahko rečem, da vse skupaj peljemo tekoče. Sicer smo predvsem izvozno usmerjena firma, izdelujemo industrijsko opremo po naročilu in nam nekega na široko odprtega trga niti ne morejo zapreti. Kot dolgoletni direktor v gospodarstvu moram reči, da sem nad takim načinom več kot zaskrbljen, saj take blokade za naše majhno gospodarstvo ne morejo pomeniti nič dobrega. Vsekakor gospodarska blokada ne more dolgo trajati, močno dvomim v njen uspeh in njene učinke.«

Delegati sevniške občinske skupščine so v ponedeljek na skupnem zasедanju vseh treh zborov sprejeli pobudo OK ZSMS Sevnica, v kateri mladi zahtevajo, da občinski izvršni svet strokovno, analitično raziše, kaj pomeni razglas RK SZDL Srbije o blokadi vseh stikov s Slovenijo za sevniško gospodarstvo. »Če se ugotovi, da so s tem poslabšani poslovnih rezultati podjetij v Sevnici, je treba nemudoma zahtevati za prestrukturiranje gospodarstva tista sredstva, ki so namenjena za razvoj manj razvitih območij in Kosova. Čeprav vemo, da bi bilo najbolj učinkovito vzeti Srbom besedo, kajti to je edino in vse, kar imajo, tega zaradi naše pluralne usmeritve ne zahtevamo.« je bilo rečeno v sporočilu OK ZSMS Sevnica delegatom občinske skupščine.

## V TREBNJEM PRAVOBRANILČEVO MNENJE

TREBNJE — Trebanjski izvršni svet je na seji, ki se je udeležil predstavnik delovne organizacije Novoles, obširno razpravljal o preoblikovanju DO Novoles in pri tem podprl osamosvojitve Novolesovih proizvodnih enot v občini Trebnje. Poudaril pa je, da je potrebno morebiten takšen korak trebanjskih Novolesovih enot pred dejansko izpeljavo nadvse temeljito pretehtati in ob tem zanesljivo ugotoviti take ali drugačne njegove posledice. Izvršni svet je menil, da mora o načrtovani reorganizaciji Novolesa dati mnenje družbeni pravobranilec samoupravljanja in da mora to informacijo dobiti tudi trebanjska občinska vlada. Na ta način izvršni svet občine Trebnje odgovarja na predloženo zamisel Novolesa o reorganizaciji, po kateri naj bi na temelju sedanjega Novolesa Straža ustanovili novo podjetje Novoles z namenom, da to podjetje ustanovi mešana ali delniška podjetja.

## RIBNIŠKI PREDLOGI

RIBNICA — Na zadnji seji zborov občinske skupščine Ribnica, ki je bila 23. novembra, se ni dalo izogniti razpravi okoli takrat napovedanega in kasneje propadlega mitinga resnice, ki naj bi bil 1. decembra v Ljubljani. V zvezi s tem so delegati sprejeli naslednja stališča, ki so jih naslovili na skupščino SR Slovenije: proučiti je treba možnost za odpopklic slovenskih miličnikov s Kosova. V pristojnih organih federacije in drugih republik je treba ugotoviti, iz katerih sredstev se financirajo mitingi in kdo jih financira. Od skupščine SR Slovenije so ribniški delegati zahtevali, da zavaruje suverenost meja Slovenije in njeno nedotakljivost, kar se nanaša na vsiljevani miting in tudi druge podobne akcije.

## OPRAVIČILO

V prejšnji številki Dolenjskega lista, ki je izšla 23. novembra, nam je bila pripravljena časopisna poštno zagoda. V naši anketi o napovedanem mitingu v Ljubljani sta svoje mnenje povedala tudi Krešo Tomlin, upokojeni polkovnik JLA iz Brežic in Anton Stare, direktor tozda v semiški Iskri. Že omenjena grafična priprava je fotografiji obeh sogovornikov zamenjala med sabo. Za napako se obema prizadevata in vsem bralcem iskreno opravičujemo.

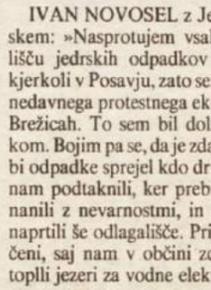
## Naša anketa

### Kam z jedrskimi odpadki?

Dogaja se po stari jugoslovanski navadi, ki je atomskemu lobiju in njegovim podpretnim aparatikom na različnih ravneh dala poleta za šokantno ravnanje. Po letih odlaganja reševanja problema odlaganja radioaktivnih odpadkov iz krške jedrske elektrarne so zavedo sedaj, ko z odpadki nimajo kam, hoteli rešiti na hitro in na tiho. Pred kratkim bi morali delegati krške občinske skupščine sprejeti spremembo dolgoročnega plana občine, ki so pomenile tudi širjenje začasnega odlagališča srednje in nizko radioaktivnih odpadkov za ograjo JE Krško, kar tudi pomeni, da je država prelozila odgovornost za takšno odlagališče kar na ustvarjalca atomskih odpadkov. Javnost pa ni več, kar je bila. Ljudje, delegati so ugotovili, za kaj gre, za vsaj odložitev sprejetja znamenitih sprememb so gotovo »krivi« Krčani, ki so se hitro samoorganizirali in tudi s podpirali širitvi atomskega smetišča na robu mesta. Zaenkrat je ostalo pri tem. JE dela naprej in proizvajala odpadke, ki jih bo treba nekam trajno spraviti. Je Krško obsojeno na to, da (postane atomsko smetišče)? Posavci so sicer povzdignili glas protesta, toda kdo bo odpadke sprejel v svojo bližino in ali ni kar dvorišče JE najbolj primerno za to, ko se sicer ekološko vse bolj osveščena javnost ne zbudi, dokler ni v neposredni nevarnosti njeno dvorišče?



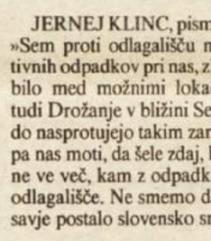
FRANC GOLOB, varnostnik, Stranska vas pri Novem mestu: »Stvari se lotevamo tipično po jugoslovansko, ko nam že teče voda v grlo, namesto da bi za odpadke poskrbeli že takrat, ko so načrtovali nuklearno. Rešitev bo sedaj na vrat na nos seveda težko najti, saj smo ekološko že precej bolj osveščeni in nihče ne bo rade volje dovolil skladiščenja pred lastnim pragom. Enostavno rečeno: kdor je kašo skuhal in ima od nje koristi, naj jo še poje.«



IVAN NOVOSEEL z Jesenic na Dolenjskem: »Nasprotujem vsakršnemu odlaganju jedrskih odpadkov v nuklearni ali kjerkoli v Posavju, zato sem se udeležil tudi nedavnega protestnega ekološkega shoda v Brežicah. To sem bil dolžan svojim otrokom. Bojim pa se, da je zdaj že prepozno, da bi odpadke sprejel kdo drug. Elektrarno so nam potaknili, ker prebivalstva niso seznanili z nevarnostmi, in nam mimogrede naprtili še odlagališče. Prizadeti smo ogroženi, saj nam v občini zdaj vsiljujejo dve topli jezera za vodne elektrarne.«



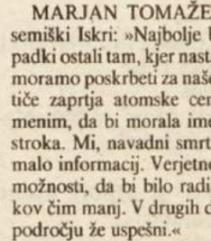
MARINKA KASTELIC, Trebnje: »Vsa Slovenija se ubada z vprašanjem, kam z odpadki. Odgovor bomo morali zvedeti, preden bo prepozno. S moji prijatelji in kolegi za spravilo odpadkov moramo najti. Toda če se jih bomo znebili mi, bo to verjetno nepošteno do tistih, kamor bi odpadke dali. Občanov se loteva strah, posebej nas je strah po črnilskih nesrečah. Zavlačenje za ureditvijo je zatiskanje oči. Ne vem za rešitev tega problema.«



JERNEJ KLINC, pismonoša iz Sevnice: »Sem proti odlaganju nevarnih radioaktivnih odpadkov pri nas, zlasti še zato, ker je bilo med možnimi lokacijami omenjeno tudi Drožanje v bližini Sevnice. Ljudje hudo nasprotujejo takim zamislim, še posebej pa nas moti, da šele zdaj, ko krška atomska ne ve več, kam z odpadki, mrzlično iščejo odlagališče. Ne smemo dovoliti, da bi Posavje postalo slovensko smetišče.«



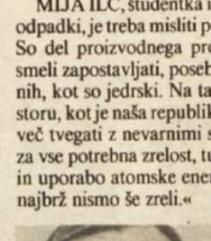
STANE BAJC, predsednik zbora združenega dela krške občinske skupščine: »Jaz sem proti širjenju skladišča za srednje in nizko radioaktivne odpadke v Krškem. S tem bi dali potuho tistim, ki doslej še niso poskrbeli za trajno odlaganje. Zato tudi ne razumem občinske politike, ki ne zagovarja interesov svojih občanov, temveč se več kot servilno obnaša do nekoga izven občine. Tudi se mi zdi globoka nesramnost, če nekdo pogojno varno obratovanje JE z gradnjo skladišča.«



MARJAN TOMAŽEVIČ, tehnolog v semiški Iskri: »Najbolje bi bilo, da bi odpadki ostali tam, kjer nastajajo. Tudi v Iskri moramo poskrbeti za naše odpadke. Kar se tiče zaprtja atomske centrale v Krškem, menim, da bi morala imeti glavno besedo stroka. Mi, navadni smrtniki, imamo premalo informacij. Verjetno pa so še kakšne možnosti, da bi bilo radioaktivnih odpadkov čim manj. V drugih državah so na tem področju že uspešni.«



ŽELJKO KNAVS, mehanik v obratu LIV v Oslinici, Kočevje: »Menim, da nobena tovarna in tudi atomska elektrarna ne bi smela dobiti dovoljenja za obratovanje, dokler ni tudi natančno proučeno in dogovorjeno, kam z njenimi odpadki. Tudi naš obrat je moral rešiti problem svojih odpadkov, tako naj tudi drugi. Sicer ima Kočevjska že veliko ekoloških napak in odpadkov, pa naj mu bo vsaj z atomskimi prizaneseno.«



MIJA ILC, študentka iz Ribnice: »Kam z odpadki, je treba misliti prej, pred izgradnjo. So del proizvodnega procesa in jih ne bi smeli zapostavljati, posebno ne tako nevarnih, kot so jedrski. Na tako majhnem prostoru, kot je naša republika, ne bi smeli preveč tvegati z nevarnimi snovmi. Seveda je za vse potrebna zrelost, tudi za proizvodnjo in uporabo atomske energije. Pri nas za to najbrž nismo še zreli.«



MILAN BRAČIČKA, profesor in etnolog iz Metlike: »V Beli krajini seveda ne bi postali na to, da bi imeli odlagališče radioaktivnih odpadkov. Jasno je tudi, da se ga bodo branili povsod po Sloveniji. Vsa Slovenija je ekološko izredno občutljiva in ga dneva v dan raste ekološka zavest ljudi. Na tako pomembne reči, kot je varno odlaganje jedrskih odpadkov, bi morali načrtovalci JE misliti pred začetkom gradnje.«

## V prid zelene Dolenjske

### Prvo ekološko posvetovanje dolenjskih kemikov

OTOČEC — Dolenjska podružnica slovenskega kmetijskega društva je 22. novembra pripravila v prostorih Garni hotela prvo ekološko posvetovanje, ki so ga delovno naslovili z vprašanjem: Kako zelena bo moja Dolenjska? Dobra udeležba, vrsta zanimivih in tehtnih predavanj ter živahna razprava so potrdili, da je med dolenjskimi kemijskimi strokovnjaki precejšnje zanimanje za ekološke probleme, njihova ekološka osveščenost pa prav tako ne zaostaja za vse močnejšo tovrstno osveščenostjo pri nas.

Kemiki, zaposleni v številnih dolenjskih gospodarskih organizacijah, so po naravi svoje stroke in svojega dela hoče več časa preživeti v okolju, ki je problematično vplivanja industrijskih proizvodnih procesov na okolje, hkrati ko prav njihova stroka lahko ponudi in izpelje ekološko sprejemljivejša tehnološka procesa oziroma se naj bi kemiki odločali zanje, ko rešujejo tehnološke in druge probleme v svojih delovnih organizacijah. Dolenjski kemiki so, kot je pokazalo posvetovanje, dojele, da tehnološki proces ni zaključen s tem, da začrta pot do uporabnega proizvoda, marveč ko ustrezno reši tudi problem vpliva samega procesa na okolje.

Janez Kržan je v svojem uvodnem predavanju razgrnil problematiko ne-

varnih odpadnih snovi ter podal pregled slovenske zakonodaje, ki ureja ravnanje z njimi. Tatjana Gazvoda je govorila o vplivu okolja na zdravje ljudi, Stane Žunič pa je razgrnil podoben ogroženosti gozdom v novomeškem gozdnogospodarskem območju. O nevarnosti površinskih vod in rib s PCB v Beli krajini je bil posvečen prispevek Dušana Fortune in Lidije Hribnik, Mateja Ogrinc pa je predstavila rezultate analize PCB v sedimentu Krupe. Zdravko Bučar je govoril o posebnih odpadkih, ki spremljajo proizvodnjo in IMV, ter nakazal rešitve. O ekološki problematiki v Novolesovi proizvodnji in o programih saniranja je govoril Stojan Golob. Marija Halas, Marjan Kopač in Tone Recelj so predstavili reševanje ekoloških problemov v Krkiniem programu izolacije ter izkušnje pri razvoju in načrtovanju industrijske čistilne naprave v Krkini proizvodnji antibiotikov. Lojze Briški, Miroslav Pokorny in Janez Kržan so predstavili Krkin primer koriste uporabe stranskega proizvoda, micelarne pogače, za organska gnojila. Jože Cvitkovič je govoril o odstranjevanju trdnih odpadkov v novomeški občini, Slavko Žunič pa o raziskavi izcednih vod iz leskoveškega odlagališča komunalnih odpadkov.

M. MARKELJ

## Čeri naše zunanje politike

### Z okrogle mize v Krškem

KRŠKO — V ponedeljek, 27. novembra, so posavsko medobčinsko študijsko središče in medobčinski svet ZK za Posavje ter TCP Videm organizirali okroglo mizo na temo Smeri jugoslovanske zunanje politike. Čeprav je čas za kaj takega vse prej kot primeren, so ne prav številni poslušalci vendarle dobili delno informacijo iz tako rekoč prve roke, kako se pri nas »dela« zunanja politika.

Na okrogli mizi so sodelovali Ivo Vajgl, glasnik zveznega sekretariata za zunanje zadeve, Vlado Janžič, ki je v slovenskem CK zadolžen za zunanje odnose, pa Jože Hartman iz SZDL s podobno nalogo, Bojan Požar iz CK ZKS in Milan Jazbec, uslužbenec zveznega sekretariata za zunanje zadeve, domačin iz Krškega. Da je trenutek za razpravo o zunanji politiki vse prej kot primeren, je posebno močno podčrtal Jože Hartman, ki je opozoril na to, da sedaj v Jugoslaviji vlada popolna notranja razklanost, da se je državno vodstvo znašlo v pat poziciji. Hkrati pa pomen Jugoslavije na mednarodni sceni le še ni povsem upadel, saj je bila s svojimi reformami pred drugimi v real-socialističnem bloku in je zaradi tega tudi dobivala drugačen status znotraj kroga nevrščenih. Vendar sedanje vretje na Vzhodu pa tudi znotraj Jugoslavije presega meje predvidevanja, zato je sedaj nemogoče reči, kakšna naj bi bila prihodnja jugoslovanska zunanja politika, ko pa vse skupaj ostaja odprto in smo tako rekoč na začetku.

Razpravljalci so, ne sicer odkrito, priznavali, da je bila jugoslovanska zunanja politika večkrat tudi zgrešena in po mnenju posavskega sekretarja ZK Franca Pipana prepogosto samo v rokah Tita in Kardelja kot dveh ključnih ljudi ter celo služkinja arabske diplomacije. Po drugi strani pa je Vajgl menil, da je bil celoten napad na jugoslovansko diplomacijo ob aferi v Chicagu, v Sidneyu več ali manj neupravičen. Zavrnil je celo podtikanja, da si zvezni sekretariat za zunanje zadeve ne prizadeva pri integraciji v Evropo, in je pri tem posebej omenil zunanje ministra Lončarja. Vsekakor pa je odgovornost Jugoslavije v gibanju nevrščenih in socialističnem bloku velika, naš model socializma ni bil uvožen niti ni bil sprejet s tanki in bajoneti in kot takim nam je dal priznanje celo francoski predsednik Mitterand. Zunanja politika torej postaja eno izmed ključnih vprašanj naše skupne ali ločene prihodnosti. Da ločeno delovanje slovenske zunanje politike ni več samo stvar neke daljnje prihodnosti, kažejo pogosti stiki s strankami in partijami v sosednjih deželah. Torej ne manjka dosti do formalizacije slovenske zunanje politike.

J. SIMČIČ

• Kaj bomo delali, če bomo na spomladanskih volitvah poraženi? Pripravljali se bomo na nove. (Kučan)

• Ne poznam političnih sovražnikov, poznam samo politične nasprotnike, s katerimi se je treba ostro, jasno, ampak kljub temu civilno in človeško spreti, pogovarjati in prepirati. (J. Pučnik)

republiškem središču morali zamisliti. Kajti minili so časi, ko so lahko prišli v Maribor »prodati« nekaj floskul in komplimentov ter podeliti nasvete in se samozadovoljno vrnili v Ljubljano, mariborski vrh pa je potem še tedne premleval naloge, ki so jih dobili od »centrale«.

Mariborčani niso več tako naivni, da bi jim rasel napuh, ko jim slovenski ugledneži pokadajo, češ kako lepo ste uredili Lent (kar je res), kako lepo gledališče in univerzitetno knjižnico imate (kar je tudi res), zdaj ste dobili celo še pravi montecarlovske kazino sredi mesta (kar je od nedavnega tudi res), Maribor torej postaja sodobno mesto. Mariborčani se znajo s svojimi dosežki zadnjih let — k nekaterim je resda pripomogel republiški denar — tudi sami pohvaliti.

Toda štajerska prestolnica ne živi od Lenta, gledališča in Kazina, temveč ima na drugi strani obubožno gospodarstvo, ki je skoraj fellinijevski kontrapunkt temu svetovljanskemu blišču. Republiški funkcionarji pa med obiski v Mariboru raje gorjijo o Lentu kot o Tamu, kar v kritični mestni javnosti sproža vse več dvoma o iskrenosti namer evropsko usmerjenih slovenskih politikov, da bi v Evropo vzeli s seboj tudi Maribor. Takšno razpoloženje je toliko bolj nevarno, ker so rumene zvezde in modre zastave v teh krajih že vse preveč na trhljih nogah, da jih ne bi nezadovoljne množice mogle čez noč spet zamenjati s stariimi proletarskimi ali novimi lumpenproletarskimi simboli. Naravnost čudno je, da Ljubljana še naprej tako podcenjuje socialno in politično bombo, ki tiktaka na štajerskem.

MILAN PREDAN



## Bomba tiktaka

### Fellini bi v Mariboru lahko našel sijajo scenografijo

MARIBOR — Ali bo Ljubljana pustila Maribor umreti? Tudi takšna vprašanja je v teh dneh slišati v štajerski prestolnici, ki je na minuli plačilni dan doživela pravi mali denarni kolaps: vrsta kolektivov 15. novembra ni dobila plač, celo mestna uprava je izplačilni dan premaknila za dva dneva, napovedi za december pa so še bolj črne.

Seveda se bo šele pokazalo, ali je centralizacija denarja v republiki res toliko osiromašila že tako izčrpani štajerski konec, da ga bo potisnila na rob velikega evropskega toka, o katerem tako zanosno govori slovenska uradna politika, tudi takrat, ko tu in tam kdo od njenih uglednih predstavnikov pride na obisk v Maribor. Prav nad razpoloženjem, ki ga je vse bolj čutili v drugem slovenskem mestu in je samo delno povezano s tistim z denarjem za plače, bi se morje v

# Kmetijstvo



## ZBOR NOVOMEŠKIH ČEBELARJEV

NOVO MESTO — V petek, 8. decembra, ob 17. uri bo v veliki dvorani občinskega sveta Zveze sindikatov v Novem mestu občni zbor novomeškega čebelarstva. Govorili bodo o zdravljenu čebel v prihodnjem letu, o tem bo predaval veterinar Drago Višnjič.

## VODNIK V KUPČIJI

### Odkupne in prodajne cene v KZ Krka

Novo mesto  
Ta teden so spet poskočile cene mladega piteganega goveda, kar pa glede na situacijo niti ni čudno. V ekstra klasi bodo plačevali MPG po 230.000 din, v 1. klasi po 214.290 din in v 2. klasi po 208.930 din. Odkupujejo tudi staro govedo v prvi klasi po 102.200 din, v 2. klasi po 96.720 din in v 3. klasi po 91.520. Višje so tudi cene teleta. Teleta pasme simental, ki pa jih skoraj ni, plačujejo po 250.000 din za kilo, šerole po 230.000 din, sivorjavo pasmo za rejo po 240.000 din in ženska po 220.000 din za kilo žive teže. Vsa teleta za klanje pa plačujejo po 210.000 din za kilo žive teže.  
Dokaj bogata je tudi izbira blaga v hladilnici na Cikavi. Še vedno so na voljo jabolka jonagold in gloster po 28.000 din, krompir po 13.000 din.

### Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

Na slabše obiskani ponedeljkovi tržnici so prodajali solato po 60.000 din, fižol po 150.000 do 200.000, redkev in korenje po 12.000 do 20.000 in česen po 100.000 din kilogram. Jajce je stalo 14.000 din. Lonček smetane je veljal 70.000 do 80.000 din, kilogram skute pa 100.000 do 140.000 din. Zavitek krompirja je stal 150.000 din, suhe slive so prodajali po 100.000 din, suhe hruške po 60.000 din in mandarine po 60.000 din kilo. Za kilo orehovih jedrc so kupci odšteli 400.000 do 500.000 din. Sir so imeli po 300.000 do 400.000 din kilogram. Zavitek različnih čajev je veljal 20.000 do 40.000 din.

## Kmetijski nasveti

### Prepočasi menjavamo sorte

«V Sloveniji smo pri pridelovanju jabolk na visoki tehnološki ravni in se lahko primerjamo s komerki v svetu. Sicer so med našimi sadjarji velike razlike, vendar jim do neke mere še lahko sledimo. Če pa se primerjamo z zahodno Evropo, kamor želimo izvažati jabolka, vidimo, da ne moremo z njimi v korak, pa ne zaradi tehnologije, temveč zaradi premajhne možnosti širjenja sort. Za vse nove sorte v svetu so nam skorajda zaprta vrata, ker Jugoslavija ni podpisala ustreznih mednarodnih konvencij. Ti predpisi so v Evropski gospodarski skupnosti že zdaj zelo zaostreni, še bolj pa bodo po letu 1992.  
Tako je pred kratkim zapisal mag. Aleksander Kravos in potrdil bojzani slovenskih sadjarjev, ki so jih izrekli na junjskem srečanju v kmetijski srednji šoli Grm v Novem mestu. Toda ne gre le za sorte, gre tudi za njihovo kakovost. Tristodvajsetmilijonski evropski trg bo zahteval vrhunsko kakovost, kupoval bo samo sadje brez ostankov kemičnih snovi. Kako bodo tej zahtevi lahko ugodili veliki pridelovalci sadja, si ta čas še ne znamo predstavljati, saj brez intenzivne kemične zaščite pred rastlinskimi škodljivci in boleznimi ni plantaznega pridelovanja.  
Po letu 2.000 bo, tako vsaj napovedujejo, dobil bitko na evropskem tržišču le tisti pridelovalec, ki bo zmožal naglo obnavljati nasade in se prilagajati zahtevam kupcev. Nizozemski sadjarji pravijo, da bodo v novem tisoč-

### JE UREA STRUPENA ZA ŽIVINO? — To sprašuje bralec M. J. in se posebej zanima za to, ali so vrtnice, zlate z ureo, strupene. Urea je umetno pridobljena organska snov, ki jo prežvekalci lahko uporabijo namesto beljakovin, vendar ne v celoti. Potrebna je zmernost in previdnost, pravzaprav je kot kerna urea uporabna le v manjših količinah. Drugače pa je seveda kot gnojilo, kjer velja za eno najboljših in najbolj koncentriranih dušičnih gnojil. Ker se v vodi naglo topi, je zelo uporabna tudi kot foliarno gnojilo, za dognojevanje rastlin skozi liste.

letju zamenjavali (turbo) sadike že na 4 do 5 let. S tako naglico bodo lahko z novimi mutanti in križanci, ki zarodijo že v prvem letu, prehitevali vse druge, zlasti nas, ki se ob tako zahtevnih tehnoloških izzivih kar ne moremo znanju.  
Zato je umesten predlog, naj bi Jugoslavija ukrenila kaj zoper to zaostajanje. Podpisati je treba mednarodne konvencije in se prilagoditi nastalinim razmeram. Nujne so nove raziskovalne postaje in organizirano sodelovanje s tujimi selekcionarji, spodbuditi pa je treba tudi podjetništvo, brez katerega ne bo uspeha.

Inž. M. L.

# Z mlekom namolzli še antibiotike

Analiza odkrila antibiotike v dveh vzorcih z različnih območij Dolenjske in Posavja — Je kateri od živinorejcev ukrepal mimo veterinarja?

NOVO MESTO — V zvezi z mlekom, v katerem so po informacijah sredstev javnega obveščanja z analizami ugotovili vsebnost antibiotikov, so v Dolenjsko-posavskem veterinarskem zavodu povedali, da je šlo 16. novembra letos za 17.900 litrov takega mleka. Kar zadeva mleko iz Dolenjske in Posavja, iz katerega so Ljubljanske mlekarne vzele vzorce in na tej podlagi sporočile zaskrbljujočo novico o stanju tega živila, direktor Zavoda Franc Colarič ocenjuje, da je malo upanja za odkritje krivca za tako mleko. V omenjeni koli-

čini mleka ga je bilo namreč okrog 7.000 litrov iz Sevnice, približno 5.000 litrov iz Trebnjega, preostali del pa iz občine Litija. 17. novembra je bilo mleko z omenjenih področij neoporečno, toda antibiotike je analiza pokazala v mleku s širšega novomeškega in belokranjskega območja.

Spričo tega bodo veterinarji poostri nadzor nad oddajo mleka krav, ki jim

## Zakaj Gruda izsiljuje brežiške kmete?

BREŽICE — Takrat, ko so v Globokem gradili hleve za dva tisoč goved, so okoliški kmetje komaj čakali, da jih bodo napolnili. Obetal so si lep zaslužek od krme, ki naj bi jo pridelovali za tamkajšnje pitanje. Dandanes mislijo drugače. Nad Grudo so razočarani, ker jih izsiljuje s cenami in jim grozi, da se bo oskrbovala s koruzo iz Vojvodine, ker je tam cenejša. Tako na primer kmetje za silažno koruzo, ki jo je Gruda prevzela 3. oktobra, sploh niso vedeli cene, pozneje pa jim jo je plačala po 250 dinarjev za kilogram, dostavljeno v hleve. Potemtakem se ljudem bolj izplača nalagati denar v banko, kot obdelovati zemljo.

Kmetje se čudijo, da jih niti izvršni svet niti skupščina nista podprla, ko se je Gruda začela odvracati od njih in ko so se napovedi, da bodo hlevi osnova za hitrejši napredek kmetijstva v tem okolišju, razblinile kot mlini mehučki. Koruze Gruda torej ne bi rada jemala od domačih pridelovalcev, čeprav se po zagotovitvi prizadetih koplje v denarju, gnojnico in smrad pa naj bi Brežičani sprejeli za boglona. Ali se pri Grudi res nihče ne vpraša, po čem je v svetu zastrupljanje okolja? Gabernica je poleti že doletela katastrofa, torej farma ni čisto nedolžen poseg v brežiški prostor, ki je že brez nje dovolj ogrožen.

J. TEPPEY

## Opletanje — nova bolezen pri govedu

Je že v Italiji

V Združenih državah Amerike pa tudi v Nemčiji, Švici in nam najbližji Italiji se je pri rjavem govedu pojavila nova dedna bolezen, ki jo v Ameriki imenujejo weaver syndrom. Njena zunanja značilnost je, da obolele živali pri hoji opletajo z zadnjimi nogami. Zaradi te motnje so pri nas bolezen poimenovali — opletanje, kar pa ni dobeseden prevod ameriške oznake bolezni (weaver = tkalec).  
Opletanje se pojavi pri bikcih in telcih v starosti od 5 do 8 mesecev, ko se začne prve motnje v hoji. Te se počasi stopnjujejo vse do povsem neurejenega in zatikajočega se gibanja, dokler končno obolela žival ne obleži in pogine zaradi napenjanja. Sklepajo, da se to dogaja zaradi dedne napake pri presnovi v živcih.  
Ker se prav lahko zgodi, da se bolezen pojavi tudi pri nas, poziva veterinarska služba vse rejce goveda, naj morebitne sume o boleznih takoj prijavijo. Čisto možno je namreč, da je s semenom bikov bolezen prinesena že tudi na naše območje in je treba širjenje onemogočiti. To naredijo tako, da biki, ki imajo dedno zasnovo za to bolezen, izločijo iz osemenjevanja. (K. g.)

## SOZD Mercator — Kit Ljubljana

### DO STANDARD, trgovina na drobno p.o., Novo mesto, Glavni trg 3

DELAVSKI SVET DO RAZPISUJE v skladu z 116. členom statuta DO Standard dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

### DIREKTORJA DO

Kandidat mora poleg z zakonom določenih izpolnjevati še naslednje pogoje:  
— da ima višjo strokovno izobrazbo,  
— da ima pet let delovnih izkušenj, od tega tri leta pri vodenju,  
— da ima ustrezne osebnostne kvalitete in sposobnosti.

Pisne prijave z oznako »za razpisno komisijo« ter dokazila o izpolnjevanju zahtevanih pogojev sprejema splošno-kadrovska služba DO Standard, Novo mesto, Glavni trg 3, 30 dni po objavi. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po končanem razpisu.

# EN HRIBČEK BOM KUPIL...



Ureja Tit Dobersek

## Prognošično službo moramo izpopolniti

Predlog mag. Šavorja

Prognošična služba za varstvo rastlin je v Sloveniji dobro in pravilno zasnovana, vendar glede na izredno pestrost podnebnih in mikroklimatskih razmer tehnično pomanjkljivo opremljena in kadrovska slaba zasledena, piše v Sodobnem kmetijstvu Belokranjec mag. Jože Šavor in predlaga nekatere izboljšave te službe, ki je tako pomembna za uspeh pridelovanja.  
Kot pove že ime, pomeni prognoza napoved pojava rastlinskih bolezni ali škodljivcev, to pa omogočijo nekatere metode opazovanja in poznavanje narave bolezni in škodljivcev. V Sloveniji je mogoče dati le okvirno napoved, saj se zaradi izjemne razgibanosti terena razmere od kraja do kraja močno razlikujejo. Prognošična služba z jama danes naslednje kulture in zanje napoveduje izbruh bolezni ali škodljivcev ter priporoča varstvene ukrepe: za krompir, sadno drevje, vinsko trto, žita in hmelj. Pojavlja se potreba po uvrstitvi nekaterih vrtnarskih kultur in sladkorne pese na ta seznam, saj te poljščine zavzemajo vse večji obseg in so vse

pomembnejše.

Čeprav obstaja potreba, se delovanje prognošične službe žal že vrsto let od uvedbe bistveno ne spreminja, metode pa so ostale celo take, kot so bile pred desetletji, na primer pri peronospori in drugih boleznih vinske trte. Prognošična služba nima dovolj osebja, poleg tega je slabo ali pomanjkljivo opremljena. Osnovna mreža hidrometeoroloških postaj se, namesto da bi se vsaj ohranjala, če ne širila, celo krči. Včasih je bilo v Sloveniji več kot 400 postaj, zdaj pa jih je le še 25.

Službo je treba tudi posodobiti z uvajanjem pripomočkov, ki temeljijo na sodobni elektroniki. To so atomatske postaje za zapisovanje in usklajevanje vseh biotičnih in abiotičnih dejavnikov. V svetu okvirno vse bolj uporabljajo naprave za napovedovanje škrlupa, karantenske bakterijske bolezni, hruševega ožiga idr. Velike uspehe dosegajo v vinogradništvu. Tako so s pomočjo italijanskih agrelov in nemških kombiniranih rosomerov zmanjšali število škropljenj vinske trte proti peronospori za enkrat do dvakrat. Te naprave bi bile za naše razmere pomembne zaradi izredno različnih pridelovalnih razmer. Z njimi bi morali dopolniti osnovno mrežo hidrometeoroloških postaj in ugotavljati najbolj kritična mesta za razvoj neke bolezni.

Da bi prognošična služba bolje delovala, bi bilo treba po mnenju mag. Jožeta Šavorja predvsem: za opazovalce in poročevalce organizirati strokovne seminarje, razširiti mrežo osnovnih hidrometeoroloških opazovalnic, uvesti več avtomatskih postaj (aparatur), dopolniti organizacijsko shemo, ustanoviti strokovno skupino, ki bi načrtno krepila službo ter k temu pritegniti vse kmetijske strokovne ustanove. In končno, potrebno je poskrbeti za kar se da sodobno obdelavo pridobljenih hidrometeoroloških in drugih podatkov.

n



## BREZ HLADILNICE NI IZVOZA

BREŽICE — Agraria TOK Kooperacija je to jesen odkupila 413 tisoč kilogramov hrušk, od tega 300 tisoč viljamovk, 87 tisoč sorte packams, 16.500 sorte confarence in 5.800 kilogramov sorte cumis. Tujim kupcem so prodali 118 tisoč kilogramov viljamovk ter ves pridelek hrušk confarence, cumis in packams. Računali so z izvozom večjih količin viljamovk, vendar jih kupec ni prevzel, ker niso bile v hladilnici. Za viljamovko so dobili sadjarji po 6.750 din za kilogram sredi septembra. Ostale tri sorte so v TOK poračunali v začetku oktobra.

- Po smrti nobenega kozarčka več. (Latinski pregovor)
- S prvim kozarcem človek pije vino, z drugim vino pije sebe, s tretjim vino pije človeka. (Japonski pregovor)
- Ne preklinjaj vina, preklinjaj slo po vinu! (Ruski pregovor)
- Vino pij iz male steklenice, učenost iz velike. (Kitajski pregovor)
- Kovino spoznaš v ognju, človeka v vinu. (Japonski pregovor)
- Vino dela modrece za odpadnike. (Latinski pregovor)

## Sanjarjenje v kmečki hiši

Kako se prebijajo Zupanovi v zaselku Volčje

SROMLJE — V stari kmečki hiši, prislonjeni na skalno pobočje v zaselku Volčje, se Zupanova družina zamaš spopada z vlogo, ki načinja zdravje njenih članov. Starša obeh šolarjev upata, da si bodo lahko kmalu postavili nov dom in tako obvarovali otroka nepopravljivih bolezenskih posledic. Tudi bolehnemu staremu očetu bi koristilo bivanje v suhi hiši.



Mamo Silvo Zupan skrbi predvsem za hčerko, učenko prvega razreda osnovne šole. Deklico muči bronhitis in se je že dvakrat po tri tedne zdravila na Debelem Rtiču. Zupanovi imajo sicer pet hektarov zemlje, žal vso v hribu, zato je pridelek kljub napornejšemu obdelovanju skromnejši kot v ravnini.  
«Od kmetije sploh ne bi mogli živeti,« je potožila Silva. Otroka sta komaj

## Tudi od kmetije je moč živeti

MALA LAHINJA — Mala Lahinja pri Dragatušu ima le sedem hišnih števil, pri Rožmanovih pa so največji kmetje. Čeprav je kmetijska napisana na mamo, je glavna delovna moč hči Amalija, ki ni bila nikoli zaposlena. Ni ji žal, pravi, da je ostala doma, in upa, da tudi njenemu sinu ne bo. Končal je srednje kmetijsko šolo, službo pa bi lahko dobil le v rudniku. «Je že bolje, da je doma. Znanje mu bo še kako prav prišlo, pa tudi zaslužiti se da na kmetiji, potrebno je le pošteno delati in pametno obračati denar,« pravi Amalija.

Na pobudo pospeševalcev iz črnomaljske kmetijske zadruge so se Rožmanovi odločili za dozidavo hleva, v katerem je bilo prej prostora le za 6 glav živine, sedaj pa kar za 40 pitalcev in 12 krav. Letos so za gradnjo dobili tudi 19 milijonov dinarjev nepovratnih sredstev, kar po

## Zemljo z razpisi

Kmetijske zadruge so močan razvojni dejavnik — Poselitev Kočevske

KOČEVJE — Kmetijsko združništvo ima na Slovenskem že več kot 100-letno tradicijo, torej sega v čas, ko so bili kmetje najštevilnejši sloj prebivalstva. Kmetijske zadruge so imele poleg pospeševanja kmetijske in gozdarske proizvodnje še vrsto nalog v zvezi z življenjem v odročnih krajih. To pomembno vlogo so v kočevski občini odigrale v prvih povojnih letih kmetijske zadruge, delujoče v vseh večjih krajih. Po ukinitvi teh zadrug in ustanovitvi temeljne organizacije kooperantov pri ZKGP Kočevje je po letu 1960 omenjeno delo precej zamrlo. V sedanjih razpravah o kmetijskem združništvu je slišati številne pobude, da bi v tej občini posvetili delovanju kmetijskih zadrug večjo skrb. V tej zvezi govorijo tudi o poselitvah praznega prostora v kočevski občini. Pri tem se zavzemajo, naj bi zemljo oddajali z javnimi razpisi. Na ta način bi vsi zainteresirani zvedeli, v kakšnih pogojih je mogoče dobiti v zakup zemljo in v uporabo republiška sredstva za agromelioracije in gradnjo gospodarskih splotij.



Amalija Rožman

Amalijinih besedah sicer ni veliko, bilo pa je dobrodošlo.  
Rožmanovi imajo 6 hektarov svoje obdelovalne zemlje, še 4 hektare pa v najemu. «Samo s svojo zemljo bi težko shajali, razen če bi imeli samo živinorejo. Samo z živinorejo pa bi se lahko preživljali le, če bi imeli vedno poln hlev in zelo dobre molznice. Sicer pa se tudi zaradi cen človek ne more vedno znesti le na živinorejo. Pomemben vir zaslužka je za nas krompir, ki smo ga letos prodali 7 ton, prihodnje leto pa ga nameravamo še več. Pri krompirju se namreč denar zelo hitro obrne,« načrtuje odločno Amalija.

M. B.-J.

V. D.

### Služijo kupcu

V Labodu bo 13. decembra referendum o preoblikovanju podjetja

NOVO MESTO — Potem ko so v Labodu po nekajletnem slabem poslovanju leto 1988 zaključili s precejšnjo izgubo, so naredili sanacijski program, v katerem so za izboljšanje poslovnih rezultatov opredelili vrsto kratkoročnih in dolgoročnih ukrepov. Oboje v Labodu izvajajo in predvsem prvi so že dali rezultate, tako da ob devetmesečju noben del Laboda ni imel izgube in upajo, da bo brez primanjkljaja tudi končni obračun za leto.

Eden glavnih kratkoročnih ukrepov je bilo znižanje poslovne aktivne na račun hitrejšega obračanja vseh vrst zalog. Ta cilj uspešno uresničujejo, kar je prispevalo k izboljšanju likvidnosti in k zmanjšanju stroškov obresti za posojila. Vse zaloge so zdaj bistveno manjše. »Dejansko delamo za na pol praznimi skladišči, kot Japonci, tako da vsak izpad oz. zamik v dobavi pomeni težave pri nas. Gotovih izdelkov pa skoraj ni na zalogi in želimo si, da bi bilo tako tudi ob koncu leta. Za prodajo lahkega programa sploh ni strahu, dobro blago se vedno gre. Pri prodaji težke konfekcije nam jo je sedaj zagodlo tudi vreme, trgi v Jugoslaviji pa se zapirajo. Z 90 odstotka naših kupcev smo se na srečo že uspeli dogovoriti za drugačno financiranje, da sprejemajo naše cene, ne pa, da ima izdelek, ko pride v prodajo, všteto tudi 90-dnevno financiranje. Naj za primer povem, da ženska kupača, ki stane 3,6 milijona din, stane po naši ceni, brez vštete financiranja, 1,6 milijona din! Takšno financiranje bo ostala desetina kupcev morala sprejeti ob prevzemu nove kolekcije.« Pravi Labodov direktor Milan Brotač.

Bratož tudi pravi, da proizvodnja vsaj do sedaj poteka brez večjih motenj. Produktivnost je na visoki ravni, povečanje je

### Ostala sem sama...

Predvolilni boj malo za šalo, malo zares

V slovenski predvolilni kuhinji je, kot kaže, še najbolj nezadovoljna glavna kuharica, mati Sezelede. Njeni varovančki so si postregli z mize poslednjo večerjo, ki jo je pripravila v slovo kot popotnico za daljno deželo Volitive 90. Največ sta si vzela Zekajček in Zesemesejček, da bi z dobrotami mamila ljudi v tej novi deželi. Sindikalček je bil bolj neodločen, saj je okleval, ali bi šel na pot z lastno malho ali bi se dal speljati na mamljive dobrote, ki so si jih

• Pričakujoča zgodnica, ki seveda nima epiloga, saj je pot v deželo Volitive 90 še dolga, ima zgolj slučajno velike podobnosti z občutki, ki jih je dobil opazovalec na okrogli mizi o prenovitvenih procesih in programskih usmeritvah, ki so jih v hotelu Metropol 21. novembra predstavili za ZK Sonja Lokar, za ZSMS Gregor Golobič, za ZB Tone Pirc, za ZS Vladimir Droljih in za SZDL Barbara Goričar, okroglo mizo in debato na njej pa je vodilo medobčinsko središče ZKS Novo mesto.

### Zlati ključ v Novolesovih rokah

V lastnem razvoju in pameti vidi Novoles izhod iz zagat — Novi modeli prinašajo priznanja — Zaščita modelov in patentov že prinesla odškodnino

STRAŽA — Pohištena proizvodnja v Novolesu je bila v preteklih letih močno odvisna od ameriškega trga, lihih trgov.

Prvi vidnejši rezultati teh prizadevanj so že znani. Že lani je na beograjskem sejmu pohišstva prejela jedilnica Omega Novolesove arhitektno Lidije Tomeljak nagrado »Srebrni ključ«, letos pa je strokovna komisija tega največjega pohištvnega sejma v Jugoslaviji Novolesovi jedilniški garnituri Ramzes prisodila celo najvišje priznanje — Zlati ključ. Ramzesa je oblikoval mariborski arhitekt Matjaž Durjava. Na nedavno končanem sejmu pohišstva v Beogradu je posebno pozornost zbudila tudi nova kopalniška stena — oblikovala jo je Lidija Tomeljak — prvič pa je bil tam javnosti predstavljen tudi nov material alukril, ki je več let nastajal v okviru Novolesovega raziskovalnega centra.

Predvsem kot reklamno pa tudi poslovno uspešno je treba omeniti akcijo, ki jo je Novoles izpeljal skupaj s Slovenskim etnološkim muzejem in galerijo Ars iz Ljubljane. Ob sodelovanju teh dveh partnerjev je izdelal repliko slovenskega kmečkega stola, ki je bil leta 1822 narejen v Rečici pri Sori. Replika, ki zahteva visoko strokovno znanje, dosega visoko ceno — 300 ameriških dolarjev — in je primerna predvsem za poslovna darila, v Novolesu pa bodo izdelovali tudi kopije kmečkega stola, ki bodo precej cenejše.

Izkušnje v dolgoletnem poslovanju s tujino so novolesovce marsikaj naučile. Med drugim tudi to, da je treba svoje znanje primerno zaščititi. Tako je Novoles sedaj med jugoslovanskimi firmami vodilni po skupnem številu zašči-

tenih modelov, blagovnih znamk in patentov. To se je sedaj že tudi obrestovalo, saj je Novoles pred kratkim dobil pravdo s francosko firmo Porcher, ki je morala Novolesu za ukraden model plačati znatno odškodnino, nekaj podobnih postopkov pa je v teku še z drugimi firmami. Izid teh sedaj, ko ima Novoles vso dokumentacijo v rokah, tudi ne more biti sporen.

T. JAKŠE

### SLABO OBISKANA AKADEMIJA

NOVO MESTO — Tradicionalna proslava, ki so jo v petek, 24. novembra, zvečer pripravili v novomeškem Domu JLA v počastitev dneva republike, je kljub temu, da ni bilo vstopnice, privabila kaj malo obiskovalcev. Vsi v dvorani so bili navdušeni nad večerom skladb, ki jih je zaigral vojaški orkester iz Ljubljane, ta pa je spremljal tudi baritonista Miroslava Belamariča in solista na trobenti Ljuba Dimkaroskega, zapela pa je tudi pevka Simona Weiss.

### Komunisti ne zaupajo komunistom

METLIKA — Hočeš nočes je bila zadnja programsko-volilna konferenca občinske organizacije Zveze komunistov v metliški občini v znamenju globokih družbenih sprememb, ki se sedaj dogajajo v naši družbi. Vse, kar je pri nas slabega, se pripisuje Zvezi komunistov in njenemu zaukazanemu vodilnemu položaju, ki naj bi se poznal od najvišjih vrhov do njenih obrobnihih grčikov in vzpetin. Metliško komunistično vodstvo je tej sodbi, pravični ali ne, vsekakor plačalo svoj davek. In da bi bilo to plačilo kar se da pravično ali kruto, kakor pač gledamo na to zadevo, je sodbo izreklo članstvo te (vedno manjšinske) organizacije, ne pa neka amorfna in neprofilirana narodna groma.

To članstvo, vsak dan manjšina, je svojemu dosedanjemu vodstvu izreklo nezaupnico. Nobenega od dveh predlaganih kandidatov za bodočega poklicnega občinskega partijskega sekretarja niso na zadnji programsko-volilni konferenci izvolili med 26 predlaganimi kandidati v 21-članski OK ZKS Metlika. Ob tem dejstvu so proceduralna vprašanja, ali bi bil dosedanji sekretar lahko ponovno izvoljen ali ne, povsem postranska. Prav tako bi bilo iskanje odgovora, zakaj ni bil izvoljen, v tem, ali je v svojem dosežanju mandatu delal v skladu s tem, kar je občinska organizacija Zveze komunistov od njega pričakovala, ali ne, popolna stranpot. Delal je tako, kot so delali drugi, kot je delovala celotna organizacija. Dejstvo je, da je v zadnjih letih ta organizacija, ki je imela ves čas nesporen vpliv na dogajanja v naši družbi, le-tega na hitro zapravila. In to ne le v tako imenovani širši družbi, med tistimi, ki niso njeni člani, ampak predvsem in v prvi vrsti med svojimi člani. Položaj je paradoksen: ugled Zveze komunistov ni padel zato, ker o tej organizaciji ne mislijo dobro njeni nasprotniki, ampak zato, ker ji ne zaupajo njeni člani.

Zveze komunistov v naših razmerah gotovo ni moč načeti od zunaj, prav tako pa ni mogoče preprečiti njenega kršenja od znotraj, pa naj gre za vaško, občinsko, regionalno, republiško, državno ali svetovno organizacijo.

A. B.

### 13. decembra se bodo delavci v Labodu na referendumu odločali glede preoblikovanja v družbeno podjetje, v katerem bodo tovarne, sedanjí tozili, samostojne programsko-tehnološke-ekonomске enote. Cilj reorganizacije je seveda večja poslovna uspešnost. Osnovni moto bo v Labodu ostal cilj služiti kupcu s kakovostjo, majhnimi serijami, ponudilja pa bodo tudi nove blagovne znamke.

težko pričakovati. Še bolj kot doslej je letos očitna odsotnost z dela, za izpeljavo programov morajo imeti na ta račun 5 do 7 odstotkov več ljudi, kar je sicer nasploh značilno za ženske kolektive. Zaposlovanje je tudi v Labodu dobilo negativni predznak, široko odprta vrata so le za strokovne kadre, ki pa jih tekstil ni privlačil posebno. V novembru so izplačali povprečni osebni dohodek v vrednosti nekaj nad 15 milijonov dinarjev. To je 30-odstotno zaostranje za povprečjem gospodarstva in ta razkorak se žal vse bolj veča.

Z. L.-D.

nagrabili drugi, medtem ko je Borček bolj zvišeno stal ob strani in vihal nos predvsem nad tem, da je barva Zekajčkove vrečke preveč rumena. Vsebinska ga je mamila, embalaža pa ne. Da bi bila nesreča še hujska, se je prav za poslednjo večerjo pojavilo nekaj nepoklicanih bratrančkov, ki so tudi uveljavili svoje dedne pravice in z mize pobrali drobtinice za popotnico v isto smer. Prišli so Kmetič, Demokratič, Sodemokratič in še bi jih lahko naštevati. Tako se je mati Sezelede znašla pred prazno mizo, predno se je sploh zavedala, da v hiši nima pravzaprav več kaj početi in da bi bilo dobro, če bi v deželi Volitive 90 tudi sama komu zmešala glavo. Kaj naj sedaj počne? Recepti za jedi so ji še ostali, a kaj, ko bodo dišale prav tako kot tiste, ki so si jih že nabrali drugi, kaj prida novega pa ne zna skuhati.

T. JAKŠE



KAKŠNE VOLITVE HOČEMO? — Svobodne katedre na to temo, ki jo je novomeška ZSMS 21. novembra zvečer pripravila v hotelu Metropol, se je glede na aktualnost udeležilo sicer sorazmerno malo občanov, vendar so tisti, ki so ostali potem, ko je eden od udeležencev demonstrativno zapustil dvorano, čes, da ga Ljubljanci že ne bodo učili osnovnošolske politike, o kateri čivkajo že vrabci na strehi, vsmo izvedeli marsikaj novega o zapletenem volilnem sistemu, ki se pripravlja, ter o tem, da se bomo morali politične demokracije v pluralni družbi pri nas še dolgo učiti, saj bodo predstoječe volitve le prvi preizkusni kamen na tej poti. Moderator okrogle mize je bil Novomešan Bojan Fink (v sredini), na številna vprašanja pa sta odgovarjala Igor Bavčar in Matjež Krivic. (Foto: T. Jakše)

### Metlika že več let brez izgub

Praznik občine Metlika — Drobno gospodarstvo je druga največja »delovna organizacija« v občini — Vinko Kambič in Julij Papič častna občana

METLIKA — Če zadnjega občinskega praznika v metliški občini že niso praznovali delovno v pravem pomenu besede, ga pa gotovo niso praznovali na račun delovnega dne. Praznik je namreč padel na nedeljo in slovesnosti, ki so jih pripravili za praznik, zaradi tega niso prestavljali.

Prebivalci metliške občine praznujejo svoj praznik v spomin na 26. november 1942, ko so združeni slovenski in hrvaški partizani napadli in razbili utrjeno belogardistično postojanko na Suhorju pri Metliki in s tem zadali smrtni udarec belogardizmu v vsej Beli krajini. Praznovanje občinskega praznika že vseskozi v metliški občini združujejo s praznovanjem dneva republike, 26. novembra pa so si za svoj praznik izbrali tudi prebivalci krajevne skupnosti Suhor. V tem gorjanskem kraju so tudi letos, kakor vsa leta nazaj, pripravili na ta dan prisrčno in prijetno praznovanje.

Na slavnosti v metliškem kulturnem domu je predsednik metliške občinske skupščine Stanislav Bajuk poudaril, da metliško gospodarstvo kljub zaostrenim in težkim razmeram posluje dobro in da metliško gospodarstvo že vrsto let nima izgub. Posebna pozornost velja metliškemu drobnemu gospodarstvu, ki po ustvarjenem družbenem proizvodu in po številu zaposlenih predstavlja za Beto drugo največjo delovno organizacijo v tej belokranjski občini, ki

ustvarja kar petino družbenega proizvoda in kjer se za razliko od družbenega sektorja povečuje število zaposlenih. Seveda ne kaže prezreti dosežkov metliške občine na drugih področjih, zlasti pri razširitvi telefonskega omrežja, posodabljanju cest, gradnji vodovoda in na drugih infrastrukturnih in komunalnih področjih.

Na slovesnosti so za častna občana občine Metlika imenovali akademika prof. dr. Vinka Kambiča in kiparja Julija Papiča, domicil sta obe belokranjski občini, metliška in črnomaljska, podelili XIV. zaščitni brigadi GŠ NOV in

POS, plaketo občine pa so podelili Antonu Pezdircu s Krasinca, Gasilskemu društvu Vojnik ter Osnovni šoli XV. SNOUB — Belokranjski iz Metlike. Ob tej priložnosti so izročili medaljo dela Francu Štefaniču, poštarju z Lovkvice, inž. Jožetu Maljeviču iz KZ Metlika pa priznanje Zadrufne zveze Slovenije.

A. B.

### Priznanja RK

Milici Šali naslov častne predsednice OO RK

NOVO MESTO — Občinska organizacija Rdečega križa je v počastitev 45-letnice obnove delovanja in ob 35-letnici slovenskega prostovoljnega krvodajalstva pripravila 23. novembra v prostorih zavarovalnice Triglav slavnostno sejo. Udeležilo se je skoraj dvesto aktivistov in gostov.

O delovanju te organizacije, ki je v Sloveniji zaživela že pred več kot sto leti, je govoril predsednik Zvone Šuštaršič. Občinsko organizacijo Rdečega križa danes sestavlja 35 krajevnih organizacij, ki v svojo organiziranost vključujejo 20 aktivov v osnovnih in srednjih šolah ter 12 aktivov v organizacijah združenega dela. Statistika kaže, da je ta čas v tej organizaciji samo v novomeški občini prek 27.000 članov. »Današnji čas, ko je veliko ljudi na robu preživetja, je za aktiviste Rdečega križa še posebej veliko dela. Pomagati je potrebno starejšim občanom, bolnim in osamelim in ne nazadnje tudi otrokom,« je povedal predsednik Šuštaršič. Slavnostna seja je bila priložnost, da so priznanja Rdečega križa podelili številnim aktivistom, organizatorjem krvodajalstva ter delovnim in drugim organizacijam. Milici Šali, dolgoletni tajnici, predsednici in aktivistki, so za njeno veliko delo pri razvijanju in delovanju te organizacije na Dolenjskem podelili naslov častne predsednice OO RKS Novo mesto.

J. P.

### ČASTNA OBČANA

Na slavnosti seji v počastitev metliškega občinskega praznika so za častna občana te belokranjske občine imenovali akademika prof. dr. Vinka Kambiča iz Ljubljane (na sliki desni) in akademika kiparja Julija Papiča iz Zagreba. Oba sta po rojstvu Metličana in sta vseskozi trdno povezana s svojim rojstnim krajem in z Belo krajino nasploh. Prof. Kambič je v zahvalnem govoru med drugim dejal, da mu to priznanje pomeni več kot katerokoli doslej v njegovem plodnem in bogatem življenju.

### PRISRČNO SREČANJE

Krajevna organizacija Rdečega križa Gabrje je pripravila 3. decembra vsakoletno srečanje starejših krajanov. Precejšnjemu številu obiskovalcev so pripravili prijetno popoldne mladi kulturniki, ki jim je pomagala od lepega petja in recitiranja ter do mehkih plesnih korakov Milena Jaklič, glasbeno spremljavo pa je prispeval ansambel Novina. Zbranje so pozdravili Anica Korasa, ki je predsednica KO RK Gabrje in pobudnica srečanja, predsednik sveta KS Gabrje Martin Gazdova in Zvone Šuštaršič, prvi mož novomeškega občinskega odbora RK.

### MAŠA BI POMAGALA

METLIKA — Eden od kandidatov za predsednika občinske organizacije Zveze komunistov Metlika je pred volitvami članov OK ZKS dal za pijačo, samo da ne bi bil izvoljen v ia organ. Seveda s tem tudi ne bi mogel računati, da bi ga kasneje izvolili za predsednika občinske organizacije. Strošek je bil zaman; skromen, delaven in pošten možak je bil izvoljen. Če bi dal za mašo, bi najbrž pomagalo.

### DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 9. decembra, bodo odprte v Novem mestu do 19. ure, na podeželju pa do 17. ure naslednje prodajalne živil:

- v Novem mestu: Market na Ragoovski,
- v Šentjerneju: Market Dolenjka,
- v Dolenjskih Toplicah: prodajalna Rog,
- v Straži: Market Dolenjka.

• V nedeljo bo v Novem mestu odprta od 8. do 11. ure Samopostrežba na Glavnem trgu 23. Ker je sobota, 9. decembra, delovna, bodo vse prodajalne živil odprte do 15. ure.



PRAZNIK TUDI V ŠOLI — Za nedavni občinski praznik je metliška osnovna šola dobila najvišje občinsko priznanje, plaketo občine Metlika. Po slavnosti seji so metliški šolarji na novem športnem igrišču pri šoli gostom pripravili pri-srčen kulturni program. Ena pomembnih šolskih pridobitev v zadnjih letih je opremljena računalniška učilnica, ki so si jo številni gostje ogledali po otvoritvi športnega igrišča. (Foto: A. B.)



Ena gospa je rekla, da je Slovenija vsaj v Novem mestu že država. Za praznik republike je v soncu plapolalo precej več slovenskih kot jugoslovanskih zastav.

### IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 16. do 23. novembra so novomeški porodnišnici rodile: Simona Tabor iz Dobrave — Sabino, Liljana Tedoš iz Blatnika — Maja, Angelca Bežek s Sel pri Semeču — Dejana, Darinka Stular iz Vrhpeči — Simona, Marica Deanovič iz Badovinca — Marino, Jerca Avguštin iz Straže — Marka, Marija Lokar iz Čr. Slatnika — Dejana, Alenka Sopčič iz Črnomlja — Barbaro, Marija Kuhar iz Dob. pri Kostanjevici — Tamaro, Danijela Me-sojedic iz Šentjaka — Gregorja, Jožica Pust s Sel pri Zagorici — Katjo, Mira Blatnik iz Mihovca — Simona, Marija Štublar iz Dol. Suhorja — Branka, Dragica Lovše s Puščave — Matjaža, Katca Avguštin iz Straže — Manco, Marica Trtar iz Mokronoga — Tadeja, Jadranka Soderc iz Metlike — Ines, Vesna Brulc iz Dol. Sušic — Luka, Medea Zabukšek iz Stranske vasi — Petro, Ivica Fir iz Berezce vasi — Jožeta, Anica Miklič iz Podturna — Marušo, Ljubica Pavček iz Straže — Primoža, Marija Gorenc z Dolge Rake — Jožeta, Marjanka Senica iz Jurke vasi — deklico, Marinka Bijek iz Praprec pri Žezemberku — deklico, Darja Hočevar iz Dol. Stare vasi — deklico, Petra Plajš iz Gornikov — dečka, Jožica Koba iz Gabrje — deklico.

IZ NOVEGA MESTA: Kata Stojčević, K Roku 106 — Josipa, Refija Halilović iz Foesterjeve ulice — Salmino, Alenka Gorše, Slavka Gruma 50 — Nastjo, Ružica Gojkovič z Mestnih njiv 6 — Pavla, Mateja Horvat, Nač mlina 44 — Matevca, Brigita Pekar iz Šmihela 12 — Aljo, Jana Perše, Mirana Jarca 12 — Boruta. Čestitamo!

### Sprehod po Metliki

STANOVALCI V STARI PODZEMELJSKI ŠOLI se pritožujejo zaradi dveh neveštosti. Prva je ta, da večkrat ostanejo brez vode, druga pa, da je videti njihova stavba vse prej kot lepa. Zaradi izpada vode so že večkrat posredovali pri odgovornih za to, vendar večjega uspeha niso imeli.

PO METLIKI SE GOVORI, da bo že drugo leto zrasla v industrijskem predelu mesta tovarna za cikanje. Ljudje to nepreverjeno vest premljavajo v pogovorih o gostilnah, hkrati pa že izražajo nasprotovanje takšnim načrtom. Pravijo, da ne bodo dovolili onesnaževanja že dovolj onesnažene Bele krajine. Najbolj poučeni vedo povedati, da bo dal sredstva za gradnjo tovarne zdomec, osebni dohodki pa da bodo blizu tisoč mark. Septeta se, da bodo vodilna mesta zasedli na spomladanskih volitvah neuspešni metliški funkcionarji.

MED PRETEKLIMI PRAZNIKI JE BILA METLIKA pusta in prazna. Celo v gostilnah ni bilo gneče, saj je bila večina gostinskih lokalov zaprta. Slavko Brunskole na hrastu pravi, da je tako že nekaj let. »Več dela je bilo le v soboto in nedeljo, predvsem zaradi vračanja delavcev z juga države na delo na severu,« je povedal za to našo rubriko.

OSREDNJA PRIREDITEV ZA letošnjega dedka Mrza bo v tolovadnici metliške osnovne šole. Program bo sestavljen v glavnem iz plesnih točk, saj je dvorana neprimerna za govornje. Prireditve pa bodo še v otroškem vrtcu, v suhorskem podzemeljski in metliški osnovni šoli. Decembra bo več prireditev, predvsem od otroke, tudi po vaških krajevnih skupnostih. Ure pravilje za najmlajše pripravila metliški otroški vrtec.

Ni zanimanja

Kriza delegatskega sistema — Pretežno tišina

ČRNO MELJ — Na nedavni seji zborov črnomaljske občinske skupščine je sekretar občinske organizacije ZSMS Boris Mužar predlagal, naj bi na dnevni red vvrstili še razpravo o osnutku zakona o volitvah, ter vprašal, zakaj ni priloženo omenjeno gradivo, o katerem drugod veliko govori. Predsednik občinske skupščine Mladen Radojčić je pojasnil, da so v predsedstvu oblikovali dnevni red seje v skladu z rokovnikom. Poleg tega pa do seje republiške skupščine niso prejeli od občanov nobenega predloga ali pobude o novi volilni zakonodaji.

Ob tem pa se je odprlo vprašanje vloge črnomaljskih delegatov v republiški skupščini, ki po mnenju delegata iz Semičana nima stikov z delegati v občinski skupščini. Na vsaki seji občinske skupščine bi morali poslušati poročilo o tem, kaj se je dogajalo v republiški skupščini, a očitno republiška delegacija ni zainteresirana, da bi sodelovala z zbori občinske skupščine. Da je tako, pa po mnenju Semičana ni krivda baze, ampak republiške delegacije.

Radojčić je ob tem dodal, da v zadnjih štirih letih razen pripomb k zakonu o gozdovih in stvari, ki so jih obravnavali v republiški skupščini, v Črnomlju ni bilo nobenih predlogov, čeprav bi bili v veliko pomoč republiškim delegatom. Res je sicer, da je v vsakem letnem poročilu naveden tudi problem nedelavnosti delegatov v republiški skupščini, ne gre pa tudi prejeti, da marsikomu ni mar, kaj se bo dogajalo v občinski skupščini.

M. B.-J.

KOMUNALA PRVO JAVNO PODJETJE

ČRNO MELJ — Delegati zborov tukajšnje občinske skupščine so konec novembra sprejeli predlog odloka o organiziranju Komunale kot javnega podjetja. S tem so dali zeleno luč za preoblikovanje sedanje delovne organizacije v javno podjetje tako, kot zahteva zakon o podjetjih. Komunala bo tako v črnomaljski občini prvo javno podjetje po novi zakonodaji.

SILVESTROVANJE BO KOČEVJE

Na silvestrovanju v hotelu Pugled v Kočevju bo igral ansambel Obzorje. Konzumacija bo 2,6 milijona din. V Nami so ceno konzumacije za Silvestrov večer preračunali v DEM in račun je pokazal ceno okoli 50 DEM, za ansambel pa se dogovarjajo. Nekateri predlagajo, naj bi tudi v Kočevju organizirali silvestrovanje na prostem. Uspoštovati je treba kočevsko posebnost, da od zamisli do uresničitve preteče najmanj nekaj let, če ne desetletij.

NOV SAMOPRISPEVEK

DOBRIČ — Za uvedbo novega krajevnega samoprispelka v KS Dobrič je glasovalo na referendumu 19. novembra letos 65,8 odstotka udeleženi volilnih upravičencev. Udeležba na glasovalnih mestih je bila nekaj pre 95 odstotka. Po posameznih krajih so bili odstotki glasov za uvedbo samoprispelka taki: Šahovec 92,7, Dobrava 74,6, Dobrič 67,3, Vapča vas 61,3, Korita 53,1 in Vrbovec 51,4.



MAJHNI IN VELIKI — 24. novembra so odprli nove prostore otroškega vrtca v stari trebanjski osnovni šoli. Tako so v občini dobili za potrebe utesnjene otroškega varstva 6 dodatnih oddelkov v prostorih za približno 125 malčkov. V adaptirani šolski del so se sprejeli na novo 100 otrok. Na otvoritvi so besedam govornikov iz krajevnih skupnosti in vrtca dodali svoje še otroci s priložnostnim kulturnim nastopom. Na fotografiji: med ogledom novih prostorov vrtca. (Foto: M. Luzar)

Nekaj so jih »pokupili« drugi

Si utegnejo v trebanjski občini s štipendijsko politiko zapreti pot do boljše kadrovske sestave in podjetij? — Letos manj kadrovskih štipendij

TREBNJE — Ko v Trebnjem razčenjujejo kadrovske zasedbe delovnih mest v delovnih organizacijah po kriteriju strokovne usposobljenosti zaposlenih, ugotavljajo, da posnetek stanja na tem področju vendarle odraža premike na bolje. Težnje in gibanja v smeri boljše kadrovske sestave pripisujejo tudi vpeljanemu sodelovanju trebanjskega izvršnega sveta in delovnih organizacij pri oblikovanju kadrovske politike.

Vendar so v trebanjskem spletu podjetij še pretrgane niti, ki bi spričo naglih razvojnih premikov v družbi sčasoma utegnile zagotoviti občini sedanji ali trdnjši položaj na obrobju razvojnega valovanja. Po ocenah občinskega sekretariata za občo upravo in družbene dejavnosti je v občini še vedno premalo kadrovskih štipendij za 5. stopnjo, ker delovne organizacije štipendirajo samo za tiste poklice na tej stopnji, ki jih ne-

V Beltu evropski delovni čas?

ČRNO MELJ — Čeprav je devetmesečno poslovanje v črnomaljski občini zaključilo s primanjkljajem 6 organizacij združenega dela in 3 obrati družbenega standarda, v katerih je skupaj zaposlenih 1258 ljudi, pa na seji zborov občinske skupščine o poslovanju ni razpravljali noben delegat. Oglasil se je le Janko Gladek, direktor Belta, ki je z dobrimi 17 milijardami dinarjev izgube na drugem mestu v črnomaljski občini, za rudnikom Kanžarica.

Gladek je dejal, da je ta primanjkljaj zanje skoraj zanemarljiv, saj predstavlja 10 odst. enomesečne realizacije, če pa ne bi valorizirali amortizacije, ga sploh ne bi imeli. Poleg tega tudi za naprej dobro kaže, saj imajo dela dovolj in so za prva dva meseca prihodnjega leta že podpisali vrsto izvoznih pogodb. To pa nikakor ne pomeni, da so lahko brezskrbni, saj morajo neprestano iskati notranje rezerve, ki jim jih omogoča zakon o podjetjih. Kot je poudaril Gladek, se bodo morali, če bodo hoteli biti zares podjetje, znebiti vseh spremljajočih dejavnosti svoje osnovne dejavnosti. Tako naj bi druž-

• Direktor Belta je na skupščini dal pobudo za nov delovni čas, saj takšen, kot je sedaj, po njegovem ne sodi nikamor, tudi zato, ker je vsak dan več prošenj za popoldansko obrt. Predlagal je, naj bi se izmensko delo pričelo ob 7. uri, pripravljalne službe pa bi začele z delom ob 8. uri. Če komu to ne bo pogodu, lahko gre, je še pripomnil Gladek.

bena podjetja prevzela tovarniško menzo, transport, in če bo potrebno, vse do računovodstva. Čim več dela pa bodo poskušali pripeljati delavcem bližje domu, saj se jih sedaj vozi v Belt kar 700, kar je več kot polovica vseh zaposlenih.

Gladek je opozoril, da se bo moral močno spremeniti tudi odnos banke, ki sedaj ne zaupa niti organizacijam s solidnim poslovanjem, kar je v razvitem svetu pravilo. Predvsem pa bo potrebno drugače reševati kreditno-monetarno politiko, saj razvoja ne bomo mogli graditi le s svojimi sredstvi, najta pa so tako draga. Prav v Beltu namreč sedaj razmišljajo o naložbi, ki bi veljala 4 milijone mark.

M. BEZEK-JAKŠE

Iznajdljive, prodorne delavnice

V črnomaljskih delavnicah pod posebnimi pogoji imajo vedno dovolj dela

ČRNO MELJ — Februarja prihodnje leto bodo minila štiri leta, odkar so pri osnovni šoli s prilagojenim programom Milke Šobar-Nataše v Črnomlju odprli delavnice pod posebnimi pogoji. Danes je v njih 12 stalnih varovancev, glede na zanimanje pa bi jih lahko zaposlili okrog 20, če bi imeli dovolj prostora. Vprašanje pa je seveda, če bi socialno skrbstvo takšno obremenitev preneslo.

Po besedah Staneta Križa, ki ima na skrbi organizacijo dela v delavnicah, bi tudi za večjo ekipo gotovo imeli dovolj dela, čeprav je po drugi strani še vedno premalo poznano, kaj vse zmorejo varovanci. Zato tudi pripravijo občasne razstave. Vendar so v zadnjem času že toliko prodri s svojo uslužnostno dejavnostjo, da ne iščejo več dela okrog, ampak prihajajo stranke k njim. Še več pa si želijo kooperantskih poslov, in to toliko bolj, ker morajo stremeti za tem, da je delo čim bolj pestro in raznoliko. Že nekaj let so v obojestransko zadovoljstvo pomembni kooperanti Branka Čuliga, ki ima v Gradcu kovinoplastiko. »Kooperantska dejavnost bi lahko prinesla velik dobiček, če bi bili naši varovanci sposobni več narediti. Vendar moramo upoštevati, da znaša njihova sposobnost le četrtino sposobnosti zdravega človeka. Sicer pa se tudi z uslužnostno dejavnostjo kar zaslužijo, vendar morava biti s specialno pedagogijo in vodjo delavnice Nado Barič zelo iznajdljiva, prilagodljiva in prodorna,« pravi Križ.

Gladek je dejal, da je ta primanjkljaj zanje skoraj zanemarljiv, saj predstavlja 10 odst. enomesečne realizacije, če pa ne bi valorizirali amortizacije, ga sploh ne bi imeli. Poleg tega tudi za naprej dobro kaže, saj imajo dela dovolj in so za prva dva meseca prihodnjega leta že podpisali vrsto izvoznih pogodb. To pa nikakor ne pomeni, da so lahko brezskrbni, saj morajo neprestano iskati notranje rezerve, ki jim jih omogoča zakon o podjetjih. Kot je poudaril Gladek, se bodo morali, če bodo hoteli biti zares podjetje, znebiti vseh spremljajočih dejavnosti svoje osnovne dejavnosti. Tako naj bi druž-



VEDNO DOVOLJ DELA — Čeprav v črnomaljskih delavnicah pod posebnimi pogoji proizvodnega dela tako rekoč nikoli ne zmanjka, pa enkrat na teden varovance obišče tudi učiteljica likovnega pouka Alenka Vrlinč (na fotografiji stoji), ki popetri njihovo delo in pomaga pri oblikovanju razvoja likovnega čuta. V prednovoletnem času imajo največ dela s čestitkami, ki jih prodajo za med. (Foto: M. B.-J.)

V prednovoletnem času imajo v delavnicah največ dela s termo in tempo tiskom. V okviru lastnega programa pa so izdelali nekaj tisoč čestitk, ki so jih že prodali. So ročno delo in vsaka zase je unikat.

Kljub temu da imajo dela dovolj, pa tudi črnomaljskih delavnic niso obšle težave. Imajo prostorsko stisko, saj ne

O NOVM SINDIKATU

RIBNICA — Sindikat naj bo članska, stanovska, in ne politična organizacija, menijo tudi v Ribnici. Vsebinsko njegovega dela in programa bodo določali na bližnjih javnih razpravah, na njenem zaključku pa se bodo šele odločili o organiziranosti. Vse pa kaže, da bodo sindikati organizirani po panogah. Prav te dni bo taka razprava za področje kovinske industrije v Riku, udeležil pa se je bo tudi predsednik republiškega odbora ZS kovinarjev. Podobna razprava bo nato še v Inlesu za lesarje. Posebne razprave bodo še za gozdarje, tekstilce, prosvetarje itd.

KAJ BO S TOZDI IN OBRATI?

RIBNICA — Kaj lahko ribniški občini prinese ali odnese zakon o podjetjih? O tem pripravljajo tudi izračune. Če bi podjetja, ki imajo sedež izven občine, tozde pa v ribniški občini (Gozdno gospodarstvo, Sukno, Mercator, Donit, Zdravstveni dom), postala podjetja, bi to pomenilo odziv 13,2 odstotka dohodka iz občine in izpad 16,8 odst. prispevkov. Bojazen je, da bi to pomenilo tudi selitev strokovnjakov iz občine in zmanjševanje števila zaposlenih (ti tozdi zaposlujejo 676 ali 16 odst. vseh delavcev v občini). To bi pomenilo slabšanje razvojnih možnosti za občino in manj možnosti za zaposlovanje mladih. Še slabša je slika, če k temu pristojemo obrate Saturnusa, BPT in Pletenice. Dohodek gospodarstva občine bi se namreč zmanjšal za preko 18 odst., prispevkov pa bi ostalo v občini za preko 21 odstotkov manj. Zaradi teh ugotovitev se v občini bolj navdušujejo, da bi iz sedanjih tozdv in obratov ustanovili samostojna podjetja, seveda kjer bo to možno.

Bolj resno o nevarnih odpadkih

Ugotovitve skupine za odpadne snovi v Melaminu Kočevje — Predlogi: raziskava o raku, razširitev čistilne naprave in primerno urediti odlagališča odpadkov

KOČEVJE — O ravnanju s snovmi, nevarnih za okolje in zdravje zaposlenih in občanov, se dni razpravljajo in izdelujejo poročila po kočevskih delovnih organizacijah.

V kemični tovarni Melanim, ki je ponekod že označena, drugod pa osum-

ljena kot eden največjih onesnaževalcev okolja, se je pred kratkim prvič sestala tako imenovana skupina za odpadne snovi, ki jo vodi magister Janez Lesar. Najprej so ugotovili, da ne drži trditve, izrečena v nedavnem TV tedniku, da odlagajo v kraške jame odpadke fenolnih smol, ker v Melaminu ne proizvajajo fenolnih smol, ampak jih le kupujejo in nato predelujejo v popolnoma zaprtem sistemu, tako da odpadkov fenolnih smol praktično ni.

Nadalje so ugotovili, da nastaja v njihovem proizvodnem procesu na leto prek 300 ton trdnih odpadkov, ki jih del oddajo Dinosu (papir, folije), del pa odvažajo v suhe kraške jame, vendar le tiste, ki niso strupeni in ne predstavljajo nevarnosti za okolje.

Trde ali tekoče melaminske oz. sečninske smole, ki so v procesu proizvodnje želirale ali bile onečiščene, odvažajo na deponijo odpadkov v sodih. Za te odpadke ne obstaja zadostna evidenca o količini in vrsti smol ter prisotnosti

škodljivih snovi. To pomanjkljivost bodo zdaj z dodatno kontrolo odpravili.

Teočkovi odpadki je okoli 20 kubicov na dan. Sestav te vode je tak, kot predvideva pogodba s komunalno čistilno napravo Kočevje, kar tudi kontrolirajo. Ni pa kontrole potem, ko se ta voda združi še z meteorno, sanitarno in tehnološko vodo tovarne. To pomanjkljivost bodo odpravili že spomladi z ureditvijo posebnega kontrolnega jaška. Do takrat bo te vode kontroliral njihov ekološki laboratorij. Tudi zdaj jim 4-krat letno opravljajo meritve strupenih snovi v odpadnih vodah strokovnjaki iz novomeške Krke.

Pri plinastih odpadkih so meritve letos aprila pokazale, da je bila koncentracija škodljivih plinov (formaldehida) v obratu, kjer imajo stroj Vinds, 4-krat nad dovoljeno mejo. To pomanjkljivost

• V zadnjem delu razprave so ugotovili, da njihovo podjetje vplava v okolje ekološke narave, da bi se tako zmanjšala nevarnost onesnaževanja (od leta 1975 so v te namene porabili 1,2 milijona DEM). V Melaminu je 35 let poteka proizvodnja s kemikalijami, ki so domnevno kancerogene (formaldehid), vendar so po uradni statistiki v zadnjih desetih letih zboleli za rakom le trije njihovi delavci. Melamin tudi predlaga, da se ven denar občinske raziskovalne skupnosti porabi za raziskave pojavnosti in vzrokov rakastih obolenj v občini.

že odpravljajo, naročili pa so še dodatne meritve.

Ugotovili so, da je dobro poskrbljeno za skladiščenje tekočih nevarnih surovin. To pa ne velja za transport teh surovin znotraj tovarne. Tudi v zvezi s tem bodo ustrezno ukrepali. J. PRIMC

KOMISIJSKA TRGOVINA

TREBNJE — Trebanjsko trgovsko ponudbo je popostrila tekstilna komisijska trgovina, ki jo je pred nedavnim odprla lastnica tukajšnje kemične čistilnice Marija Jevnikar.

dosegajo republiških normativov. Prav tako nimajo primerne skladišča za izdelke in material.

M. BEZEK-JAKŠE

BO KMALU KONEC SEMIŠKE STISKE?

SEMIČ — O velikih težavah, ki jih imajo zaradi otroškega varstva v Semiču, čivkajo že ptiči na veji. Samo letos jeseni je bilo namreč odklonjenih 50 otrok, kar je za tako majhen kraj zelo veliko. Vendar na črnomaljski občinski skupščini poudarjajo, da je edini vzrok, da teh težav še niso rešili, denar. Toda kljub temu da denarja ni bilo, so poskušali pereči problem rešiti. Domenili so se, da se prav za ta namen poviša prispevna stopnja za 0,1 odst. Del denarja bi dobili s tem, da bi se delež staršev približal ekonomski ceni. Po pomoč pa so se obrnili tudi na Iskro. Vzgojno-varstvena organizacija je pridobila predračun za obnovo in opremo dveh prostorov v podružnični šoli na Strekljčevu, kjer naj bi imel vrtec dodatne prostore. Novembra bi stroški veljali 500 milijonov dinarjev. Kot so obljubili na občinski skupščini, pa bodo po 29. novembru ugotovili, ali so sposobni zbrati to vsoto. Semičane odgovor čudi, saj opozarjajo, da se v občini dogovarjajo in iščejo denar že najmanj eno leto.

AKADEMIJA OB PRAZNIKU REPUBLIKE

— V prostorih TVD Partizan v Ribnici je bila pred praznikom svečana akademija, ki so jo pripravili člani kulturnega društva Gallus. Ob tej priložnosti je predsednik Sob Ribnica Franc Lapajne podelil pet državnih odlikovanj, ki so jih prejeli: Danica Polovič (na sliki), Vesna Lavrič, Anton Strnad, Janko Debeljak in Marjan Mohar. (Foto: M. Glavojnič)



AKADEMIJA OB PRAZNIKU REPUBLIKE — V prostorih TVD Partizan v Ribnici je bila pred praznikom svečana akademija, ki so jo pripravili člani kulturnega društva Gallus. Ob tej priložnosti je predsednik Sob Ribnica Franc Lapajne podelil pet državnih odlikovanj, ki so jih prejeli: Danica Polovič (na sliki), Vesna Lavrič, Anton Strnad, Janko Debeljak in Marjan Mohar. (Foto: M. Glavojnič)

Delegatov molk

Ob seji skupščine

Če so skušali aeglati trebanjske občinske skupščine po vsej sili dokazati, da je jim bolj malo mar, če jim kdo po lastni volji ukroji njihovo in ne samo njihovo prihodnost, potem so v tej nameni na zadnji skupščinski seji dobri uspehi. To se jim je zgodilo v razpravi o posameznih točkah, ki je v večini primerov ni bilo.

Nemara ni potrebno obnavljati dnevni red, da bi priznali, da bi bil delegatski glas tudi na skupščini — morda ga je bilo vendarle slišati predhodno na skupnih sestankih delegacij po krajevnih skupnostih in podjetjih — primeren in pričakovan odziv. Skupščina je namreč med drugim obravnavala melioriranje določenih območij trebanjske občine, za te zemeljske posege pa vemo, da so nekajkrat iz različnih vzrokov že bili v središču trebanjske javnega zanimanja. Če so že melioracije premalo pomembne, se bodo Trebanjci najbrž strinjali, da niso taki načrti, ki so jih delegati brez besed sprejeli na skupščini v obliki dolgoročnega plana občine Trebnje. Vsaj še do pred kratkim je po marsičem sodeč vsaj del Trebanjcev bil pripravljen stokrat ponoviti, da občinski in drugi dolgoročni plani niso mačje solze in da so stvar, ki jo velja dati na prepih. Spomnimo se samo gorečega nasprotovanja hitri progi na javnem zboru v trebanjskem kulturnem domu, kjer so se pogovarjali o predvideni gradnji hitre železnice skozi občino Trebnje. Delegati, ki na seji morda zaradi lepote napake dokumenta sploh niso vedeli ali razpravljajo o osnutku ali predlogu plana, niso v ničemer posnimali domala razjokanih rojakov z omenjenega javnega pogovora. Prav tako so mirno dvignili roke tudi za plansko dopolnitev, ki so jim jo kdove zakaj dali na mizo pred sejo, namreč dopolnitev o urejanju vzletno-pristajalne steze za potrebe »razvoja letalske dejavnosti v občini, tehnične kulture in turizma ter potrebe republiškega štaba za teritorialno obrambo«.

M. LUZAR

Drobne iz Kočevja

LETO KASNEJE — Včeraj je minilo leto dni od okrogle mize o varstvu reke Rade. Udeležba občanov na njej je bila za občinske razmere odlična, sprejeta pa je bila tudi vrsta pametnih sklepov. Uresničevanje pa je bilo bolj malo ali nič, o čemer najbrž govorniki priča sama Rinaža.

VPISUJEJO ČLANE — Boj za članstvo v tem za več glasov na volitvah se začel tudi v Kočevju. Nekateri bodo obdržali kar stare člane (ZK), nekateri pa jih bodo vpisovali nanovo (SZDL, ZSMS). SZDL je že pojasnila, da lahko postane njen član vsak, ki to želi. Član SZDL je lahko tudi član raznih drugih družbenopolitičnih organizacij. Posebno privlačno je v sedanjih kriznih in draginskih časih doleteti, da plačevanje članarine ni pogoj za vstop v članstvo SZDL.

NEUREŠNIČLJIVA NALOGA? — Na razpravi o programu SZDL so med drugim ugotovili, da je potrebna racionalna in smotrna organiziranost državne uprave in da je treba zmanjšati proračunsko porabo. Upravni organi morajo postaviti učinkoviti in dovtetni za potrebe občanov itd. Občani pa se boje, da so vse to le pohvalne želje, saj so vsa podobna priznanja v preteklih letih in desetletjih rodila prav nasprotni učinek.

Ribniški zobotrebci

SAMI NAJ SE SPORAZUMEJO — Na Mlaki v Ribnici naj se ljudje kar sami sporazumejo, kako bodo brez odloka o sodalstvi stavbnih zemljišč omogočili, da se gradi sporna pot, ki jo predvideva tudi sodalstveni načrt tega območja. Tako je bilo mnenje delegatov zborov občinske skupščine Ribnica. Delegati so tudi menili, da je protostojna komisija, ki je to zadevo obravnavala, svoje delo opravila pošteno in smektno.

PROSLAVA DNEVA REPUBLIKE — Proslava ob dnevu republike je bila v letu prenovljenem domu TVD Partizan v Ribnici. Nekateri udeleženci so menili, da ni prav, ker dvorana ni bila primerno okrašena. Bila je celo brez zastav in Titove slike.

KOT OB INFORMBIROJU — Starša generacija Ribničanov ima take občutke, kot ob izbruhu spora z Informbirojem aprila 1948. Tudi takrat, po resoluciji Informbiroja, je Sovjetska zveza (pa tudi druge socialistične države) zaradi političnih vzrokov z Jugoslavijo prekinila vse gospodarske stike. Zdaj je enako stori- danjske stike s Slovenijo. Ribničanje, ki so znani po zdravem kmečkem razmišljanju, pravijo: Propadel je Informbiro in enak konec čaka tudi odločitev SZDL Srbije.

Trebanjske iveri

OBVESTILO — 11. maja 1986 ob 9. uri bo programsko-volilna konferenca Okrožnega Trebnje. Vabilo te vsebine je objavljamo ga, da se bodo zainteresirani lahko pripravili na konferenco.

PREPOVED — Politične organizacije se prenavljajo in presnavljajo v več smereh, vsakakor pa temeljito. Tajnica pri občinskem sindikalnem svetu v Trebnjem ne pije več kave s sodelavkami in ne malica tam, kjer je rada v prejšnjih obdobjih. Za ocenjevanje takih nastalih razmer je gotovo najpomembnejše, kaj je do njih pripeljal, ali direktive »od zgoraj« ali demokratske pobude iz sindikalne baze.

DOBER TEK — Bivši predsednik OK ZKS Trebnje Stefan Kamin je na nedavni seji tega organa ugovarjal tistim, ki trdijo, da je bila v postopku evidentiranja v trebanjskem partijskem komiteju kadrovska kuhinja. Dejal je, da je ni bilo, ker ni bilo ljudi, ki bi jih kuhali. Ve se, kaj je mislil: člani organizacije, ki bi ji danes nekateri radi puščali kri, preprosto niso hoteli sprejeti sekretarske funkcije. Takemu otepanju je morda mogoče poiskati vzrok v času, v katerem so med drugim nastale težave na protiteži o trebanjski »kuhinja«. Čas je tak, da se v njem po razporeditvi družinskega proračuna približujemo praskupnosti, ki je človek delal, da bi se preživel. Tako je aktualni trenutki v Jugoslaviji na seji OK ZKS Trebnje nazorno prikazal Lojze Ratajc.



**Dora Plestenjak  
s sinovoma**

NOVO MESTO — Da gredo otroci po poti staršev, ni nikakršno pravilo, se pa to kar dostikrat zgodi. Star slovenski pregovor ob takih primerih pravi, da jabolko ne pade daleč od drevesa. Na to modrost je svojo misel oprl tudi dr. Ivan Sedej, ko je 27. novembra zvečer v razstavišču SDK v Kandiji govoril o tam razstavljenih delih akademskih slikarjev Dore Plestenjak in njenega sina Domna Slane. Priznani umetnostni kritik je ob tem poudaril, da je materi in sinu skupno ne le to, da sta oba zavezana likovni umetnosti, ampak tudi in predvsem to, da oba zajemata iz krajine, čeprav vsak po svoje. Medtem ko Dora Plestenjak nekako nadaljuje tradicijo, ki temelji na izročilu slovenskih impresionistov, in so njene krajine blizu smeri, v kateri je ustvarjal Božidar Jakac, se je njen sin Domen Slana bolj navezal na smer, ki je zablestela s kolorizmom, katerega odlični pred-

stavnik je nedvomno Gojmir Anton Kos. Opozoriti pa velja tudi na odtenke v delih obeh razstavljalcev: dela matere so prežeta z nežnimi, poetičnimi doživetji, sinove stvaritve pa imajo vgrajene prvine, ki po izvoru sodijo v abstraktno slikarstvo. Tudi tehnika je razstavljavca skupna, rekli bi družinska: oba slikata v olju, le da pri delih Dore Plestenjak prevladuje akvarel. Več akvarelov ima dolenske motive, pač iz kolonij, ki so bile tu in se jih je slikarka udeležila. Sicer pa povejmo še, da razstavlja Dora Plestenjak 44 del (36 akvarelov in 8 olj), Domen Slana, ki mu je to prva razstava po končanem študiju na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost, pa 25 oljnih slik.

I. Z.

**Muzej na tesnem**

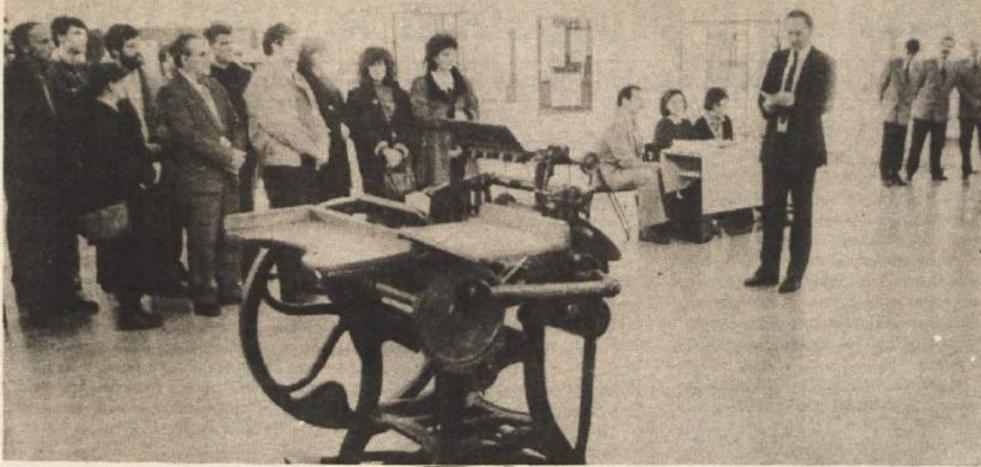
**Več prostora bo kočevski muzej dobil s prenovo Šeškovega doma**

KOČEVJE — V teh dneh tu v raznih organih razpravljajo o sedanjem stanju kočevskega muzeja in njegovi bodočnosti. Muzej ima prostore v Šeškovem domu, kjer je leta 1943 zasedal prvi zbor svobodno izvoljenih odposlancev slovenskega naroda. Ta dom je bil pred kratkim razglašen za kulturni in zgodovinski spomenik.

V Šeškovem domu ima muzej samo 400 kv. metrov površin, najmanj med slovenskimi muzeji. Primanjkuje razstavnih, depozitskih (skladiščnih) in delovnih prostorov. Zato muzej obiskovalcem lahko pokaže le stalni razstavi dela kulturno-umetnostne zbirke in zbirko razvoja NOB s poudarkom na zasedanju Zbora odposlancev slovenskega naroda, ne more pa prikazati še arheološke, etnološke in lovsko zbirke. Poleg premajhnih in neprimernih prostorov ima muzej zastarelo in pomanjkljivo opremo.

Tudi v bodoče bo imel muzej prostore v Šeškovem domu. Računajo, da bodo s prenovitvijo doma pridobili za muzej še okoli 700 kv. metrov novih prostorov. Tako bo muzej dobil še prostore za arhiv, sejno sobo in sobo za kulis. Upravni prostori s knjižnico, depoji in sejno sobo so načrtovani v prizidku. Z dodatnim urejanjem je moč pridobiti še prostore na zdaj neizkoriščenem podstrešju. Vsi ti prostori bodo sodobno urejeni in opremljeni. Začetek del je načrtovan za prihodnje leto, ureditev pa naj bi bila dokončana za 50-letnico zasedanja zbora odposlancev slovenskega naroda, leta 1993. Takrat bo muzej nanovo zaživel, predstavil pa se bo s pregledno razstavo zgodovinskega razvoja Kočevske.

J. P.



**TISKARSKI PRAZNIK** — V Novem mestu so proslavili 170-letnico tiskarstva. V Dolenjski galeriji so 28. novembra odprli temu jubileju posvečeno razstavo, kustos Dolenjskega muzeja prof. Ludvik Tončič pa je ta dan izdal knjigo Tiskarstvo na Dolenjskem. Na otvoritvi razstave je o tradiciji tiskarstva v Novem mestu in o usmeritvi Tiskarne Novo mesto govoril direktor slednje, Janez Slapnik. Nastopili so tudi pevci Šentjernejskega okteta in novomeški recitatorji. (Foto: I. Zoran)

**»Naš vzor je podjetništvo J. Krajca«**

**Na otvoritvi razstave 170 let tiskarstva v Novem mestu govoril direktor Tiskarne Novo mesto, Janez Slapnik — Tiskarni plaketa Novega mesta — Lep program — Izšla knjiga Tiskarstvo na Dolenjskem Ludvika Tončiča iz Dolenjskega muzeja**

NOVO MESTO — Lani je Tiskarna Novo mesto obhajala 30-letnico ustanovitve Knjižgotiska, iz katerega se je razvila, letos pa mineva 170 let, kar so v Novem mestu (kot kažejo dosedanje ugotovitve) dobili prvi tisk iz domače tiskarne. Ta dvojni jubilej sta Tiskarna Novo mesto in Dolenjski muzej obeležila z razstavo 170 let tiskarstva v Novem mestu, ki so jo odprli v torek, 28. novembra, v Dolenjski galeriji. Obenem je izšla bogato ilustrirana knjiga Tiskarstvo na Dolenjskem, ki jo je napisal prof. Ludvik Tončič, kustos Dolenjskega muzeja.

Na otvoritveni slovesnosti je o zgodovini tiskarstva v Novem mestu in še

posebej o razvoju, usposobljenosti in usmeritvi Tiskarne Novo mesto govoril direktor slednje Janez Slapnik. Poudaril je, da Tiskarna nadaljuje tiskarske tradicije, ki jih je v Novem mestu začela pred 170 leti znana Tandlerjeva tiskarna, glede podjetništva pa se zgleduje po najpomembnejšem Tandlerjevem nasledniku Janezu Krajcu, ki se ni uveljavil samo kot odlični tiskar, ampak tudi kot pogumen založnik in iniciator kulturnega življenja. Govornik je menil, da

bi se morali tudi danes v Jugoslaviji pogovarjati in odpravljati medsebojne nesporazume prek knjig in s knjigami v rokah, ne pa z vsiljenimi mitingi.

Predsednik novomeške občinske skupščine Franc Šali je Tiskarni Novo mesto izročil plaketo Novega mesta in pri tem poudaril, da so se v predsedstvu občinske skupščine odločili podeliti to priznanje novomeškemu tiskarjem za velik napredek in vse dosežke.

V kulturnem programu so nastopili Šentjernejski oktet in recitatorji. Medtem ko so pevci zapeli nekaj priljubljenih pesmi, pa so recitatorji predstavili več zanimivih besedil, tiskanih v Novem mestu pod vodstvom raznih tiskarjev in založnikov. Med drugim so obiskovalci lahko prislusnili odlomkom iz Valvasorjeve Slave vojvodine Kranjske, ki jo je ponatisnil Janez Krajec, pa zanimivim sestavkom iz Krajčevega štirinajst dnevnika Dolenjske novice, vse do odlomkov iz knjig, izšlih letos pri Dolenjski založbi, ki deluje v okviru Tiskarne Novo mesto.

Na razstavi, ki jo je tudi pripravil prof. Ludvik Tončič in bo na ogled do 19. decembra, je prikazan izbor novomeških tiskov od dvajsetih let prejšnjega stoletja do danes.

I. Z.

**REVILJA PIHALCEV  
V BREŽICAH**

BREŽICE — Zveza kulturnih organizacij Brežice vabi to soboto ob 18. uri na revijo posavskih pihalnih orkestrrov. Pestremu programu, s katerim se bo predstavilo pet najboljših orkestrrov te regije, bo mogoče prislusniti v dvorani brežiškega prosvetnega doma.

**USPELE ČIČKE ČAČKE**

NOVO MESTO — Na osnovni šoli 12. SNOUB v Bršljunu so letošnjo likovno delavnico Čičke čačke, ki jo je organizirala Ana Kozlevčar, voditeljica likovnega krožka na tej šoli, vodil pa jo je slikar in grafik Ernest Krmač-Enčič, zaključili v torek, 5. decembra. Ob tej priložnosti so pripravili razstavo v delavnici ustvarjenih del.

**VEČER Z VIOLINO  
IN KITARO**

NOVO MESTO — V tukajšnjem Domu kulture sta teden pred dnevom republike nastopila violinist Jovan Kolundžija, eden vrhunskih jugoslovanskih violinistov, in kitarist Hrvoje Grigić, ki si je ugled pridobil tudi na mednarodnih tekmovanjih.

**DOLENJSKI OKTET  
PEL V LJUBLJANI**

NOVO MESTO — Dolenjski oktet se je udeležil 5., jubilejnega srečanja pevskih zborov lesarske industrije Slovenije v Ljubljani, in sicer v organizaciji Lesnine. Nastopili so še: mešani zbor Venček iz Dutovelj, moški zbori Lesnina-Sopota iz Rateč, Liko z Vrhničke in Meblo iz Nove Gorice ter oktet Marles iz Maribora. Dolenjski oktet, ki na tej reviji sodeluje že od začetka, zastopa pa Novoles, je v Ljubljani zapel štiri pesmi.

J. PLUT

**Krka kupila  
Golarjevo hišo  
v Ljutomeru**

Golarjevo domačijo v Ljutomeru, meščansko hišo, v kateri je živel pesnik Cvetko Golar (1879 — 1965), sodobnik velike četverice slovenske moderne (Cankarja, Župančiča, Ketteja, Murna), in nekaj časa tudi njegov sin Manko Golar (1911 — 1988), tudi pesnik in predvsem mladinski pisatelj, je skupaj z vrto odkupila novomeška tovarna zdravil Krka. V hiši bo Krka, ki ima v Ljutomeru svoj obrat, uredila poslovne prostore, v delu hiše pa bo spominska soba Cvetka in Manka Golarja.

V Ljutomeru so vsi zadovoljni, da je usoda Golarjeve domačije prišla v roke novomeški tovarni, da ja ta že do zdaj večkrat dokazala, da je ne gre zgolj za uveljavljanje poslovnih interesov, temveč je v takšnih primerih izpričala tudi veliko razumevanja za ohranjanje kulturne dediščine.

**SPET GLEDALIŠČE**

BREŽICE — Zavod za kulturo v Brežicah prireja po dolgem premoru spet sezono gledaliških gostovanj. Prva predstava je bila 4. decembra. Gostovala je ljubljanska Drama za uprizoritvijo Jančarjevega dela »Zalezujoc Godota« s Poldetom Bibičem, Brankom Grubarjem in Barbaro Levstek.

**ENA PRVIH JAKČEVIH  
POSMRTNIH RAZSTAV**

METLIKA — V Ganglovem razstavišču v Metliki so 24. novembra odprli eno prvih posmrtnih razstav Božidarja Jakca, častnega občana Metlike. Ob otvoritvi razstave z naslovom Po poteh četrte in pete sovražne ofenzive je govoril kustos Dolenjskega muzeja iz Novega mesta, umetnostni zgodovinar Jožef Matijević. Razstava, za katero je dela poklonila Jakčeva soproga Tatjana, bo v Metliki odprta do 17. decembra.

**Kamenček v kulturnem mozaiku**

NOVO MESTO — Kulturna poba Novega mesta nikoli ni bila monolitna, vedno je bila mozaična in na moč barvita, res pa je, da so jo vneskozi sestavljali različni veliki in različno obarvani deli. Bila je in je še danes mozaik, ki se nenehno širi in ki se vanj vsako leto vgradi kak zanimiv kamenček. Tak kamenček predstavlja tudi Grmsko srečanje, prireditev, ki je vzniknila na OŠ 15. divizije in ki obeta, da bo tradicionalna, saj so jo leto organizirali že tretjič. Ne gre prezreti tudi glavnega namena Grmskega srečanja, ki je razviden predvsem iz tega, s čim je bil do zdaj izpričan: predstaviti domače ustvarjalce in postvarjalce, popularizirati njihove dosežke, s tem pa ponuditi krajanom na desnem bregu Krke, zlasti še v okolju OŠ 15. divizije, nekaj požirkov kulturnega napoja. Da so v organizacijo in izpeljavo vpreženi učitelji te šole in med njimi še posebej ustvarjalci, se razume samo po sebi.

Podobno kot prvi dve Grmski srečanja je bilo tudi tretje, ki so ga pripravili v torek, 21. novembra, zvečer v avli OŠ 15. divizije, zamišljeno kot splet petja, poezije in likovne umet-

nosti, obiskovalci pa so lahko prislusnili Litijskemu oktetu, ki ga vodi Janko Slimšek, in pesmim novomeškega pesnika Janeza Kolenca ter si ogledali razstavo del akademskih slikarke Ane Guštin. Zasedena avla in aplavz nastopajočim sta najlepše potrdila, da so take prireditve potrebne, zato nihče ne razmišlja o tem, da do sedanjim trem ne bi sledila še četrta.

Litijski oktet, o katerem naj bo najprej beseda, deluje četrto leto, nastopa pa, kot so povedali sami pevci, bolj priložnostno, tako da je bil ta njihov nastop v Novem mestu šele 28. javni nastop. Na Grmskem srečanju se je oktet predstavil s programom, ki obsega narodne, umetne in črnske duhovne pesmi, predvsem pa zborovodske pesmi, ki so izvedbeno zahtevnejše in redkeje izvajane. Veliko pesmi pojo po lastnih priredbah in celo po lastnih napevih. Na nastopu v avli OŠ 15. divizije so se pevci predstavili kot ubran kolektiv z že dokaj izdelanimi izrazom.

Poezija Janeza Kolenca govori o različnih stiskah sodobnega človeka, ki tudi ne pristaja na vse, kar ponuja moderni svet za vrednoto. Kolenc se

**»Semič 89« v Miniartu**

**Sadovi oktobrske slikarske kolonije (še do sobote, 9. decembra) na ogled v Črnomlju**

ČRNOMELJ — Izbor del, nastalih letos oktobra na šestdnevni likovni koloniji v Semiču, je od 25. novembra na ogled v Črnomlju, in sicer v galeriji Miniart, kjer bo razstava odprta še do vključno sobote, 9. decembra. Razstavljenih je 28 del in z njimi so zastopani vsi slikarji, ki so ustvarjali na semiškem likovnem srečanju, to pa so: Aco Lebarič, Wang Huijin, Franc Boštjan, Viljem Jakopin, Zlatko Gnezda, Rado Jerič, Janez Knez, Ervin Kralj, Enči Krmač in Jože Meglič.

Ne glede na to, s koliko deli je v Miniartu zastopan posameznik, je o tej razstavi najprej moč reči, da predstavlja toliko likovnih pogle-

Na sobotni otvoritvi razstave del 3. likovnega srečanja v Semiču je programski vodja Miniarta, znani črnomaljski glasbenik Silvester Mihelčič, povedal, da je to že česta razstava v tej črnomaljski galeriji, odkar so jo letos maja odprli, in menil, da bodo tudi tokrat zagotovo zabeležili lep obisk — kakih 900 obiskovalcev, kar je povprečen obisk nekaj zadnjih razstav v Miniartu. Glasbeni del otvoritve so zapolnili učenci semiškega oddelka črnomaljske glasbene šole pod vodstvom Mladene Škrbiča.

dov na Belo krajino, kolikor slikarjev je upodabljalo v koloniji, ki je potekala v lepih sončnih dneh. Same slike, narejene v različnih tehnikah (od akvarela in pastela do akrila in olja), najbolj odgovorijo na vprašanje, kaj so v semiškem delu belokranjske dežele zase našli, s čim

I. ZORAN

**Trpka sporočila v žganem železu**

**Ob razstavi likovnih del Rudija Stoparja v galeriji v sevniškem gradu**

SEVNICA — V galeriji v sevniškem gradu bodo še do vključno nedelje, 10. decembra, na ogled likovne stvaritve v Boštjanu pred petdesetimi leti rojenega in enom od novih naselij sevniškega mesta tostran Save udomeljenega Rudija Stoparja, strojnega tehnika, ki bolj kot poklicu, za katerega se je izšolal, služi svojim notranjim klicem — darom za likovno umetnost in poezijo.

Razstava, ki so jo odprli 12. novembra, hoče biti pretchtan pregled Stoparjeve likovne ustvarjalnosti, pri čemer sta razstavljavcu spočela duh in voljo v zadnjih dvajsetih letih. Razstava kaže, da Rudi Stopar umetniških zamisli ni ostvarjal samo v kiparstvu, katerega je sicer najdlje zavezan, že od leta 1958, temveč se je pomalek posvečal tudi slikarstvu, reliefom, grafiki, spomenikom in oblikovanju.

Najpomembnejše je kajpak Stoparjev kiparski del, ki ga na razstavi predstavljajo 27 izbranih skulptur, izdelanih v žganem in žganem železu. Na ta del se lahko navezujejo reliefi, ki jih tokrat zastopata dve portretni plaketi. Obe samostojni grafiki sta nekakšna likovna podlaga za spomenike, narejene po nje-

niške kulturne skupnosti, v besedi in sliki (fotografiji) govori o Rudiju Stoparju kot prizadevnem in vsestranskem likovniku. Malo pozornemu prelistovalcu se bo razkrila ugotovitev, ob kateri bo postal pozoren. Namreč ta, da uradna Sevnica nekako šele zdaj sprejema in priznava tega kiparja. Prvo samostojno razstavo je namreč imel v Sevnici natanko pred dvajsetimi leti, potem pa sta ga prej poznali in priznali Jugoslavija in tujina kot domače okolje.

I. ZORAN

**DANES RAZSTAVA  
IN PREDAVANJE V  
ŠK MIRANA JARCA**

NOVO MESTO — Danes, v četrtek, 7. decembra, bodo v Študijski knjižnici Mirana Jarca ob 17. uri odprli razstavo Nastajanje grimovske pravljice (rekonstrukcija). V veliki čitalnici knjižnice bo o tej temi predaval Igor Kramberger, ki je tudi pripravil razstavo.

**Novo življenje  
v Starem trgu**

**Z novim prizidkom vprašanje starotrške šole za lep čas rešeno**

STARI TRG — Pred več kot 50 leti, natančneje leta 1935, so v poročilu za zadnje šolsko leto takratne ljudske šole v Starem trgu zapisali, da je nujno potrebna nova šolska stavba s telovadščico. Takrat je v starotrško šolo hodilo 195 učencev, šole pa so imeli tudi v večjih okoliških vaseh.

Želja pa novi šoli pa se je uresničila že kot pol stoletja kasneje, šele v prejšnjem šolskem letu. Starotrška šola je v šolskem letu 1988/89 dobila prizidek, s katerim je šest učilnic, dva kabineta, sanitarije, dve pisarni, zbornica in telovadnica. V starem delu pa so tri prejšnje učilnice preuredili v knjižnico, kuhinjo in jedilnico. »Sedanja šola bo zadostovala za potrebe teh krajev do leta 2000 in še čez,« pravi dolgoletni ravnatelj šole prof. Marko Kobe, ki je prišel na to šolo pred 31 leti in tu tudi ostal. »Sedaj

je na šoli 72 učencev v osmih razredih in šestih oddelkih, kajti 1. in 2. ter 3. in 4. razred so kombinirani. Sedanji šolski prostori pa zadostujejo za 120 učencev. »Število učencev na starotrški šoli počasi raste, a je še daleč od tega, da bi se približalo tistemu pred 20 leti. Takrat je bilo na tej šoli 163 učencev, pred 5 leti pa je število padlo na borih 56, kar zgovorno pričča, kako strašno so se ti kraji izpraznili. Če ne bi dobili obrata Kometa in zlasti Uniorja, ki sta dala ljudem iz Poljanske doline delo, ne bi bilo treba graditi prizidka šole, ker ne bi bilo otrok in življenje v teh lepih krajih bi zamrlo,« pravi Kobe.

Na šoli je osem učiteljev, kar za sedanjí obseg zadostuje. »Seveda je počutje v novih šolskih prostorih veliko boljše; to velja tako za nas učitelje kot za učence. Treba pa bo urediti še nekaj stvari. Opremiti je treba kabineta za fiziko in kemijo, nimamo televizorja, rešiti je treba vprašanje pouka računalništva. Vse to in še druge stvari bi veliko lažje uredili, če bi kočevska občina, od koder je na naši šoli 40 odst. učencev, za gradnjo prizidka prispevala celotni svoj delež. Obljubljajo sicer, da bodo to poravnali, a samo obljube so premalo,« meni ravnatelj.

A. B.

# pisma in odmevi

## Uspel seminar za folkloriste

Gre, če si za stvar

Verjetno je pogovor, da se brez muje še čevljev ne obuje, uporaben za vse čase in vse priložnosti, tudi kadar gre za tako prijetno lahko dejavnost, kot je folkloristični ples. Seveda, če si za stvar.

37-članska skupina, ki se je na vabilo Zdrženja folkloristov skupin Posavja in Dolenjske zbrala tik pred prazniki v teledavnici mokronoške osnovne šole, je bila za stvar. Začeli so ob devetih, končali ob devetnajstih in vmes le dve uri (to le zaradi natančnosti!) za »polnjenje akumulatorjev«. Sicer pa ves dan Bela krajina v korakih, obratih, počepih, poskokih in pesmi.

Pravzaprav nas je nujna po znanju prisilila, da smo se začeli tako organizirati, da smo iz raznih statutov in pravilnikov ušli v živo delo, »je ob zaključku seminarja dejala Branka Moškon, ki je seminar pripravila in vodila po strokovni plati.« Za zimsko počitnice pripravljamo seminar za vzgojiteljice in učiteljice. Ko jih (ne: če jih!) tam, v vrtilih in šolah, zastropimo, se bo kolce zavrtelo!

Dodajmo še, da so seminar financirale zveze kulturnih organizacij Brežice, Krško, Novo mesto, Ševnica, Trebnje in ZKO Slovenije.

S. PEČEK

## UPOKOJENCI!

Društvo upokojencev Novo mesto pripravlja novoletno silvestrovanje, in sicer 28. decembra ob 19. uri v Domu JLA Novo mesto. Na silvestrovanje vabimo vse svoje člane, njihove sorodnike, znance in prijatelje. Prijave z vplačili sprejema društvena pisarna do 19. decembra. Pričakujemo vas!

## Imajo nekateri več pravic?

Mi med seboj ali kultura medsebojnih odnosov med stanovalci bloka Nad mlino 18 v Novem mestu

Pod oknom bloka, kjer stanujem, že lep čas neki gospod vsaok jutro vžge motor svojega avta NM 137-179 in ga pusti teči, medtem ko briše in čisti avtomobil in čaka, da pride še njegova žena. Vse skupaj traja 20 do 30 minut. Tako sem prisiljena, pa ne samo jaz, poslušati to ropotanje in vohati zasmrjan zrak skoraj vsak dan.

V nedeljo sem se ojunčila in gospodu povedala, da bi bilo dobro, če ne bi tako dolgo ogrevale svojega avtomobila, in da bi čiščenje lahko prestavil na kakšno primernejše mesto. Gospod se je odzval, kot je pač vzgojen, in z opaznim štajerskim naglasom dejal: »Kaj pa ste

sploh prišli sem, ostali bi, kjer ste doslej bili.« Temu je dodal še nekaj atributov, ki jih ne gre zapisati. Dodal je, da ima tu garažo, in obljubil, da bo še naprej počel enako, češ da mu nihče nič ne more.

Mimogrede naj zapišem, da sem se pred kratkim sicer res sem preselila, vendar sem tu rojena, v Novem mestu sem bila aktivistka in z udarniškim delom po svojih močeh prispevala, kar sem zmogla. Tu počivajo tudi moji bližnji. Sicer pa za kulturen odnos med ljudmi ni pomembno, od kod je kdo!

Ker razgovor z omenjenim gospodom ni mogel, dajem problem v javnost. Hkrati prosim ustrezne organe, naj poskrbijo, da garaže, ki stoje pod lipo pri stanovanjskem bloku Nad mlino 18, že enkrat podrejo in bloku dajo vsaj košček trave. Garaže niso samo grde, so tudi leglo podgan in druge golazni. Slišala sem, da je bil že davno dan nalog za odstranitev teh garaž, pa se jih doslej še nihče ni dotaknil. Ima nekaj posameznikov iz našega bloka res več pravic kot ostali, da si lahko postavljajo garaže, delajo, kar se jim zahoče, drugi pa moramo imeti avtomobile na prostem in mirno trpeti njihovo samovoljo?

SONJA MIŠJAK  
Novo mesto

## NIKAR SE NE ČUDIMO!

V zadnji oktobrski številki Dolenjskega lista sem gledala tabelo o rojstvih v Sloveniji. Samo nasmejala sem se. Je kaj čudnega, da številno rojstev tako upada? Danes imeti otroka oz. več otrok je velik luksuz. Kdo si upa imeti več kot enega? Z možem imava pet otrok. V službo hodi samo on in še navadni delavec je. Do danes še ni prejel milijarde starih dinarjev osebnega dohodka. Dobiva sicer še otroški dodatek, vendar je to veliko premalo za to dragino. Še za hrano in polnočne ni dovolj, kaj šele za šolanje, obleko, obutev in podobno. Od petih najinih otrok so štiri šoloobvezni, eden pa je manjši. Prihaja zima, pa ne vem, kje dobiti denar za obutev. Je že tako, če imaš več kot enega otroka. Kje so potem vzroki, da število rojstev tako upada? Če jaz rečem, kako preživeti toliko otrok, mi vsakdo pravi, zakaj pa jih imaš toliko. Najraje sem tiho in poslušam tarnanje tistih, ki imajo enega ali dva.

Bralka

# Resnica o profesorju Antonu Ovnu

Izčrpen, vendar malo zapoznel odmev na članek »Za resnico o profesorju«

Priče smo, da je zadnje čase postalo že moderno, skoraj pravilo, da nekateri avtorji prek sredstev javnega obveščanja napadajo skoraj vse, vezano na osvobodilni boj in revolucijo slovenskega naroda, ali pa neutemeljeno postavljajo pod vprašaj zgodovinska dejstva. Z druge strani se javnosti predstavljajo kot borci za svobodo posamezniki, skupine ali gibanja, ki so med vojno vodili zaratoto proti okupatornemu gibanju ali pa so se skupaj z okupatorjem s puško vroki borili proti slovenskemu narodu.

Pri širjenju neresnic, dezinformacij in žalitve osvobodilnega boja se posebno angažira list Mladina. Tej se v polni meri pridružuje Franc Derganc iz Semiča, medtem ko je po nekaterih napisih celo v prednosti. On kar iz rokava stresa po raznih časopisih »zgodovinska dejstva in borbe« za svobodo slovenskega naroda. Takšno njegovo pisanje in pretvarjanje zgodovine NOB in revolucije je neodgovorno in žaljivo, saj je v tej borbi izgubil življenje cvet slovenske mladosti, katere grobovi so posejani po vsej Sloveniji. Če že namerava žaliti žive, bi moral imeti spoštovanje vsaj do padlih borcev in žrtev fašističnega terorja.

Derganc v članku »Za resnico o profesorju«, objavljenem v Dolenjskem listu 23. februarja letos, neresnično prikazuje javnosti vlogo in delo profesorja Antona Ovna iz Stranske vasi v osvobodilnem boju in revoluciji slovenskega naroda. Avtor gre v svojem izmišljanju »resnice« tako daleč, da v članku prikazuje prof. Ovna kot komunisto, da »je bil med prvimi člani OF za Semič«, delal skupaj z dr. Lojzeto Mihelčičem pri organiziranju osvobodilnega boja v Beli krajini ter da je profesor postal partizanska žrtev zato, ker se je z nekost »sprl«. »Ne ve« pa, s kom in zakaj. Po njegovem »naj resnico o tem ugotovijo zgodovinarji in svoje izsledke objavijo«.

Če po avtorjevem predlogu morajo ugotoviti resnico o profesorju zgodovinarji, potem jo zelo lahko ugotovijo na podlagi materialnih dokazov, saj imajo za to na razpolago pisarne dokaze in žive priče. Zato vprašujem, na podlagi čigavih in kakšnih dokazov podaja »resnico« o profesorju avtor že v več listih. Če se takšno »resnico« objavi še nekajkrat, bo postala »objektivna in zgodovinsko priznana.« S tem bo profesor Ovna postal organizator osvobodilnega boja v Beli krajini, stvarni organizatorji in partizani pa morili nedolžnih ljudi in vojni zločinci.

Razvidno je, da ima članek »Za resnico o profesorju« povsem politično ozadje. Iz njega se nedvomno vidi:

— da skuša prof. Ovna rehabilitirati in ga slovenski javnosti prikazati kot borca za svobodo ter prikriti njegovo izdajalsko početje;

— da organizatorji osvobodilnega boja v Beli krajini (KP in OF) in partizani niso organizirali in vodili boja proti okupatorju in njegovim hlapcem, ampak proti zavednim Slovincem in slovenski inteligenci.

Razumljivo je, da si bo zaradi avtorjevih dezinformacij vsak bralec, posebno pa mlada generacija, zastavil vprašanje kakšen cilj borbe sta imeli KPS in OF Slovenije.

Zgodovinska dejstva v resnici demantirajo avtorja, zagovornika prof. Ovna. Navajam samo nekaj podatkov, ki nasprotujejo trditvam avtorja o prof. Ovnu: Franček Saje v knjigi Belogardizem (2. dopolnjena izdaja)

Ovna navaja: »Zvezo med novomeškim belogardističnim forumom in Belo krajino sta vzdrževala kaplan Babnik-Ciril in kanonik Kek. Sicer pa je Bela krajina imela svojo okrožno organizacijsko trojko: Jože Derganc, postajenačelnik v Metliki, in Jože Bitenc, prometnik v Črnomlju, ki ga je kasneje zaradi nedelavnosti zamenjal Jože Skubic, sta v njej zastopala Slovensko legijo, prof. Anton Oven in po njegovi ustreli Ivan Oven pa Pobratinca. V imenu GOO (Glavnega organizacijskega odbora — op. J. K.) je trojko poveljal prof. Krošelj-Benko s svojim sodelavcem dr. Milanom Banom-Radkovičem.«

Dr. Lojze Mihelčič v svojem življenjskem spisu navaja za prof. Ovna: »Poleti (1941. leto, op. J. K.) sem delal v metliški okolici. Imeli smo partijske sestanke. Začeli smo organizirati Odbore OF. Obdeloval sem tudi semiški predel in Žumberk. Imel sem posla z bg: prof. Oven, učitelj Ahačič, Jože Derganc, šef železniške postaje v Metliki. Ti so propagirali čakanje. Pri prof. Ovnu sem bil enkrat ves dan, a ga nisem mogel spreobrniti. Ljudstvo jim ni verjelo in te ljudi smo izolirali.«

Rajonski odbor OF za Semič je bil ustanovljen februarja 1942 na Omoti v zidnici Antona Staniše. Ustanovitelja sta bila dr. Lojze Mihelčič in Ivan Noyak-Očka. Sekretar odbora je postal Znan Škrinjar, član med ostalimi pa Staniša. Po njegovih in Škrinjarjevih izjavah prof. Oven ni bil nikoli pripadnik OF niti ni bil prisoten pri ustanavljanju rajonskega odbora OF Semič. Dejstvo pa je, da je prof. Oven iz leta 1941 na 1942 organiziral in vodil »kmetijski tečaj« na šoli na Štrekljencu. Pod masko kmetijskih tečajev so zarotniki osvobodilnega gibanja v več vaseh Bele krajine v tem času poskušali organizirati belo gardo. Že po prvih »predavanjih« so belokranjske čete opazili namen organizatorjev in odbili vsako sodelovanje, tako tudi s prof. Ovnom.

K prof. Ovnu so v Stransko vas do spomladi 1942 prihajali razni nepoznani ljudje, kar je zbudilo pozornost organizatorjev osvobodilnega gibanja v okolici Semiča in Gradca. Nato je Niko Žunič, sekretar rajonskega komiteja KP za Semič, naložil skupini skojčevcev iz Krupe in Gradca, naj nadzorujejo, kdo prihaja k profesorju. Ugotovili so, da med ostalimi prihaja Capuder iz Ljubljane, znan v NOB kot eden od voditeljev bele garde.

Dr. Lojze Mihelčič in Matija Bahor-Oskar (do vstopa v partizane sekretar okrožnega komiteja KPS za Belo krajino) sta 12. ali 13. maja 1942 partizanom prve belokranjske čete pojasnila (tudi sam sem bil prisoten), da prof. Oven organizira belo gardo, na kar sta dala ukaz, naj ga pripeljejo v tabor.

Menim, da drugi dokazi niso potrebni, ker že omenjena dejanja dovolj kažejo, da je prof. Oven s svojimi somišljeniki organiziral zaratoto proti lastnemu narodu in osvobodilnemu boju. Iz navedenih dokazov proti lastnemu narodu in osvobodilnemu boju. Iz navedenih dokazov bodo bralci lahko sami ocenili zgodovinsko

## »NE BOM URESNIČIL VSEH NAČRTOV«

Gospa Antonija Rak, ki je v koprskem domu upokojencev, mi redno pošoja Dolenjski list, ki ga rad prebiram. Tako sem v tem časopisu v št. 47/48 prebral o Božidarju Jakcu. Menim, da je treba povedati tudi tole. Pred leti je najin pogovor nanesel na to, da bomo morali »oditi« (umreti). Rekel mi je: »Veš, Milko, to vem, da se bom moral posloviti od tega sveta. Vem, da me bo matilda nekega dne ujela. Tega se ne bojim. Vendar pa se s tem pričakovanjem ne morem sprijazniti, ker vem, da ne bom naredil vsega, kar imam v načrtu. Veš, to me vznemirja.« B. LILJA

## VABILO BORCEM PETNAJSTE

Skupnost borcev 15. udarne divizije NOVJ organizira v soboto, 9. decembra, ob 15. uri tradicionalno srečanje borcev in bork divizije. Srečanje bo v domu JLA v Ljubljani, v spodnji dvorani. Vabimo borce in borke enot 15. udarne divizije NOVJ, da se srečanja udeležijo. Posebnih vabil ne bo!

Skupnost borcev 15. udarne divizije NOVJ

resnico. K temu je nujno pripomniti, da sta tudi profesorjeva brata Franc in Stefan protovoljno vstopila v legijo smrti in sta bila strah in trepet za prebivalce v okolici Semiča.

Pridružujem se Dergancem trditvam, da je prof. Oven, ko je 1941, leta pobegnil iz Ptuj na Nemci v Stransko vas, »takoj... začel zbirati somišljenike za boj«, samo ne »proti okupatorju«, kakor trdi Derganc, ampak proti lastnemu narodu in osvobodilnemu gibanju. Vsaka trditev avtorja Derganca, da je bil prof. komunist, pripadnik OF, je torej odveč in nedopustna. Kako pa je »delal« z dr. Mihelčičem, se dovolj vidi iz njegove izjave.

VIRI:

Franček Saje: Belogardizem — 2., dopolnjena izdaja, stran 364, izdal Slovenski knjižni zavod v Ljubljani 1952. leta  
dr. Lojze Mihelčič: »Življenjepis po razgovoru in dopolnjen po anketnem listu na CKZKS«, Dolenjski muzej, Novo mesto  
Znan Škrinjar: »Življenjepis po razgovoru«, Dolenjski muzej, Novo mesto, in ustna pojasnila iz leta 1985  
Anton Staniša, pisarna izjava avtorju tega članka.  
Jože Mihelčič, ustni vir  
Ustne izjave: Stane Cuzar, Janez Kramarič, Zvonko Kaplan, Rafo Škrj, Zvonko Hanzelj, Ivan Ivec, vsi živeči partizani prve belokranjske čete

JANEZ KRAMARIČ

## RES PRAVO ZDRAVILIŠČE

Pacienti iz različnih slovenskih krajev smo bili letos po 15. oktobru v zdravilišču v Dolenjskih Toplicah. Vse tamkajšnje storitve so bile enkratne, od prijave v recepciji do fizioterapije, masaže, kopanja, hotelske postrežbe. Zdravstveno osebje se je res trudilo, hrana je bila enkratna. Povsod v zdravilišču smo naleteli na prijaznost, vladala je čistoča, za katero so skrbele sobarice in čistilke. Lep je bil tudi razvedrilni program. Presenečeni smo bili nad povabljenostjo v park na piknik. Tam so nam postregli s pečenim kostanjem in mladim moštom. Pa tista prijetna svežina rastočih smrek, ki so nam zbujaše prijetnejše počutje! Za vse navedeno iskrena hvala. Priporočamo, naj se tudi kateri od bralecev odloči za zdravljenje v Dolenjskih Toplicah in se sam prepriča.

Z. M.

## ZADNJE SLOVO

Nastopilo je mrzlo jesensko jutro, ko se je razširila žalostna vest, da si nas za vedno zapustila, naša draga teta Pepi. Veliko nas je otrok, ki smo pri tebi našli toplo in varno zavetje. Vedno si imela za nas topla materinsko besedo. Nikoli nisi znala reči besede ne, ko je bilo treba poskrbeti za nas otroke. V imenu vseh otrok, ki smo bili deležni tvoje varstva, se ti zahvaljujemo za vso skrb in dobroto, ki si jo nam nudila.

NINA BRGAN  
(3 D) Ločna

## Leskovčevi mami

Popolnoma naravno se mi je zdelo — in zameril bi jim, če bi ne bilo tako — da so se iz ciprese oglasili ptički. V njenem zavetju so čakali kdove koliko časa že in za cel zbor jih je bilo. Oglasili so se natančno takrat, ko so te pogrebni nežno spustili v zibel tišine. Tudi tvoje besede, ki jih je spomin shranil pred več kot dvajsetimi leti in jih zdaj izluščil, so se mi zdele edino prave.

Rekla si — kavica, ki smo jo srebali, je bila bolj pretežava toplemu kramljanju — da so tvoji otroci kot vrabčki in sinčičke, ki nikoli ne odlete v tople kraje. Če zebe, zebe vse, vendar manj! Toliko manj, da se preživi. In hvaležna si bila za to svojim vrabčkom in sinčičkam. Hvaležna celo tako daleč, da si jim dolge dolge mesece prikrivala črnega vrana. »Ne smem drugih obremenjevati s tem, črni vran je samo moj.« si si nemara rekla in med liste Domačega zdravnika na skrivaj zatikala papirčke tam, kjer si prepoznavala slike njegovih krepeljcev. Potem je črni vran postal objesten, in tudi kadar je kdo vprašal, zakaj nisi povedala prej, je to storil bolj sebi v spodbudo, saj se je natančno zavedal, da je tako žrtvovanje spadalo k tvoji življenjski vsebini.

Zato ne zameri, Leskovčeva mama, če pišem tole. Veš, zaradi sebe samem. Zaradi tega, ker me je bilo grozovito priam. Menda smo nekakšna civilizirana družba, menda smo celo organizirani v nekakšno krajevno skupnost, menda imamo celo nekakšen občinski odlok o tem, naj bi se od vsakega umrlega krajana predstavnik te skupnosti poslovil s toplo besedo, izrekel svojem sožalje!

Če bi Leskovčeva mama v svojem življenju ne storila nič drugega kot to, da je domovini rodila pet otrok, bi bilo več kot dovolj, da bi ji ob slovesu nekdo od tistih, ki smo jih izbrali, da predstavljajo to domovino, rekel vsaj HVALA!

Pa ni. Morda zato, ker je Leskovčeva mama bila pač samo mama, nobena predsednica, nobena funkcionarka. In morda naši izbrani predstavniki (in tisti, ki jih za to plačamo) na Mirni ne vedo, zakaj mame, ki so rodile veliko otrok, navadno niso funkcionarke?!

Meni je to jasno, kot mi je jasno, zakaj je Leskovčeva mamo pospremlilo toliko ljudi. In tudi, zakaj so ravno v tistem trenutku v cipresi zapeli ptički.

STANE PEČEK

# novoles

Lesni kombinat »NOVOLES«  
n. sol. o. Straža — Na žago 6  
DSSS

A. Delavski svet DSSS NOVOLES Straža

razpisuje prosta dela in naloge:

1. direktorja razvojnoraziskovalnega centra,
2. direktorja razvoja strojogradnje, energetike in vzdrževanja,
3. direktorja finančno-ekonomskega sektorja,
4. direktorja sektorja za kakovost in študij dela,
5. direktorja sektorja za organizacijo, standardizacijo in informatiko,
6. direktorja sektorja trženja in zunanje trgovine,
7. direktorja sektorja kadrovskega, pravnih in splošnih zadev

Pogoji:

Pod 1:

- VII. st. strokovne izobrazbe tehnične, ekonomske ali druge ustrezne smeri
- nad 5 let delovnih izkušenj pri opravljanju sorodnih del in nalog
- aktivno znanje enega svetovnega jezika

Pod 2 in 5:

- VII. st. strokovne izobrazbe tehnične ali druge ustrezne smeri
- nad 5 let delovnih izkušenj pri opravljanju sorodnih del in nalog
- aktivno znanje vsaj enega svetovnega jezika

Pod 3 in 6:

- VII. st. strokovne izobrazbe ekonomske ali druge ustrezne smeri
- nad 5 let delovnih izkušenj pri opravljanju sorodnih del in nalog
- aktivno znanje vsaj enega svetovnega jezika
- ZTR

Pod 4:

- VII. st. strokovne izobrazbe lesne ali druge ustrezne smeri
- nad 5 let delovnih izkušenj pri opravljanju sorodnih del in nalog
- aktivno znanje enega svetovnega jezika

Pod 7:

- VII. st. strokovne izobrazbe pravne ali druge ustrezne smeri
- nad 5 let delovnih izkušenj pri opravljanju sorodnih del in nalog

B. Delavski svet TOZD Primarna predelava lesa Straža  
razpisuje prosta dela in naloge

DIREKTORJA TOZD PPL

Pogoji:

- VII. st. strokovne izobrazbe lesne, ekonomske ali druge ustrezne smeri oz. z delom pridobljene delovne sposobnosti
- nad 5 let delovnih izkušenj pri opravljanju sorodnih del in nalog
- znanje tujega jezika
- organizacijske in vodstvene sposobnosti

Vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati oddajo najpozneje v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: Novoles, lesni kombinat, KSS, 68351 Straža, s pripisom: prijave pod A »razpisni komisiji DSSS«, za prijave pod B »razpisni komisiji TOZD PPL«.

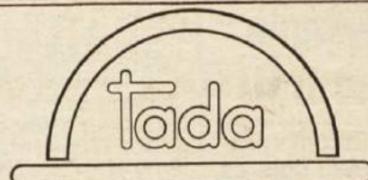
ZCD — TOZD Zdravstveni dom Novo mesto  
na podlagi sklepa delavskega sveta z dne 31. 10. 1989  
proda na

javni licitaciji

dne 8. decembra 1989 ob 8. uri v ZP Žužemberk

— 1 osebni avto FIAT 750, letnik 1983; izključna cena  
32.000.000 din

Ogled avtomobila je možen 8. 12. 1989, pol ure pred začetkom licitacije. Interesenti morajo pred pričetkom licitacije plačati kavicijo v višini 10% od izključne cene. Licitacija se izvaja po načelu videno-kupljeno. Prometni davek plača kupec s kupnino za izlicitirano sredstvo takoj. V primeru, da kupec odstopi od nakupa izlicitiranega sredstva, mu plačana varščina zapade.



trgovina  
IN  
**RASICA**  
INDUSTRIJSKA  
PRODAJALNA

NA CESTI KOMANDANTA STANETA 3 V NOVEM MESTU

VAM NUDI:

- celotni asortiman ženskih, moških in otroških pletenin
- unikatni izdelki Rašica
- izdelki z napako
- volna

Vabljeni vsak dan od 8.—12.  
in od 15<sup>30</sup>—18<sup>30</sup>,  
sobota od 8.—12.

OTVORITEV V PETEK, 8. 12. '89



TONA	PRVINA	PRIPOMO- ČEK PRVE POMOČI	LEVI PRITOK ROME	DESNI PRITOK VISEL	SESTAVIL J. UDIR	AVT. OZNAKA KARLOVCA	IZDELAVALCI VOLNIZ CREMONE	ZVIŠAN DEL ODRA	DL.
					HITRA SMRT PODOBA				JUDOVSKI SREBRNIK
	ZNANSTVE- NO SRE- DIŠČE V ZDA								
	JUDOVSKA VERSKA LOČINA					AM. HUMOR PISATELJ (GEORGE) OKENSKA NAVONJICA			
	BREZVOJNO STANJE SESTRIN SIN			KRTEC ZELENJAD- NICA					
					DESNI PRITOK SENE DANSKI OTOK				
DL.	SIRŠA RAVNA STRAN	KLIMAK- TERIJ REBRINA		SISTEM BARVNE TV AZUSKA DVOKLOKNA			KEM. SIMBOL ZA TALU VRSTA IGLAVCEV		
SVET. PRVAK V FI (ALANI)			DEL ZIVALSKA GLAVE LUBKOVAL- NO 2. IME					MALIK	NASTREŠJE
DEL MARBORA			NEM. FIZIK (ALBERT) NADAV						
ZENSKA KRAJ OBRA					LEVI PRITOK PADA KEM. SIMBOL ZA ERBU				
TOPORIŠČE							NASLINA TATVINA		
BEĐRO			GERM. MIT DREL				KRILLO RIM LEGUE		

REŠITEV 44. in 45. KRIŽANKE

Pravilna rešitev 44. nagradne križanke je: KANT, ANIT, ANALITIKA, MELAR, NEP, IVE, AKIBA, MARTILOVAN, IRI, VIGENJ, GETO, MOEZA, AE, AVANS, KRENZ, REČ, MARIM, LOS, BRETOVEC, BORL, NIKA, ATA, STOA.

Pravilna rešitev 45. nagradne križanke pa je: SKAT, ADAM, TONA, KACA, AMA, EIGER, ŠTUKELJ, TI, MONOGRAFIJ, IRANKA, ALA, PAST, RD, DEL, OTO, ODAK, PASS, MALAVI, AVANTI, IKONA, ANGEL, KANAL, NOS, AKA.

Delfini za veselje in dobiček

Vse večje zanimanje za delfine sprožilo komercialne programe — Za polurno plavanje 55 dolarjev — Strokovnjaki so proti

Delfini in ljudje so že dolgo prijatelji. Vse polno je pričevanj o navezanosti teh živali na ljudi, o njihovi sposobnosti utapljanja ljudi, o njihovi sposobnosti ribičarstva in o njihovi sposobnosti, da jih raje pobijajo kot častijo, saj delfini trgajo mreže in kradejo ulov. Delfini pa velja, da so delfini vse bolj priljubljeni, k čemur so pripomogle tabloidna spoznanja o teh živalih kot tudi televizijske serije, katerih glavni junaki so delfini.

Znanstvene raziskave so pokazale, da so delfini zelo razumne morske živali, ki so lahko človeku koristne skoraj tako kot mnoge udomačene živali. Poskušajo z delfini kot pastirji ribjih jat ali pomočniki pri podvodnih delih — žal so poskusi z njimi kot s podvodnimi pastirji — so pokazali, da je delfin splošno marsičesa. Oceanariji širom sveta, kjer preučujejo delfine, so postali priljubljena izletniška točka. Predvsem z nastopajočimi delfini in orkami izredno priljubljene in vsako leto si jih ogleda na stotine ljudi.

Komercializacija delfinov pa gre še naprej. Zanimanje za te morske živali postaja vse bolj poslovneži na vse načine izkoriščajo. Prirajajo križarjenja s hranjenjem v svobodi živečih delfinov, običajne so vožnje in ladijske zabave, organizirane z ogledom delfinov. Nekdo je celo predlagal, da bi zgradil podvodno opazovalnico, v kateri bi ženske rojevale pod vodo, kot babice pa bi sodelovali delfini. In še marsikaj bolj ali manj norega se pleče po razgredih poslovnih ljudi.

V Hyatt Waikoloi na Havajih so se pomislili nečesa bolj preprostega, a bolj učinkovitega, kako uspešno prodajati priljubljenost delfinov. Zgradili so laguno s peščenim dnom, v kateri imajo šest delfinov. Za 55 dolarjev si lahko vsak odkor si to želi, privoščijo polurno plavanje in igranje v družbi delfinov. Program vodi veterinarja Jay Sweeney in Rae Malone, zasnovala pa sta ga kot poučnega in hitro dobičkonosnega. V ta namen izdelujeta tudi s šolami in imata za učence posebne učne ure.

Presenetljivo je, koliko zanimanja je za tovrstno izkušnjo. V laguni se je v slabem letu dni, odkar ponujajo plavanje z delfini, namakalo že več kot 15.000 obiskovalcev in si za razmeroma drag denar privoščilo kratkotrajno, a vznemirljivo doživetje.

Obiskovalci se morajo držati določenih navodil, da bi ne prišlo do neljubih dogodkov. Delfinov ne smejo božati okoli dihalne odprtine in v bližini oči, obvezni rešilni jopiči pa preprečujejo, da bi se preveč vneti ljubitelji delfinov ne potopili z njimi v globine.

Ob tem se seveda moramo spomniti našega delfina Joca, ki zaenkrat še zastonj zabava turiste in domačine v Körtorskem zalivu. Plavanje in igranje z njim nič ne stane. Kdor je dovolj pogumen, da se vrže v valove, ko pride k pomolu prijazni in po vsem svetu sloveči Joco, si to doživetje privoščijo brez stroškov. Nihče od naših turističnih delavcev še ni pomislil na to, da bi Joca zagrabil v kakšnem zalivu in pobiral vstopnino za skupno namakanje z njim. Vprašanje je tudi, ali bi drugi to pustili, saj Joco uživa vsesplošno občudovanje in ljubezen Kotorjanov.

Strokovnjaki bi dali prav našemu ravnanju z delfinom, ne pa havajskemu. Od vsega, kar se dandanes počne z delfini, jim gre najbolj v nos prav igranje in plavanje z delfini. Trdijo, da s tem početjem ljudje jemljejo svobodo visoko inteligentnim bitjem in jih izpostavljajo nevarnostim bolezni in trpičenju. Oglasila se je tudi ustanova NMFS, ki nadzoruje ulov in ravnanje z morskimi sesalci. Strokovnjaki te ustanove so mnenja, da delfinov ne bi smeli prepuščati izkoriščanju in da bi morali preprečiti ulov in uporabo delfinov za zasebne posle, kot so programi za druženje in plavanje z delfini.

Opozarjajo pa tudi na določene nevarnosti. Odrasli delfini so lahko nevarni in v igri lahko nehoti poškodujejo ljudi. Znani so primeri, ko so trenerji odraslih delfinov po malo trših srečanjih z njimi obležali v bolnišnicah. Poznavalci tudi pravijo, da ni izključena

spolna agresivnost odraslih delfinov. Živali namreč zelo dobro ločijo moške od žensk.

»Če v programih take možne nevarnosti odklanjajo s tem, da uporabljajo mlade delfine, ustvarjajo potrebe po vse večjem ulovu mladih delfinov in njihovem ujetništvu,« pravi William Evans, nekdanji direktor NMFS, ter se sprašuje, kaj bo z živalmi, ki bodo odrasle v ujetništvu.

Zanimanje za komercialno uporabo delfinov pa kljub pomislekom strokovnjakov neznatno raste. Za ureditev prostorov, kjer bi se turisti lahko igrali in igrali z delfini, se zanima vse več havajskih hotelov.

»Že vsak hotel hoče imeti v bazenu svojega delfina,« pravi Georgia Cranmore iz NMFS.

MiM (Vir: Time)

ZGODILO SE JE

• Aneta Kreglicka je postala najlepša ženska na svetu. 24-letna študentka iz Poljske je zmagala na 39. svetovnem lepotnem tekmovanju, ki je bilo tokrat v Hongkongu. Lepotno krono je spremljal lep kupček dolarjev: 47.435 zelencev.

• V Monaku so prodali Ferrarijev avtomobil, model berlinetta competizione 25 GT iz leta 1961, za rekordno vsoto: kupec je dal za avto 12 milijonov frankov.

• V Sendajju na Japonskem so v počastitev 100-letnice mesta na razstavi Sejem zelenja postavili največjo pečeno uro na svetu. Visoka je 5,5 metra, v nji pa je 1,2 tone peska. Iz enega dela v drugega se presipa v 80 dneh.

• 17-letni Šved Anders Frovass je postavil nov svetovni rekord: kot prvi človek je v 14 urah preplaval več kot 100 km.

Proti raku na prostati

Zdravljenje raka na prostati z radioaktivnimi semeni se uveljavlja — Najmanj neprijetno za bolnika

Rak prostate je najbolj pogosta oblika raka, za katero obolevajo moški v ZDA in v severozahodni Evropi, pa tudi pri nas ni redka. Vsak 11. moški v ZDA vsako leto vzame 28 tisoč življenj. Znanost ne ve, kaj povzroča raka na prostati, ugotovljeno pa je, da se riziko povečuje s starostjo.

Zdravniki se zdravljenja te nevarne bolezni lotevajo s kirurškim nožem, zunanjim obsevanjem in vsadki radioaktivnih izotopov v prostato. Če je bolezen odkrita dovolj zgodaj, potem je mogoče raka ozdraviti z enim od teh treh načinov. Vendar pa imajo doseđani načini zdravljenja vsak zase določene pomanjkljivosti. Kirurški poseg lahko povzroči impotenco in druge zaplete, obsevanje je dolgotrajno in ima škodljive stranske učinke, zdravljenje z vsadki jodovega izotopa pa je še bolj dolgotrajno in ima prav tako nezaželjene stranske posledice.

Veliko upanja, da bo zdravljenje raka na prostati enako učinkovito, vendar brez nezaželenih težav in posledic, daje novi način zdravljenja, ki ga na Zahodu preskušajo že drugo leto. Gre za zdravljenje z radioaktivnimi izotopi, in sicer s

»semeni« paladija 103. Paladij ima mnogo krajšo razpolovno dobo kot radioaktivni jod, hkrati pa precej hitreje uničuje rakaste celice. Postopek vsajanja paladijevih semen je dokaj preprost in ga lahko opravijo le z lokalno anestezijo, bolniku pa med zdravljenjem ni treba ostati v bolnišnici dni.

Dr. Harold McDonald, urolog iz Atlante, ki zdravi s paladijem 103, trdi, da je zdravljenje s paladijevimi semeni prav tako učinkovito kot kirurško zdravljenje in zunanje obsevanje. Pri postopku bolniku s posebnimi iglami vstavijo v prostato 60 radioaktivnih paladijevih semen, ki uničujejo rakaste celice, zdravega tkiva ne poškodujejo. Ko semena niso več radioaktivna, ostanejo v prostati, vendar niso nevarna in ne škodljiva.

Zdravniki, ki uporabljajo novi postopek že v 15 ameriških klinikah, ugotavljajo, da se bolniki od vseh načinov najraje odločijo prav za to obliko zdravljenja. Sam postopek stane 6 do 8 tisoč dolarjev.

MiM

(Vir: Newsweek)

Cvek iz zemljepisa

Testi v devetih državah sveta o zemljepisni pismenosti

Testi o znanju zemljepisa, ki jih je nedolgo tega speljala slovitja Gallupova ustanova v desetih državah sveta istočasno, da bi ugotovili, kakšna je zemljepisna pismenost, so postavili sovjetske šolarje na zadnje mesto. Vznemirljivo veliko šolarjev ni znalo pokazati na zemljevidu, kje se nahaja Kanada, Srednja Amerika, Egipt, Francija, Japonska in Perzijski zaliv. Še huje: kar 13 odstotkov testiranih ni našlo na zemljevidu sveta svoje lastne države ZSSR; samo 38 odstotkov jih je našlo na zemljevidu Afganistan, čeprav je bila Sovjetska zveza vpletena v tamkajšnje vojne skoraj deset let.

»Rezultati so neverjetni,« je stanje komentiral član Akademije znanosti Vladimir Andrijevnikov.

V povprečju so sovjetski učenci odgovorili pravilno le na 7,4 od 16 vprašanj. Tako so se uvrstili na samo dno, takoj za Mehiko. Najbolje so se odrezali Švedi, Američani pa so se znašli na šestem mestu, kar je zanje razveseljevalo. Pred leti so ameriški strokovnjaki opravili podobne teste, ki so pokazali porazno znanje zemljepisa. Zato so na ameriških šolah sprožili akcijo zemljepisnega opismenjanja. Rezultati so že tu.

Stoletnica modrca

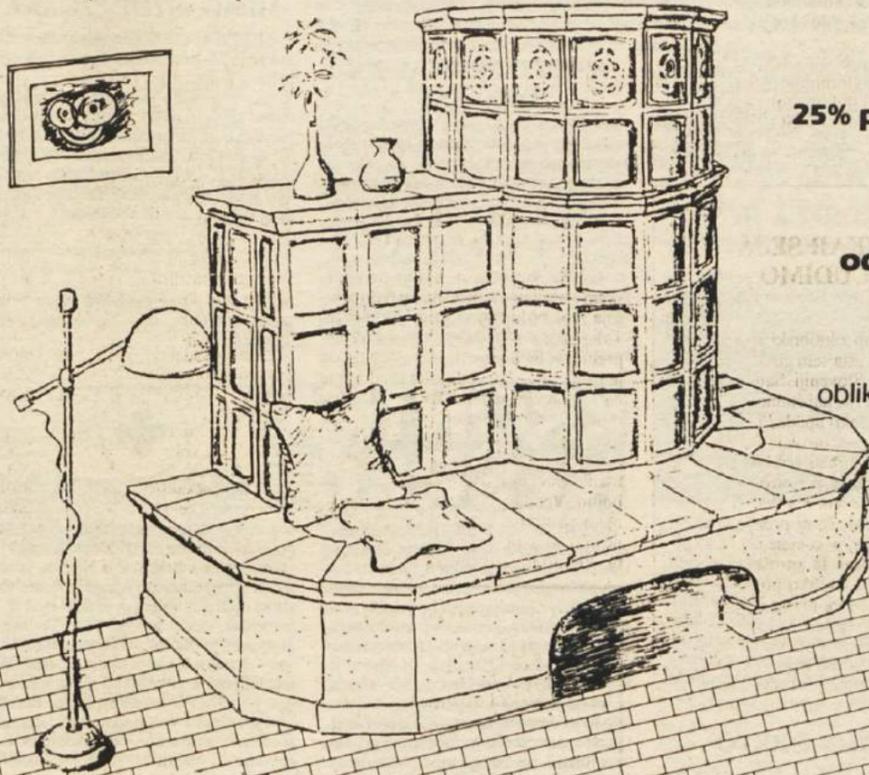
Po mnenju nekaterih modnih strokovnjakov smo letos zabeležili še eno pomembno modno stoletnico, in sicer naj bi minilo sto let od nastanka prvega moderne-modrca.

Kot piše v knjigi Zgodovina modrca, ki je nedolgo tega izšla v Veliki Britaniji, naj bi prvi modrček na svetu izdelala Francozinja Hemine Cadole. Domiselna ženska je leta 1889 prišla na odrešilno misel, kako si olajšati težave, ki jih je tiste čase ženskam povzročal tesno stisnjen korzet. Enostavno ga je prerezala v dva dela in tako dobila samostojen del za oporo prsi, torej modrc, in steznik.

Po izidu knjige so se takoj oglašili zakoniti dediči Američanke Mary Phelps, ki je leta 1914 patentirala »prvi modrček na svetu«, in sicer dvojce rutič, povezanih z ozkim trakom.

Kako se bo spor med Francozi in Američani iztek, se bo še videlo. Za nas pa je zanimivo predvsem to, da ga je zakuhal Jugoslovan. Avtor knjige Zgodovina modrca je namreč Mike Grudinski, zdaj britanski modni oblikovalec, ki pa je po rodu naše gore list. Leta 1955 je zapustil rodni Novi Sad in se udomil na Britanskem.

VSE NA ENEM MESTU



keramika

25% popusta za izdelke keramike v vseh industrijskih prodajalnah

od 23. 11. do 28. 12. 1989

brezplačna izdelava načrta za oblikovanje in dimenzioniranje peči, kaminov in kmečkih peči

dobava vsega materiala in montaža peči

INDUSTRIJSKE PRODAJALNE PIONIR:

Keramika, Slakova 5, Novo mesto tel.: 068/21-201, 24-298, 26-016  
Vošnjakova 7, Ljubljana, tel.: 061/317-984  
Kurivprodaja, Letališka 1, Ljubljana, tel.: 061/441-582  
Trpimirova 25, Zagreb, tel.: 041/410-523  
telefax: 068/23-213

PIONIR  
NOVO MESTO



Ugrabljeni otroci — jezdeci

V zadnjem času je zacvetel še eden od nečednih poslov: nakup in prodaja revščinih dečkov, ki jih trgovci z belim blagom nabavljajo pri obubožanih družinah v Indiji, Pakistanu in drugih južnoazijskih državah; otroke večkrat ugrabljajo ter jih prodajajo naprej na bližnji vzhod kot kamelje džokeje.

V bogatih državah ob Perzijskem zalivu se je močno razvilo zanimanje za kamelje dirke. To je postal šport številnih sultanov, emirjev in šejeke, ki so obudili to staro beduinsko navado. Le da zdaj potomci sinov puščave nimajo kameljih dirk samo za razvedrilo, marveč obračajo na dirkališčih tudi ogromne denarje. Še najbolj priljubljen je ta šport v Združenih arabskih emiratih, kjer imajo zgrajenih že 12 kameljih dirkališč, veliko pa je neuradnih, divjih dirkališč. Stave niso dovoljene, denar se obrača predvsem s prodajo, nakupi in preprodajo dirkalnih kamel. Dobra dirkalna kamela prinese lastniku okrog 80.000 dolarjev. Najboljše dirkačice pa so šle tudi za milijon dolarjev.

Ker kamela teče hitreje, če je njen jezdec lažji, so začeli za džokeje privajati otroke. Pravila sicer govore, da jezdec

ci ne smejo biti mlajši od 10 let, ker so dirke nevarne, toda ta pravila se zanamarjajo. Nekateri kamelji jezdeci so stari tudi komaj pet let. Jasno je, da tako majhni otroci niso sposobni napore ježe, zato jih na sedla pritrdijo s trakovi velkra (pri nas velkro uporabljajo namesto gumbov in pri denarnicah). Poznavalci pravijo, da kamele k hitrejšemu teku priganja tudi prestrašeno vrščanje malih jezdecev.

Pakistanska policija je v zadnjih treh letih samo v Karačiju rešila 50 otrok iz krempljev trgovcev z ljudmi. Namenjeni so bili za jezdece kamel na Srednjem vzhodu, večina otrok pa je bilo celo ugrabljena. V Indiji so pred kratkim aretirali devet ljudi, zapletenih v podobno početje. V zadnjih dveh mesecih je indijska policija rešila 17 otrok.

Korenine te nečedne trgovine ležijo v revščini. Obubožani starši so pripravljeno oddati otroka trgovcem, ker jim ti obljubljajo, da bodo otroci gospodski služabniki ter da bodo dobivali po 200 dolarjev mesečne plače, kar je za revne Indijce velik denar. Trgovci dobi pri prodaji enega otroka do 1200 dolarjev.

**VLOM V KONTEJNER** — Novomeško Cestno podjetje ima na Mali Cika-ji postavljen kontejner, kamor delavci spravljajo orodje. V času med 27. in 28. novembrom je kontejner nekdo obiskal in iz njega odnesel motorno žago, vredno vsaj 15 milijonov din. Cestari bodo pač manj žagali.

**OB REZERVNO KOLO** — Še neznan storilec je med 25 in 29. novembrom stikal po skupnih garažah na novomeški Cesti herojev. Ustavil se je ob osebnem avtu 36-letne Milene Staniša iz Novega mesta. Iz katrice je odnesel rezervno kolo, vredno vsaj 5 milijonov din. Še dobro, da ni odvil prednjega ali zadnjega.

**VLOM BREZ HASKA** — Trgovci Mercatorja, tozda Gradišče v Dolnji Nemški vasi, so obvestili tamkajšnje miličnike, da je nekdo med 25. in 27. novembrom obiskal njihovo trgovino. Podrobnejši pregled trgovine je pokazal, da storilec začuda ni odnesel ničesar. Ali je temu kriva slaba založenost lokala, naj presodijo drugi, mi zapišimo le še, da je z vlomom oškodoval trgovce za okoli milijon din.

**VLOM V GARDEROBO** — SEMIČ — 22-letna Slavica Majhen iz Ribnika je 23. novembra obvestila semiške miličnike, da ji je tega dne nekdo vlomil v garderobno omarico v Iskri. Ob prihodu v službo se je namreč preoblekla, in v omarici pustila tudi precej gotovine. To je nekdo »zavohal«, vlomil v omarico in odnesel 2.400.000 din, kar je Majhnova ugotovila med dopoldansko malico. Predreža še iščejo.

# Vlomilec prijet po treh urah

Komaj 21-letni Franc Goršin je že star znanec miličnikov in sodnikov — Ob vlovu odnesel 55 predmetov — Eno leto in šest mesecev zapora

SMOLENJA VAS — Letošnjega marca je 21-letni Franc Goršin iz Smolenje vasi prišel iz KPD Dob, kjer je prestajal zaporno kazen zaradi tatvin. Goršin je bil iz zapora spuščen pogojno, po prihodu domov pa se je zaposlil v novomeškem Cestnem podjetju. Toda v službi je vzdržal le en mesec, na posel je hodil vse redkeje, dokler ni bil znova na cesti. Od takrat naprej ni bil več redno zaposlen, delal je le priložnostno z očetom kot zidarski pomočnik po Smolenji vasi in okolici.

Slabih navad se Goršin v zaporu ni znebil, že kmalu je namreč znova krenil na krivna pota. 8. septembra letos je bilo, ko je v Smolenji vasi pri Seničarjevi Milki pomagal pri opravljenih. Sam je kasneje povedal, je tega dne precej popil in nič zaslužil. Ko se je po delu vračal domov, je med hojo po Smolenji vasi opazil odprta garažna vrata pred stanovanjsko hišo Mojca Andolšek. Opazil pa ni le odprtih vrat, pač pa predvsem to, da v garaži ni bilo avtomobila, kar je bilo znak, da lastnice ni doma. Načrt je bil urno skovan. Nekje je našel leno mizo, jo priložil k steni in splezal do tri metre visokega stranišnega okna. Od-sunil ga je in splezal v hišo. Prostore je temeljito pregledal, nato pa si izbral plen. Ni ga bilo malo, jemal je tako rekoč vse, kar mu je vrednejšega prišlo pod roke: omenimo le vrtnice, prstane, broške, zlate ploščice za zobe, usnjene rokavice, nož, škarje, štirideset kaset, vzle je celo kremo za čevlje, kolonjsko vodo, jubilejno medaljo z likom Tita pa denarnico, brivski aparat, fotoaparati, bliskavico, nogavice, ročno uro, žepni računalnik, brisačo, spodnje majice, 19 ženskih spodnjih hlačk, budilko, karte za tarok in remi, daljnogled, celo

**OB PETNAJST MILIJONOV** — VELIKI GABER — V noči na 30. november je neznanec vlomil v počitniško prikolico 30-letne Zdenke Čule iz Grosuplje, postavljeno kot bife ob magistralni cesti v Velikem Gabru. Storilec je odnesel več tehničnih predmetov in nekaj hrane, tako da je škoda za 15 milijonov din.

**ZGORELA JE DRVARNICA** — LOKVE — Črnomaljski miličniki so bili pred dnevi obveščeni o požaru, do katerega je prišlo v Lokvah pri Črnomlju. Zgorela je lesena, 7 krat 5 metra velika drvarnica, last Marjete Šorli. Požar je najverjetneje zanel otrok. Ogenj je drvarnico upepeljal, z njo pa še več drv in hrastovih plohov. Škode je za okoli 100 milijonov din.

**PREHITRO PO SPOLZKI CESTI** — JURKA VAS — 23-letni Jože Miklič iz Prapreč se je 28. novembra ob 13.45 peljal z osebnim avtom po regionalni cesti proti Vavti vasi. Zaradi prevelike hitrosti ga je v Jurki vasi na spolzki cesti v ovinku zaneslo na levo, kjer je trčil v avto 27-letne Zdravke Brajer, ki je pripeljala nasproti. Laže ranjena v nezgodi je bila sopotnica Ana Brulc, materialne škode pa je bilo za 30 milijonov din.

**TRČIL V DREVO** — KOROŠKA VAS — 3. decembra ob 16.15 se je 29-letni Jusuf Čufić iz Podlujbnika peljal z osebnim avtom iz Metlike proti Novemu mestu. Pri Koroški vasi je vozilo zaradi prevelike hitrosti zaneslo v levo, takrat pa je nasproti pripeljal avto-bus. Čufić je sicer zaviral, ga je zaneslo s ceste in je trčil v drevo. Voznik se je huje ranil, gmotne škode pa je za 50 milijonov din.

# Ponočni požigalec je bil varnostnik

Vrsta skrivnostnih požarov po Novem mestu in okolici se je razpletla letošnjega avgusta — 32-letni Milan Gregorič na zatožni klopi — tri leta zapora

NOVO MESTO — Skrivnostni požari po Novem mestu in okolici, ki so dolge mesece in celo leta povzročali nemalo glavobolov delavcem organov za notranje zadeve, med lastnike gospodarskih poslopij in kozolcev pa sejali paniko in strah, so naposled dobili sodni epilog. Že 27. avgusta letos so delavci novomeške UNZ okoli 11. ure priprli 32-letnega Milana Gregoriča z Drske, osumljenega požigov, pred dnevi pa je moral sesti na zatožno klop novomeškega temeljnega sodišča.

Dolgo se je razpletal klobčič, ki mu sprva ni bilo videti konca. Med letom 1986 in letošnjim avgustom je bilo namreč po Novem mestu kar nekaj požarov, katerih edini skupni imenovalec je bil ta, da so se pojavili v nočnih urah. Preiskovalci so bili dolgo v slepi ulici, naposled pa so le pričeli sestavljati mozaik, ki je dobival iz dneva v dan jasnejšo podobo, dokler sum dokončno ni padel na 32-letnega Gregoriča, po poklicu varnostnika, ki prebiva prav na Drski, kjer je bilo največ požarov. Zanj drugo nesrečno naključje je bilo, da je gorelo tudi tam, kjer je bil varnostnik.

Pričelo se je 8. oktobra 1986, ko je okoli 19. ure na Drski stopil v gospodarsko poslopje Alojzije Fink. Z vžgalico je prižgal kos kartonske škatle in ga vrzel na seno, sam pa se je kasneje umaknil. Nato je z naslado opazoval požar, ki je uničil 800 kilogramov sena, ostreje poslopja in več desk, tako da je bilo po takratni oceni iz dobrih 290.000 din škode. Gregorič je nato dolgo miroval, znova se je odpravil na delo 27. avgusta lani. Odšel je v Irčo vas do kozolca toplerja Cirila Tratnika in tam v suho seno vrzel gorečo vžgalico. 23.45 je bila ura, ko so v noč planili pogubni zublji. Zgorelo je tako rekoč vse: puhalnik, dva voza, elektromotor, mlatilnica, več drugega orodja, seno, 10 kubikov hrastovih plohov, da ne naštevamo vsega. Škode je bilo za 14.846.240 din. Kolikšen je bil to znesek za lanski avgust, ni potrebno posebej razlagati.

Že 1. oktobra lani je znova zagorelo, tokrat na Drski na gospodarskem poslopiju s skednjem in hlevom Janeza Jeriča. Scenarij je bil enak: Gregorič je stopil v poslopje okoli 22.40, vrzel v seno gorečo vžgalico, požar pa je nato opravil svoje. Upepelil je vse, od poslopja in orodja do plohov in drugega, kar je bilo v njem. Škoda je bila ogromna, uradni podatki govornjo o 31.776.231 din.

Preko zime je Gregorič miroval, seri-ja požigov se je nadaljevala letošnjega 9. zagorel bližnji kozolec v Gotni vasi, last Janeza Purebra. Ogenj je kozolec uničil, z njim pa še seno. Škode je bilo za 20.000.000 din. Isti mesec, 29. julija, je bil Gregorič znova v službi, ko je zagorelo. Tokrat je stopil kar v skladišče tovarne prikolice v IMV, tam zanetil kup papirja, ki je povzročil velik požar. Gregorič je bil celo tisti, ki je kasneje poklical gasilce, toda ogenj je medtem svoje že opravil, IMV je bila kar ob 5.490.241.490 din. In naposled je prišel za Gregoriča usodni letošnji 26. avgust.

Zvečer je bil znova v kinu; ljubezenski film ga je vzbudil do te mere, da je moral požigati. Na poti domov si je od neznanca izprosil vžgalice in nato odšel pod kozolec Marije Tratnik na Drski. Ob 23.35 je vrzel gorečo vžgalico v kup suhega sena. Ogenj, ki je izbruhnil hip zatem, je uničil vse: seno, pridelke in orodje, škode je bilo za 200.000.000 dinarjev. Neenaakopraven boj domačih in gasilcev z zublji je Gregorič, skrit, opazoval z naslado.

**MORILSKI PLES PETICE** — Sedemletni Simon Kraj umrl med prevozom v bolnišnico, osemletna Martina Težak hudo ranjena

SUHOR — Minuli ponedeljek, 4. decembra, bo s črnimi črkami zapisan v letošnji beri prometnih nesreč na dolenskih cestah. Nepravilnost voznika je z življenjem plačal sedemleten fantič, njegova leto dni starejša sošolka je ostala hudo poškodovana.

34-letni Josip Ladešič iz Lipnika pri Ozlju se je v ponedeljek ob 13.15 peljal z osebnim avtom R-5 s preizkusnimi tablicami po magistralni cesti iz Novega mesta proti Metliki. Ko je na Suhorju zapeljal mimo gostilne Jelenič, je na levi in desni strani cestniča opazil otroke, ki so pešačili vsak proti svojemu domu. Ni se zmenil zanje, tudi zaviral ni. In prišlo je do najhujšega. Zaradi vožnje preblizu desnega roba ceste je tresčil v osemletno Martino Težak iz Dragomlje vasi. Dekletce je padlo na pokrov motorja in nato obležalo ob cesti. Ladešič svojega vozila ni ustavil, dirjal je naprej in le nekaj dalje trčil v sedemletnega Simona Kralja, prav tako iz Dragomlje vasi. Tudi njega je vrglo naprej na pokrov motorja, nato je obležal negiben. Poškodbe so bile tako hude, da jim je že med prevozom v bolnišnico podlegel. Martina je ostala živa in se zdravi v novomeški bolnišnici.

Kaj je Josipa Ladešiča vodilo k takšni vožnji, ni znano. Svojega vozila ni ustavil niti po drugem trčenju, obstal je šele po enainvajsetih metrih, ko se je zaletel v stanovanjsko hišo. Znane pa so posledice, krute in pretresljive, ki so Dragomljo vas zavile v žalost.

Ob prijettu ni imel kaj dosti tajiti, dokazi so bili dovolj močni. Gregorič je opisana dejanja priznal; ogenj, zavijanje siren in utripajoče luči so bile stvari, ki so ga potešile. Sodni izvedenec je senatu pojasnil, da gre za izrazitega pirmana z izrazito slo po požiganju, znaki piro-manije da so bili pri Gregoriču opazni že v mladosti. Poleg tega gre po njegovem za izrazito podpoprečno intelektualno razvito osebnost, kar vse so sodniki pri izreku sodbe seveda upoštevali, hkrati pa tudi to, da je Gregorič vsekoli živel pošteno življenje, da je bil doslej nezakazan, da je požiže priznal in jih tudi iskreno obžaloval. Senat mu je tako izrekel kazen treh let zapora, zraven pa še varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in obvezno varstvo v zdravstvenem zavodu, kjer bo zdravljenje potekalo. Izrečena sodba še ni pravomočna.

**Z VILAMI NAD AVTO** — HUDEJE — 28-letni Feri Šerkezi iz Kočevja se je 3. decembra s svojo stoenko pripeljal v bližino romskega naselja Hudeje pri Trebnjem. Dalje ni prišel. Tam so ga namreč ustavili romi, eden med njimi mu je z vilami razbil vetrobransko steklo, ostali pa so razbijali po vozilu. Na stoenki je bilo po končanem razgrajanju za 10 milijonov din škode.

## Morilski ples petice

Sedemletni Simon Kraj umrl med prevozom v bolnišnico, osemletna Martina Težak hudo ranjena

SUHOR — Minuli ponedeljek, 4. decembra, bo s črnimi črkami zapisan v letošnji beri prometnih nesreč na dolenskih cestah. Nepravilnost voznika je z življenjem plačal sedemleten fantič, njegova leto dni starejša sošolka je ostala hudo poškodovana.

34-letni Josip Ladešič iz Lipnika pri Ozlju se je v ponedeljek ob 13.15 peljal z osebnim avtom R-5 s preizkusnimi tablicami po magistralni cesti iz Novega mesta proti Metliki. Ko je na Suhorju zapeljal mimo gostilne Jelenič, je na levi in desni strani cestniča opazil otroke, ki so pešačili vsak proti svojemu domu. Ni se zmenil zanje, tudi zaviral ni. In prišlo je do najhujšega. Zaradi vožnje preblizu desnega roba ceste je tresčil v osemletno Martino Težak iz Dragomlje vasi. Dekletce je padlo na pokrov motorja in nato obležalo ob cesti. Ladešič svojega vozila ni ustavil, dirjal je naprej in le nekaj dalje trčil v sedemletnega Simona Kralja, prav tako iz Dragomlje vasi. Tudi njega je vrglo naprej na pokrov motorja, nato je obležal negiben. Poškodbe so bile tako hude, da jim je že med prevozom v bolnišnico podlegel. Martina je ostala živa in se zdravi v novomeški bolnišnici.

Kaj je Josipa Ladešiča vodilo k takšni vožnji, ni znano. Svojega vozila ni ustavil niti po drugem trčenju, obstal je šele po enainvajsetih metrih, ko se je zaletel v stanovanjsko hišo. Znane pa so posledice, krute in pretresljive, ki so Dragomljo vas zavile v žalost.

## OSUMLJEN VLOM V DIJAŠKI DOM

ČRNOMELJ — Vsega 14-letni J. K. iz Lokve pri Črnomlju je utemeljeno osumljen, da je v noči na 2. december vlomil v dijaški dom v Črnomlju. Iz njega je odnesel štiri radijske sprejemnike, klavirsko harmoniko, tri ročne kalkulatorje in nekaj hrane. Romi so že od nekdanji znani kot dobri glasbeniki, očitno je hotel po stopinjah očetov tudi J. K. Ukradeni predmeti so mu bili zaseženi, njihova vrednost pa je bila prek 100 milijonov din.

## VOZILA PO LEVI

ČRNOMELJ — 25-letna Vida Golobčič iz Vavpče vasi se je 22. novembra ob 17.20 peljala z osebnim avtom po Ulici 21. oktobra. Pri železniškem podvožju je iz neznanega vzroka zavila na levo in trčila v traktor, ki ga je nasproti pripeljal 24-letni Robert Seljter s Krasinca. Voznica in 18-letna sopotnica Darja Golobčič sta bili v nezgodi ranjeni in so ju odpeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico. Materialne škode je bilo za 100 milijonov din.

## MIMO »STOP« ZNAKA

BREŽICE — 3. decembra okoli 11. ure se je 76-letni Mihael Tomšič iz Brežic peljal s kolesom po Dolovskih cesti proti Trnju. V križišču je prezrl stop znak in mimo njega zapeljal naprej, ne da bi se prepračil, ali je prednostna cesta prosta. Po njej je prav takrat z osebnim avtom pripeljal 31-letni Brežičan Darko Srpič. Zbil je kolesarja, ki je obležal hudo ranjen in se zdravi v brežiški bolnišnici.

• Pri nas v tem trenutku vlada politična džungla, boj za oblast. (P. Hainz)

# KRONIKA NESREČ

**PREHITEVAL V ŠKARJE** — 28. novembra ob 9.40 se je 28-letni Ratomir Udovič iz Zagreba peljal z osebnim avtom po magistralni cesti iz Ljubljane proti Zagrebu. V Lešnici je pričel v desnem preglednem ovinku prehitovati vozilo pred seboj, takrat pa je nasproti s tovornjakom pripeljal 45-letni Dragoljub Davidovič iz Kule. Slednji je sicer zaviral, toda trčenja ni mogel preprečiti. Osební avto, v katerem se je Udovič hudo poškodoval in se zdravi v novomeški bolnišnici, je po nesreči obstal na bližnji nivi. Materialne škode je bilo za 155 milijonov din. Udovičiča so iz razbitin rešili šele novomeški poklicni gasilci.

boj. Ko je bil vzporedno s tovornjakom polpriklonnikom, za krmilom katerega je sedel Čedomir Boškovič iz Nikšiča, je nasproti pripeljal drugo vozilo. Avtomobila sta se oplazila, Vrdoljak je nato trčil še v tovornjak, zatem zapeljal prek žive meje in se prevrnil na lokalno cesto Dobrušava — Kronovo, kjer je obstal na strehi. Po lokalni cesti je prav takrat z osebnim avtom pripeljal Novomeščan Janko Rečelj, ki se je zaletel v Vrdoljakovo avto. Gmotna škoda je bila ogromna, nestrokovne ocene govornjo o 1.506.000.000 din, huje ali laže ranjenih pa je bilo kar pet oseb.

**NEPRAVILNO PREHITEVAL** — 24-letni Adrian Planišek iz Grosuplje se je 23. novembra s kombijem peljal iz Ljubljane proti Zagrebu. Pri Karteljevem je prehitelval stoječe vozilo na cesti, takrat pa mu je s tovornjakom nasproti pripeljal 52-letni Angel Stojčević. V trčenju se je Planišek huje ranil, gmotne škode pa je bilo za 150.000 din.

• Trdno je moral pred dnevi spati 61-letni Alojz Nose iz Zafare pri Zuzemberku. Ko se je namreč zjutraj prebudil, je našel domala prazno hišo. Nekdo mu je prek noči odnesel več perila, oblačil, škodilico za kavo, odelje, radiokasetofon in še kaj.

• Za dobro kokoško obaro je potrebna tudi dobra čebula. Tako nekako si kuharijo predstavljajo žlikovec, ki je pred dnevi obiskal domačijo Ante Somrak na Kuzarjevem Kalu. Najprej je iz kokošnjaka odnesel dve lepo rejeni beli kokodajski, nato pa je stopil še v garažo in zasegel 15 kilogramov čebule.

• Nasploh se zdi, da je sezona tatin malih živali ta čas na višku. Tako je nekdo minuli petek ponoči obiskal tudi kokošnjak Jožefa Dežman v Strelcu. Poročilo omenja, da si je tolovaj prilastil 10 do 15 kokoši. Zarlostno je, če ni lastnica ne ve njihovega točnega števila. V ilustracijo povejmo le, da v Novem mestu živi rejec, ki ne le da ima vsaj dvanajstkrat dnevno smotro svoje mesnice, pač pa ima vsaki kokodajski prestejo celo perje.

• Tudi Franc Kovšca iz Potočje vasi minule dni ni hodil naokrog prav vedrega obraza. Neke noči je namreč ostal brez osmih premikajočih se parov kurjih bedres in desetih dolgouhcev. Zelo verjetno je, da se z njimi maštijo v bližnjem romskem naselju.

Na podlagi 126. člena Zakona o notranjih zadevah SR Slovenije (Ur. list SR Slovenije št. 28/80) in 26. člena Statuta izobrazovalnega centra organov za notranje zadeve (št. 11/9-81, z dne 15. 7. 1981) in po predhodnem mnenju republiškega sekretarja

## SVET IZOBRAŽEVALNEGA CENTRA ORGANOV ZA NOTRANJE ZADEVE

**RAZPISUJE**  
vpis učencev v kadetsko šolo za miličnike za šolsko leto 1990/91

Na razpis se lahko prijavijo moški državljani SFRJ, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da so uspešno končali osnovno šolo
- da niso starejši od 17 let
- da so telesno in duševno zdravi
- da obvladajo slovenski jezik
- da jim ni bil s pravnomočno sodno odločbo izrečen vzgojni ukrep ter da niso v kazenskem postopku.

V Kadetsko šolo za miličnike bo sprejetih 220 učencev. V šoli poteka vzgojno-izobrazovalni program v srednjem izobrazovanju za pridobitev strokovne izobrazbe V. stopnje zahtevnosti za opravljanje del in nalag miličnika.

Izobrazevanje za poklic traja štiri leta in se prične 1. septembra 1990. V tem času učenec odsluži vojaški rok, ki mu je priznan potem, ko opravlja dela in naloge miličnika najmanj dve leti.

Po končanem šolanju mora učenec delati v organih za notranje zadeve najmanj dvakrat toliko časa, kolikor traja šolanje.

Med šolanjem živi učenec v domu za učence in ima pravico do brezplačnega stanovanja in hrane, uniforme, učnih pripomočkov, do preventivnega zdravstvenega varstva in do denarnega zneska za osebne potrebe.

Starši oziroma zakoniti zastopnik in učenec sklenejo z republiškim sekretariatom za notranje zadeve pogodbo o šolanju. Kandidati naj se prijavijo za razpis čimprej, najkasneje pa do 31. 3. 1990, na najbližji postaji ali oddelku milice.

Prijava za vpis na obrazcu 1.20 morajo obvezno podpisati starši oziroma zakoniti zastopnik, kar je hkrati dokazilo o njihovem dovoljenju za vpis. Priložiti morajo še pisno mnenje šole, v kateri so se zadnje leto šolali, spričevali sedmega in 1. polletja osmega razreda OŠ ter izpisek iz rojstne matične knjige.

Kandidati, ki bodo izpolnjevali vse navedene pogoje, bodo vabljani na zdravniški pregled, preizkus psihofizičnih zmogljivosti in preizkus iz znanja slovenskega jezika.

Po pravilniku o razpisu za vpis in izvedbo vpisa v srednjem izobrazovanju (Ur. l. SR Slovenije št. 5/81, člen 8) morajo ostale srednje šole zaradi daljšega postopka pri sprejemu v Kadetsko šolo za miličnike, prijave kandidatov, ki so bili na sprejemnih iz-pitih za KŠM neuspješni, sprejeti do 1. junija. Tiste šole, ki niso uvedle omejitve vpisa, pa tudi po tem roku.

Pri sprejemu v Kadetsko šolo za miličnike bodo imeli prednost kandidati z boljšim učnim uspehom in kandidati, ki bodo uspešnejši pri preizkusu znanja. O rezultatih sprejema bodo kandidati sproti obveščeni, najkasneje pa do 20. 6. 1990.

Vsa pojasnila dajejo:  
1. Kadetska šola za miličnike, Rocenska 56, Ljubljana-Šmartno, telefon 061 59-666,  
2. osnovne šole in  
3. vse postaje in oddelki milice.

## Delovski svet

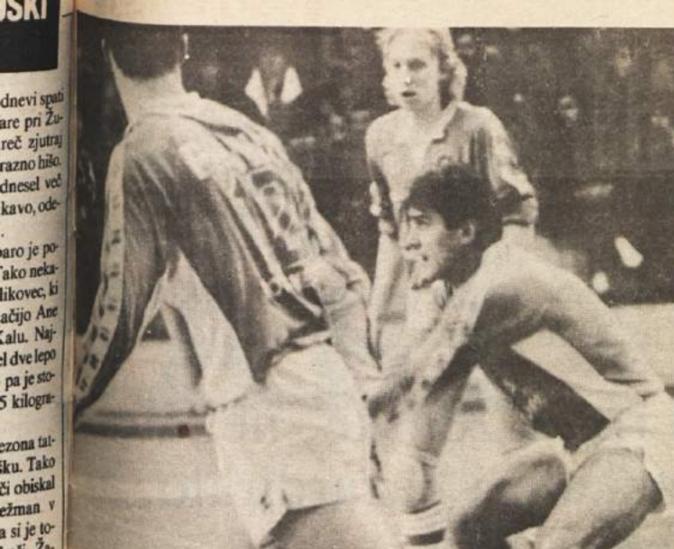
**Mercator - Kmetijska zadruga Metlika**  
SOZD MERCATOR - KIT, n. sub. o.

## TOZD TRGOVINA NA DROBNO

Cesta bratstva in enotnosti št. 57,  
objavlja prosta dela in naloge

**vodje računovodstva**  
Pogoji:  
— višja ali najmanj srednješolska strokovna izobrazba ekonomske-financne smeri  
— najmanj 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj pri odgovornih delih.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Računovodjo bomo imenovali za dobo 4 let. Pričetek dela takoj po imenovanju oziroma najkasneje s 1. 3. 1990. Kandidati naj ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15-ih dneh zgoraj navedenemu naslovu. Kandidate bomo o odločitvi obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.



# Po prvem delu na drugem mestu

## Odbojkarji novomeškega Pionirja imenitno zaključili prvi del prvenstva v A 2 ligi — Derbi dobili s 3:0 — Ze v soboto doma z Jedinostvom

Prvega dela prvenstva v I. zvezni A 2 odbojkarjski ligi je konec. Po tem, kar smo videli v novomeški športni dvorani pod Marofom, pogled na lestvico ni presenetljiv; še posebej razveseljev je za dolenske ljubitelje odbojke, kajti pionirjevci so po sedmih odigranih kolen pristali na odličnem drugem mestu. Takšna uvrstitev bi jih ob koncu prvenstva peljala v A 1 ligo med osem najboljših prvotlačev Jugoslavije, to pa je bil tudi tihi cilj Novomeščanov pred pričetkom bojev za točke.

Odbojkarji Pionirja, ki so v petem kolu nesrečno z 2:3 izgubili v Strumici in nato izgubo dragocenega para točk nadomestili z uspehom v Lazarevcu proti Kolubari, so imeli prav v zadnjem kolu za nasprotnika na papirju najmočnejšo ekipo lige. V športni dvorani pod Marofom je namreč gostovala ekipa subotiskega Spartaka, ki je bila po mnenju poznavalcev odbojke najresnejši kandidat za naslov. Derbi je v novomeško športno dvorano privabil rekordno število gledalcev, bilo jih je kar preko tisoč; po poldruhi uri igre so pozdravili prepričljivo zmago domačih odbojkarjev. Resda ekipi še zdaleč nista pokazali igre, kot bi jo bilo mogoče pričakovati sodeč po njihovi uvrstitvi, toda za derbi je to navsezadnje razumljivo. Moštvi sta se borili za vsako točko, to potrjuje tudi podatek, da je vsak set trajal domala pol ure. Več želje, znanja in borbenosti je bilo v novomeški vrsti. Uspeh 3:0 je zaslužen, čeprav napak, zlasti pri serviranju, nezanesljivem bloku in sprejemu žoge ni manjkalo. Toda pomembni sta točki; tista pionirjevce popeljala na drugo mesto z enim izgubljenim setom manj od Mariborčanov, ki so prvi del sklenili na tretjem mestu. Toda časa za slavlje ni, prvenstvo se brez odmora nadaljuje že v soboto. Vprašanje, ki se zastavlja, je, ali lahko Novomeščani takšno uvrstitev obdržijo tudi ob koncu ligaških obračunov. Vse bi bilo ve-

da tekme so pokazale, da tudi takšen podvig ni nedosegljiv. Za popravni izpit bi bilo sedaj pač potrebno premagati Mislino v gosteh.

B. B.



## ŠPORTNIKI LETA

### Športnik Novega mesta za leto 1989:

### Športnica Novega mesta za leto 1989:

### Ekipa Novega mesta za leto 1989:

### Ime, priimek in naslov glasovalca:

## Izbiramo športnike leta

### Izpolnjene glasovnice bomo zbirali do torka, 12. decembra — Prireditev bo 15. decembra

NOVO MESTO — Leto je naokrog in znova je pred nami čas takšnih in drugačnih obračunov. Enega bomo prihodnji petek, 15. decembra, ob 19. uri opravili v novomeški športni dvorani pod Marofom. Gre za tradicionalno izbiro najboljšega športnika, športnice in ekipe Novega mesta, glavno besedo pri tem pa imajo bralci Dolenskega lista in poslušalci Studia D. Na njih je namreč, da izpolnijo gornjo glasovnico in nam jo najkasneje do torka, 12. decembra, vrnejo na naslov: **Dolenski list, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto.** Med tiste, ki bodo pri izbiri sodelovali, bomo razdelili tudi vrsto lepih nagrad.

Pri izbiri najboljših pridejo v poštev le športniki, športnice in ekipe, vključeni v novomeško ZTKO, izjema so le šolska športna društva, ki pa imajo svoje tekmovalne v okviru republike. Svoje delež pri glasovanju bodo seveda dodali tudi telesnokulturni delavci in trenerji, bralecem v pomoč pa navedimo nekaj kandidatov za laskave naslove. Vse kaže, da bo letos izbira precej težja kot v preteklosti, ki je bilo moč dobitnike naslovov z dokaj gotovostjo predvideti že vnaprej.

Prav tako v petek, 15. decembra, bo ob 17. uri podelitev občinskih in Bloudkovih priznanj, združenja s tradicionalnim sprejemom pri novomeškem županu; hkrati bodo razglašeni tudi rezultati letošnjih delavskih športnih iger novomeške občine.

Letos je kandidatov, in to dokaj enakovrednih, precej več. Pri fantih so to atleti Igor Primc, Vesmin Kajtažovič in Primož Žizek, člani raznih reprezentanc in dobitniki raznih naslovov; tu so seveda še kolesarji Srečko Glivar, državni cestni prvak, Sandi Papež, gorski prvak, Robi Šebenik, ki ima prav tako letos naslov državnega prvaka, odbojkar Boro Jovič, kandidat za mladinsko odbojkarstvo reprezentanco Samo Gotenc, motociklista Robert Hmeljak in Alojz Pavlič in še bi se našlo kakšno ime. Tudi med ženskami izbira ne bo lahka. Kandidatkin je več, omenimo le kolesarke Marjeto in Martino sajcevc, Marijo Krcm, atletinje Udovčev, Hrbarjevo, Podkrižnikovo in še katero, pa odbojkarico Podolski, da ne naštevamo naprej. Tudi med ekipami zanesljivo zmagovalca ni moč napovedati, odločil ga bo trojboj med kolesarskim društvom Krka, odbojkarjskim klubom Pionir in atletskim klubom Iskra Tenel.

Prireditev, katere soorganizatorji so TKS, ZTKO, Dolenski list in Studio D, bo, kot smo že zapisali, 15. decembra ob 18. uri, za program pa bo skrbel tonski studio Sraka. Kaj in koga bomo lahko prihodnji petek slišali v športni dvorani, o tem prihodnjič, dodajmo le, da bo vstopnina simbolična, izkupiček pa bo, kot je že običaj, namenjen razvoju invalidskega športa v občini.

B. B.

**DOMA NEPORAŽENI** — Odbojkarji novomeškega Pionirja so v sobotnem prvenstvenem kolu prvega dela prvenstva v najzanimivejšem srečanju doma ugnali Spartaka kar s 3:0 in tako prvih sedem kol zaključili na odličnem drugem mestu. Ko bi tako ostalo tudi po štirinajstem kolu! Na posnetku so (od leve proti desni): Martič, Jovič in Petkovič, vsi standardni člani prve postave, ki pa v sobotnem niso pokazali vrhunske igre. Nervozna in pomembnost srečanja sta občitno pravila svoje. (Foto: B. Budja)

## Kočevke ob bok prvakinjam

### Končan jesenski rokometni ples v republiških ligah — Izreden finiš Kočevk — Inles razočaral

Čeprav se je prvenstvo tako v moški kot v ženski republiški rokometni ligi končalo že prejšnjo soboto, je lestvica končno podoba jesenskega dela dolenskega vikenda. V Veliki Nedelji je bilo namreč odigrano še zadnje zaostalo srečanje ženske lige med mariborskim branikom in kočevskim Itasom, tekma, ki je odločala o marsičem.

Kočevke so presenetile vse, in proti mariborčankam pokazale eno svojih najboljših iger. Prvi polčas so dobile s prednostjo kar šestih zadetkov, to pa je bilo dovolj za veliko zmago. Ta uspeh jih je

namreč po točkah izenačil z vodilno ekipo Burje Centrocoopa za katero si še pred tedni nihče ni mislil, da ne bo naslova jesenskih prvakinj osvojila s prepričljivo prednostjo. Toda Kočevke so finiš tega dela odigrale v res vrhunski formi, nizale so zmago za zmago, v veliki meri pa so jim ustregle tudi Novomeščanke, ki so doma presenetljivo ugnale Burjo. Tako bo boj za prvaka negotov, še posebej, ker Kočevke praviloma igrajo boljše prav spomladaj, utegne pa se tudi zgoditi, da se bodo v boj za vrh vmešale še Novomeščanke. Pričetek spomladanskih bojev za točke v ženski ligi lahko torej pričakujemo z velikimi obeti. Kako pa bo v moški?

Rokometaši Inles Rika so zagotovo največje razočaranje tega dela prvenstva. Imeli so nadse ugoden razpored srečanj, njihov start je bil nad pričakovanji, potem pa so se pričeli vrstiti nenadejani porazi. Ribničani so nanizali kar štiri, čeprav bi po vseh izračunih in napovedih morali zanesljivo osvojiti naslov jesenskih prvakov. Liga je namreč manj kvaliteten kot ostala leta, in res škoda, da izredno obetavna ribniška vrsta tega ni izkoristila. Zakaj, bodo morali odgovoriti v klubu, šele peto mesto po prvem delu prvenstva je vsekakor neuspeh. Za razliko od ribničanov so Krčani lahko zadovoljni z jesenskim iztržkom, čeprav jih spomladaj čaka še ogorčen boj za obstanek. Škoda, da so v zadnjem kolu doživeli tako izdaten poraz v boju z neposrednim tekmečem na dnu lestvice, ekipo Ferrotehne, ki jih je ugnala kar z dvanajstimi zadetki prednosti. Rokometna pomlad bo očitno še vroča in negotova, kandidatorji za naslov in izpad je toliko, kot jih v zadnjih sezonah še ni bilo.

## ROKOMET ZA DAN JLA

NOVO MESTO — Novomeški rokometni delavci ostajajo zvesti tradiciji. V počastitev dneva JLA bodo tudi letos pripravili tradicionalni rokometni turnir, ki bo potekal v soboto, 16. decembra, v novomeški športni dvorani pod Marofom. V ženski konkurenci bodo nastopile ekipe Krajine iz Cazina, ljubljanske Olimpije, sevniške Lisce in seveda IMV Novo mesto, v moški pa ekipa JLA, Trebnje, IMV Novo mesto in selekcija dolenskih sodnikov. Turnir, o katerem več prihodnjič, se bo pričel ob 8. uri.

## ŠE DRUGA ZAPOREDNA JAMŠKOVA ZMAGA

BELJAK — Darko Jamšek, član novomeškega namiznoteniskega kluba, se je na odprtem prvenstvu v avstrijskem Bejaku imenitno odrezal. Osvojil je namreč kar dve prvi mesti. V članski konkurenci je naslov najboljšega odnesel že drugo leto zapored, prav tako pa je bil prvi tudi v igri dvojice skupaj s soigralcem Gašičem iz ljubljanskega Merkurja.

## DVAKRAT DRUGI

LJUBLJANA — V soboto, 25. novembra, je bilo v Ljubljani namiznotenisko prvenstvo članov centralne regije. Novomeški igralci so dosegli lepe uspehe, še posebej velja to za vse boljšega Darka Jamška, ki je bil v posamični konkurenci drugi, prav tako pa je bil drugi tudi v igri dvojice skupaj s svojim klubskim kolegom Daljanom Kočevarjem (oba Novotehna).

## USPEH NOVOOMEŠKIH PIONIRJEV

NOVO MESTO — Pred dnevi je bilo v Novem mestu namiznotenisko prvenstvo centralne regije za pionirje in pionirke. Nastopilo je kar 96 fantov in 32 deklet. V tako močni in številni konkurenci pa domači igralci niso ostali brez uspehov. Tako so se v posamični kategoriji med osem najboljših uvrstili Matjaž Retelj, Tomaž Kralj, Borut Miklič in Bojan Veržulj, v dvojicah pa sta na tretjem oziroma četrtem mestu pristala Matjaž Retelj in Mario Brumat.

## ŠAH ZA DAN JLA

NOVO MESTO — V počastitev dneva JLA bo v soboto, 9. decembra, s pričetkom ob 9.30 tradicionalni ekipni hitropotezni šahovski turnir, ki ga pripravlja uprava Doma JLA, kjer bo tudi tekmovaljevanje. Ekipa šteje 4 člane in rezervno, igra se po hitropoteznem pravilniku SZJ.

## ODPRTO PRVENSTVO NOVEGA MESTA

NOVO MESTO — ŠK GIP Pionir razpisuje odprto šahovsko prvenstvo Novega mesta. Pričetek turnirja bo v petek, 8. decembra, ob 16.30 v klubskih prostorih na Loki. Pravico nastopa imajo vsi mojski kandidati, prvokategorniki in najboljši drugokategorniki.

## TURNIR DOBILA IMV

NOVO MESTO — V počastitev dneva republike je športno društvo Krize pripravilo malonogometni turnir v športni dvorani pod Marofom. Nastopilo je 18 ekip, vrstni red pa je bil naslednji: 1. IMV, 2. Regerčeva vas, 3. Drska. Najboljši strellec je bil Kostrež iz Drske, igralec Mohar in vratar Perko (oba Regerčeva vas).

## So se novolesovci le prebudili?

### 9. kolo SKL: Novoles — Helios 119:101 (53:46)

V devetem prvenstvenem kolu I. SKL so košarkarji novomeškega Novolesa zabeležili šele svojo tretjo zmago. Za ekipo, v kateri igrajo takšna imena, kot so Brodnik, Bajc, Lučev, dobro znani slovenski košarkarski javnosti, je tak izkupiček seveda daleč pod njenimi zmoglostmi.

Novolesovci so se na srečo prebudili v soboto, ko jim je že pošteno gorelo pod petami. Vrsto Heliosa, ki se bori celo za naslov prvakov, so povsem nadirali, o tem priča tudi rezultat 119:101 v korist Novomeščanov. Bajc in Brodnik sta dosegla kar 73 košev, proti njima Domžalčani niso našli pravega orožja. Že prvi polčas so novolesovci odločili v svojo korist, v drugem pa pokazali daleč najboljšo igro letošnje jeseni in tako Heliosu prizadejali drugi poraz na letošnjem prvenstvu. Upanje je, da bodo Novomeščani po tej zmagi krenili po lestvici navzgor, tja, kjer jim je tudi mesto.

## TRIJE STARTI IKARJA

DUNAJ — Minule dni je šentjernejski štiriletni žrebec Ikar, last Draga Lesa, kar trikrat nastopil na dunajskem hipodromu. Očitno je, da so številne dirke Ikarja utrudile; po nekaj sijajnih nastopih je tokrat tekel nekaj slabše. Pod vajetmi Dunajčana Plasza je bil osmi, dvakrat pa ga je vodil Drago Les; enkrat sta skozi cilj prišla kot peta, enkrat pa kot sedma v času petouvrščenege. Ob tem naj omenimo, da je Ikar tokrat vozil v prvi kategoriji kasačev z nagradami 900.000 avstrijskih šilingov. Z nekaj več sreče in manj prevadnosti bi si lahko priboril celo ne tako majhno nagrado. Sicer pa bo imel za to priložnost že v soboto in nedeljo, ko bo znova nastopil.

## ZMAGA LUZARJA

NOVO MESTO — Emil Luzar je zmagovalac hitropoteznega šahovskega turnirja ŠK GIP Pionir za november. Med osmimi udeleženci je zbral 6 točk, sledijo pa: Pucelj 5, Kastelic 5, Istenič 3,5, Picek 3,5, itd.

## BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

### odbojka

**I. ZVEZNA A 2 LIGA, moški, 5. KOLO: STRUMICA — PIONIR 3:2** 6. KOLO: KOLUBARA — PIONIR 1:3 in 7. KOLO: PIONIR — SPARTAK 3:0 (8. 11. 12) Pionir: Jovič, Povšič, Berger, Travižan, Smrke, Petkovič, Mestnik, Brulec, Kosmina, Goleš, Martič.

**LESTVICA PO PRVEM DELU PRVENSTVA:** 1. Željeznikar 12 (18:5), 2. Pionir 10 (17:9), 3. Stavbar MTT 10 (16:9), 4. Spartak 8, 5. Strumica 4, 6. Jedinstvo Interplet 4, 7. Kolubara 4, 8. Modriča Optima 4.

**II. ZVEZNA LIGA, ženske, 4. KOLO: PROGRES — LIK KOČEVJE 0:3 (-9, -6, -13)** LIK Kočevje: Uran, Letnar, Vidmar, Ibrahimović, Klun, Briški, Hočvar, Drobnič.

**LESTVICA:** 1. Željeznikar 16, 2. Nova Gorica 12, 3. LIK Kočevje 10 itd.

V 9. kolu igrajo Kočevke doma z neporaženim Željeznikarjem.

**I. SOL, ženske, 8. KOLO: PIONIR — PALOMA BRANIK II 1:3 (9, -11, -7)** Pionir: Žunič, Hočvar, Plut, Podolski, Šarun, Ostroveršnik, Šteblaj, Brulec, Končila, Kučera.

**LESTVICA:** 1. Pionir 12 (21:12), 2. Topolišča Kajuh 12 (19:12), 3. Mislina 12 (18:12), 4. Celje 10 itd.

V 9. kolu igrajo Novomeščanke v gosteh z Mislino.

### rokomet

**SRL, moški, 11., ZADNJE JESENSKO KOLO: PRULE — INLES RIKO 20:24 (12:11)** Inles Riko: Lapajne, Djokić, Mohar, Karpov 3, Ambrožič 3, S. Mihelič 3, Lesar 2, Tomšič 4, Mate 4, Fajdiga 3, A. Mihelič 1, Gelze. FERROTEHNA — KRŠKO 29:17 (14:6)

Krško: Kuhar, Gorenc 1, Simončič 1, Kozinc 1, Birmatič, Bogovič 5, Keše 2, Žagar, Šiško 1, Kekič 6, Voglar, Brodnik.

**KONČNA LESTVICA JESENSKEGA DELA:** 1. Slovenj Gradec 16, 2. IUUV Usnjar 15, 3. STT Rudar 15, 4. Termopol 14, 5. Inles Riko 13 ... 9. Krško 8, 10. Bakovci 7, 11. Ormož 6, 12. Prule 4.

Pari prvega spomladanskega kola: Ormož — Inles Riko, Prule — Krško itd.

**SRL, ženske, 9. ZADNJE JESENSKO KOLO: IMV NOVO MESTO — OLIMPIJA 16:14 (7:7)** IMV Novo mesto: Butala, Popadič, Knafelec 1, Klobučar, Hvala 4, Deržar 1, Veselič 4, Rebolj 1, Simončič 1, Šmalc 3, Tomas 1, Hočvar.

**BRANIK — ITAS 20:21 (8:14)** Itas: Stefanšin, Klarič 5, Guštin 1, Vuk, Krizman 4, Jerič 8, Lindič, Bejtović 3, Dragičević, Kersnič.

**KONČNA JESENSKA LESTVICA:** 1. Burja Centrocoop 14, 2. Itas Kočevje 14, 3. Branik 12, 4. IMV Novo mesto 10, 5. Ferrotehna 9 itd.

Pari prvega spomladanskega kola: Olimpija — Itas Kočevje, Alpines — Burja Centrocoop, Ferrotehna — IMV Novo mesto itd.

### košarka

**SKL, moški, 9. KOLO: NOVOLES — HELIOS 119:101 (53:46)** Novoles: Kek 14, Brodnik 38, Bajc 35, Novina 12, Lučev 13, Klobučar 11, Barbič 6.

**LESTVICA:** 1. Celje 18 ... 10. Novoles 12, 11. ID Ježica 10, 12. Rudar 10.

V 10. kolu igrajo Novomeščani v gosteh z Rogaško.

**2. SKL, center, 9. KOLO: UNITEHNA — POLZELA 90:87 (48:34)** Unitehna: Kamin 4, Kotar 10, Vauptič 32, Erčulj 2, Skube 18, Bevc 16, Bunc 8.

V 10. kolu gostujejo Trebanjci v Litiji.

## Po rezultate sedaj še v Evropo

### Cilji novomeških kolesarjev pred novo sezono — Vse kategorije naj bi svojo vrednost pokazale tudi izven naših meja — Člani po vstopnice za Ol

NOVO MESTO — Zima je sicer čas dvoraniških in smučarskih športov in le malo jih ve, da se v teh mesecih s trdim delom kujejo tudi kasnejši rezultati kolesarjev. Novomeški resno in zavzeto vadijo že od 1. novembra sem, nič čudnega, kajti njihov načrti, želje in cilji so iz leta v leto zahtevnejši, višji. Ne le pri članih, tudi od mlajših in starejših mladincev ter deklet v novomeški Krki prihajajo sezono veliko pričakujejo. Predvsem na tekmah izven naših meja, ki so ob neurejenih razmerah v državni reprezentanci glavni barometer moči in pripravljenosti.

Mlajši mladinci naj bi v novi sezoni svojo vrednost dokazovali predvsem na dveh velikih mednarodnih dirkah, največjih v Evropi. Ena je »Dirka miru« v CSSR in druga v avstrijskem St. Poeltnu, ki zbereta vse, kar Evropa v te kategoriji premore in kjer dolenski kolesarji doslej nikdar niso ostali brez vidnejših uspehov. Še zanimivejši je program nastopov deklet. Vabila kar dežujejo: novomeške kolesarke naj bi nastopile na preizkušnjah v CSSR, Zahodni Nemčiji, Avstriji in Italiji. Prvi cilj je zvišati poprečno hitrost, ki jo dekleta dosegajo na tekmah, in se tako približati evropskemu vrhu, na domačih tekmah pa naj bi novomeške kolesarke osvajale prva mesta.

Velike načrte imajo v novomeškem KD Krka z ekipo starejših mladincev, predvsem zavoljo izvrstnih Igorja Kranjca in Bogdana Finka, ki bosta sicer prihodnjo sezono priključena članski vrsti, toda bosta vseeno vozila najpomembnejše mladinske dirke, v prvi vrsti »Dushico jugend tour« v Avstriji, »Bohemia tour« v CSSR itd., krona vsega pa bo svetovno prvenstvo v Angliji. Seveda pa vse ne bo sionelo le na omejenih dvojici, tu so še Majde, Mrvar, Stangelj, Iztoč Fink, ki bodo skušali tudi na domačih tekmah obdržati primat v državi.

In sedaj k članom. Vrsta bo brez dvoma izredno močna, dovolj, da obdrži sloves najboljših ekipe v državi; k temu bodo prispevale tudi kvalitetne priprave. Domače naj bi januarja dopolnili z vadbo v češkem Novem Mestu in kasneje ob morju, že februarja pa se prično prve tekme. Skoroda gotovo je, da Jugoslavija ne bo nastopila na svetovnem prvenstvu, ki bo na Japonskem, zato bo prvi cilj zagotoviti si nastop na olimpijskih igrah leta 1992 v Barceloni. Naslednje leto bo Jugoslavija tudi prirediteljica balkanskih iger, vendar mesto še ni znano. Očitno je, da v času, ko so vse oči uprte v Evropo, organizacija takšne prireditve nenadoma ni več zanimiva. Največ

udarek seveda na tekmi »Alpe-Jadran«, medtem ko je še doela negotovo, kako bo z dirko »Po Jugoslaviji«, ki je bila, kot je znano, letos zaradi pomanjkanja sredstev zadnji hip odpovedana. Od ostalih pomembnejših domačih preizkušaj, ki imajo vsaj v jugoslovanski kolesarski javnosti velik odmev in na katerih z muko priborjenega ugleda ne kaže zapravljati, omenimo še dirke za velike nagrade Kranja, Krke, Metaliaommerca in še kakšna. Upajmo le, da ne bo ostalo samo pri željah in napovedih, ne dvomimo namreč, da bodo kolesarji storili vse, kar je v njihovih močeh. Vse to pa bo premalo, če jim Krka in ostali sponzorji ne bodo vsaj enako zvesto stali ob strani.

B. B.



## Z GOJZARJI IN CEPINOM

Novomeški alpinisti so v plezalnem vrtcu v Luknji pri Prečni že naredili devet plezalnih smeri, ocenjenih od 4. do 8. stopnje. Smeri so popolnoma varne, za zavarovanje so zavrtni tudi močni svedrovi. Najtežja smer je »Nagajivka«, katere avtor je Mariborčan Luka Polegk, le nekaj dni za njim pa je to smer preplezal že Zagrebčan Boris Čujič. Ocena smeri je VIII.

- Preko Luknje pelje tudi nova planinska pot, ki vodi naprej na Frato in tako celotno turo precej popestrji. Pot gre mimo nekdanjega grajskega poslopja in kamnoloma in nato pod steno na gozno pot, ki pelje nazaj na cesto. Območje Luknje velja tudi za kraško znamenitost, nekatere rastline tam so celo zaščitene.
- Med ostalimi vzponi dolenskih alpinistov omenimo le nekatere. Romana Tomšič je v navezi z Luko Polegkom prosto preplezal Čopov stebri v Triglavu (VI +, 1.000 m). Sfringo v Triglavu (VI, AI) in Solarsko pot v Triglavu (VI, 500 m). V znanem primorskem plezališču v Ospnu pa je preplezala Tržaško smer (V—, AI, 150 m), v avstrijskem Fincksteinu pa športno smer Altes Paletti (VII—, 500 m).
- Prav tako v Triglavu sta Roman Mihalič in Dominik Krese preplezala Čopov stebri, v Kamniških Alpah pa je Mihalič v navezi z Markom Horvatom preplezal še tri krajše smeri.
- Jože Hartman je v Slemenovi spici nad dolino Tamarja s soplezalcem iz ljubljanske Matice preplezal novo prvenstveno smer. Zanj sta potrebovala šest ur, imenuje se Brezpotje, ocena je IV, dolžina pa 800 m.
- Stane Mokotar in Dominik Krese sta pred kratkim na Kleku pri Ogulinu prosto preplezala Zoharjev stebri (VII—), Urška Kusič in Edo Hajnz pa v severni steni Male Mojsitrovke Severni raz (III, 400 m).

# TELEVIZIJSKI SPORED

## PETEK, 8. XII.

9.45 — 12.40 in 15.30 — 23.55  
TELETEKST  
10.00 VIDEO STRANI  
10.10 TV MOZAIK  
10.10 TEDNIK  
11.00 MOSTOVI  
11.30 DOMOVINA, nemška nadaljevanja, 4/11  
12.30 VIDEO STRANI  
15.45 VIDEO STRANI  
15.55 ŽARIŠČE, ponovitev  
16.30 DNEVNIK 1  
16.45 POSLOVNE INFORMACIJE  
16.50 TV MOZAIK, ponovitev  
18.15 SPORED ZA OTROKE IN MLADE  
19.00 RISANKA  
19.15 NAŠE AKCIJE  
19.30 DNEVNIK 2  
20.05 PO STOPINJAH, 9., zadnji del angl. dok. serije  
21.00 ULICE SAN FRANCISCA, ameriška nanizanka, 6/13  
21.50 DNEVNIK 3  
22.10 NEDOLŽNEŽI, francoski film  
23.45 VIDEO STRANI

## DRUGI PROGRAM

17.00 Satelitski programi — 19.00 Ansambl Tonija Verderberja (ponovitev) — 19.30 Dnevnik — 20.00 Žarišče — 20.30 Slavosni koncert ob dvojnem jubileju Slovenske filharmonije — 22.35 Satelitski programi

## TV ZAGREB

8.20 TV koledar — 8.30 Daljnogled — 9.00 Šolski program — 12.30 Poročila — 12.40 Prezrli ste, pogledajte — 13.35 Kvizoteka (ponovitev) — 14.55 Poročila — 15.00 Noč in dan (ponovitev) — 17.15 Dnevnik 1 — 17.35 Daljnogled — 18.05 Številke in črke — 18.30 Narodna glasba — 19.10 Risanka — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Zakon v Los Angelesu (2. del nanizanke) — 21.00 TV prostor (zabavno-glasbena oddaja) — 21.30 Dnevnik 3 — 21.50 Kronika 10. kongresa ZK BIH — 22.10 Osmi dan — 23.15 Noč in dan — 1.30 Poročila

## SOBOTA, 9. XII.

7.45 — 13.05 in 13.35 — 1.20  
TELETEKST  
8.00 VIDEO STRANI  
8.10 OTROŠKA MATINEJA  
11.00 TELEVIZIJA: VZPON IN PADEC DOKUMENTARCA, angl. dok. serija  
11.50 MLADINSKI PEVSKI FESTIVAL CELJE 89  
12.15 MEDNARODNA OBZORJA, ponovitev  
12.55 VIDEO STRANI  
13.50 VIDEO STRANI  
14.00 DRUGA GODBA 89  
14.30 PODGAJČEK, švedski risani film  
15.55 ŽARIŠČE, ponovitev  
16.30 DNEVNIK 1  
16.45 POSLOVNE INFORMACIJE  
16.50 RISANKA  
16.55 RIM: ŽREBANJE ZA SP V NOGOMETU  
18.00 DOMAČI ANSAMBLE: ANSAMBL TRIM  
18.30 NA PRAGU 21. STOLETJA, avs-

## Krška KATV se uspešno širi

Interesenti se lahko sklepajo pogodbe

Danes že lahko poročamo, da so vsa glavna dela pri izgradnji KATV Krško-levi breg kočana, pod vprašajem je le še naselje Šotelsko, kjer zaradi težje tehnične izvedbe še nimajo kabelske slike. Moramo pa sedanjim in bodočim uporabnikom kabelskega razdelilnega sistema (KRS) ponovno opozoriti, da lahko vse okvare in motnje sporočajo na telefon krajevne skupnosti Krško (31-029). Pri vsem tem pa je treba vedeti, da je potreben določen čas, da se celoten KRS uravnovesi.

In kako potekajo dela na preostalih območjih? Na desnem bregu v Krškem je polaganje kabla že končano. Sledi montaža priključnih omarin in ustrezne elektronike. Rok za zaključek izgradnje je 29. december 1989. Uspešno potekajo tudi dela na relaciji Dolenja vas. Tam naj bi bilo delo zaključeno do 15. januarja 1990, če bo na voljo 60 dni, ugodnih za zunanja dela. Na zadnjem sestanku gradbenega odbora smo slišali, da bo potrebno že v naslednjem letu določiti prispevek uporabnikov za vzdrževanje KRS. Znano je, da se noben sistem ne more vzdrževati sam od sebe. Sicer pa je bil tak prispevek predviden že v pogodbi, ki jo je podpisal vsak interesent za KATV. Omenjeni prispevek bodo krajani plačevali nekajkrat letno, njegova višina pa zdaj še ni določena.

Posebno sporočilo smo dolžni vsem tistim z območja Krškega, ki niso priključeni na KRS in ki še vedno spremljajo program prek starega pretvornika na Sremitu (kanal 8). Na tej frekvenci bo možno spremljati prvi program ljubljanske TV še do marca 1990. Tehniki RTV Ljubljana so prav za te gledalce uredili, da lahko ta program spremljajo na UHF mreži — kanal 30 (Sremit). Isti program pa je možno spremljati tudi prek oddajnika Trdinov vrh na kanalu 35. Vsekakor je potreben nakup drugačne antene (»rižba kost«). Na to še posebej opozarjamo trgovine, ki prodajajo TV antene, saj je potrebno občanom pravilno svetovati.

Se nič konkretnega pa ne moremo sporočiti o pripravah na uvedbo lokalnega TV kanala, ki bi moral prebivalca Krškega pravočasno informirati in opozarjati na številne možne nevarnosti, ki pretijo iz ekološko obremenjenega okolja. To je bil

tralska dok. serija, 13/17  
19.30 DNEVNIK 2  
19.59 UTRIP  
20.20 ŽREBANJE 3x3  
20.30 KOLO SREČE  
22.05 DNEVNIK 3  
22.25 KRONIKA 10. KONGRESA ZK BIH  
22.45 ANASTAZIJA, ameriška nadaljevanja, 3/4  
23.35 TUDI TAKŠNI OTROCI, ameriški film  
1.10 VIDEO STRANI

## DRUGI PROGRAM

16.00 Satelitski programi — 19.00 Kako biti skupaj — 19.30 Dnevnik — 20.10 Filmske uspešnice: Telefon (ameriški film) — 21.50 Rim: Po žrebanju za SP v nogometu — 22.00 Satelitski programi

## TV ZAGREB

8.50 TV koledar — 9.00 Izbor iz izobraževalnega programa — 10.35 He Man in gospodarji vesolja (risanka) — 11.00 Zakon v Los Angelesu (2. del nanizanke) — 11.55 Prezrli ste, pogledajte — 12.55 Moški, ki ga ljubim (ameriški film) — 14.30 Fant iz Brooklyna (ameriški mladinski film) — 16.05 Sedem TV dni — 16.50 Dnevnik 1 — 17.05 Narodna glasba — 17.30 Pesem (TV nadaljevanja, 4/6) — 18.25 Živeti z naravo — 19.30 Dnevnik 2 — 20.15 Pozitivna ničla (humoristična nanizanka, 5/6) — 21.15 MC Q (ameriški film) — 22.45 Dnevnik 3 — 23.00 Kronika 10. kongresa ZK BIH — 23.25 Noč in dan — 1.40 Poročila

## NEDELJA, 10. XII.

9.00 — 23.45 TELETEKST  
9.15 VIDEO STRANI  
9.25 OTROŠKA MATINEJA  
10.45 ANASTAZIJA, ponovitev 3. dela nadaljevanke  
11.30 VIDEOMEH  
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA  
12.30 VELIKO SEDLO, češkoslovaška nadaljevanja, 6/9  
13.30 TELEFON, ponovitev ameriškega filma  
15.35 ZVEZDNI PRAH, zabavno-glasbena oddaja  
16.30 DNEVNIK 1  
16.45 POSLOVNE INFORMACIJE  
16.50 BITKA ZA LUNO, kanadski film  
18.45 TV MERNIK  
19.00 ŽREBANJE PODARIM DOBIM  
19.30 DNEVNIK 3  
19.54 ZRCALO TEDNA  
20.15 LJUBEZEN NAM JE VSEM V POGUBO, drama TV LJ, 1/3  
21.05 GALA HUMANITARNA PRIDRITVEV V CD, prenos  
23.10 DNEVNIK 3  
23.35 VIDEO STRANI

## PONEDELJEK, 11. XII.

9.45 — 13.40 in 15.50 — 23.55  
TELETEKST  
10.00 VIDEO STRANI  
10.10 MOZAIK: UTRIP, ZRCALO TEDNA, MERNIK, OČI KRITIKE, DEČKI IZ BRAZILJE (ameriški film)  
16.05 VIDEO STRANI  
16.15 ŽREBANJE PODARIM DOBIM,

ponovitev  
16.30 DNEVNIK 1  
16.45 POSLOVNE INFORMACIJE  
16.50 MOZAIK, ponovitev  
18.15 SPORED ZA OTROKE IN MLADE  
19.30 DNEVNIK 2  
20.05 DVOBOJ, nemška drama  
21.35 OSMI DAN  
22.15 DNEVNIK 3  
22.25 KRONIKA KONGRESA ZK HRVAŠKE  
22.55 ČLOVEK IN GLASBA, 3. oddaja  
23.45 VIDEO STRANI

## TOREK, 12. XII.

9.45 — 11.40 in 15.30 — 23.40  
TELETEKST  
10.00 VIDEO STRANI  
10.10 MOZAIK  
15.45 VIDEO STRANI  
15.55 ŽARIŠČE, ponovitev  
16.30 DNEVNIK 1  
16.45 POSLOVNE INFORMACIJE  
16.50 SUPERVELESALOM (M), posnetek iz Sestriera  
17.30 TUJI JEZIKI, ponovitev  
18.00 SPORED ZA OTROKE IN MLADE  
19.20 DOBRO JE VEDETI  
19.30 DNEVNIK 2  
20.05 LEPOTEC Z OTOKA, francoska nadaljevanja, 3/6  
21.00 AKTUALNO  
22.05 DNEVNIK 3  
22.25 KRONIKA KONGRESA ZK HRVAŠKE  
22.45 ROPOT  
23.30 VIDEO STRANI

## SREDA, 13. XII.

9.45 — 11.50 in 15.30 — 0.30  
TELETEKST  
10.10 VIDEO STRANI  
10.10 MOZAIK  
15.45 VIDEO STRANI  
15.55 ŽARIŠČE, ponovitev  
16.30 DNEVNIK 1  
16.45 POSLOVNE INFORMACIJE  
16.50 MOZAIK, ponovitev  
18.20 SPORED ZA OTROKE IN MLADE  
19.20 DOBRO JE VEDETI  
19.30 DNEVNIK 2  
20.05 FILM TEDNA: LOVEC NA JELENE, ameriški film  
23.05 DNEVNIK 3  
23.20 SVET POROČA  
0.20 VIDEO STRANI

## ČETRTEK, 14. XII.

9.45 — 11.50 in 15.30 — 23.05  
TELETEKST  
10.00 VIDEO STRANI  
10.10 MOZAIK  
15.45 VIDEO STRANI  
15.55 ŽARIŠČE, ponovitev  
16.30 DNEVNIK 1  
16.45 POSLOVNE INFORMACIJE  
16.50 MOZAIK, ponovitev  
18.20 SPORED ZA OTROKE IN MLADE  
19.20 DOBRO JE VEDETI  
19.30 DNEVNIK 2

## KAKO ODPRAVITI NAPAKE NA KATV

KRŠKO — Odbor za KATV Krško obvešča vse Krčane, ki so priključeni na sistem kabelske TV, da je pooblaščen serviser za to omrežje inž. Franc Dobravec iz Dolenje vasi. Vzdrževanje sistema in odpravljanje napak je Dobrancu poverjeno od letošnjega avgusta, pogodba z njim pa je podpisana do 1. junija 1990. V skladu s to pogodbo serviser odpravi večje sistemske napake na omrežju v roku 24 ur po prijavi, manjše napake pa v roku 48 ur. Vse napake je treba prijaviti na krajevno skupnost Krško, tel. 31-029, le ob sobotah in nedeljah, ko KS ne deluje, se večje okvare prijavljajo na tel. 77-290 neposredno pri inž. Dobrancu. Odbor za KATV pri KS Krško pa prosi vse, da v primeru okvare najprej preverijo delovanje svojega televizorja.

## Brodokomerc

RO Export-Import  
Rijeka, Beogradski trg 3

na osnovi 8. člena zakona o delovnih razmerjih SR Hrvatske in 7. člena pravilnika o medsebojnih delovnih odnosih

razpisuje dela in naloge

### 1. POSLOVODJA — PRODAJALEC SCP OTOČEC

Pogoji:  
— srednja strokovna izobrazba  
— 2 leti delovnih izkušenj  
— aktivno znanje enega svetovnega jezika

### 2. REFERENT OBRAČUNA POSLOVANJA SCP OTOČEC

Pogoji:  
— srednja strokovna izobrazba  
— eno leto delovnih izkušenj  
— pasivno znanje enega svetovnega jezika

Dela in naloge pod točkama 1. in 2. se sklonejo za določen čas 6 mesecev. Prošnje z dokumenti o izpolnjevanju pogojev naj bodo dostavljene v 8 dneh po objavi oglasa na gornji naslov. O rezultatih izbora bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po preteku razpisa. Nepopolne prošnje ne bodo obravnavane.

Človek nenehno išče novo. Včasih mu ta iskanja uspevajo, drugič ne. Neuspehi so povezani z negotovostjo in obotavljivostjo, uspehi pa z občutki podjetnega nemira in s pravočasnostjo v odločitvah, ki gledajo naprej. Pri tem je človek lahko sam ali v uspešni in zanesljivi družbi.

Nekateri so za ženske, nekateri za pijačo, nekateri hazardirajo, drugi životarijo,

# NEKATERI PA SO ZA BIZNIS

O vas vemo, da ste samostojni in podjetni, ozirate se za naložbami, ki bi se vam obrestovale in za partnerjem, ki bi mu zaupali. V Meblu vemo, kaj so uspehi. Naše ime in izdelke poznajo mnogi ljudi doma in po svetu. Upravičeno smo ponosni nanje.

Pripravljeni smo skupaj z vami razmišljati o novih, višjih in trajnih oblikah sodelovanja, ki bi bilo grajeno na čistih računih in profitno motivirano. Z vašo zagnanostjo in našimi izkušnjami nismo daleč od uspeha.

Ne odlašajte in nas pokličite na telefonsko številko 065/22-611 ali 065/23-711. Tovariš Jože Sivec vas bo podrobno seznanil o naši nameri. Ugotovili boste, da se vaša in naša zamisel koristno dopolnjujeta.

Med nami in vami bodi črka zakona in duh zaupanja

**MEBLO**

*Petkrat dobro - petkrat različno*

# BOX PARI



Prva vrsta obarjenih klobas, ki jih spoznate po številkah: z grobo mleto rdečo in zeleno papriko s fino mleto rdečo in zeleno papriko s fino mleto zeleno papriko z grobo mleto zeleno papriko s sušeno mešanico zelenjave in semen.

**Manj maščob, večja beljakovinska vrednost**

Presežek prodajalnih živil.

**MESNA INDUSTRIJA Murska Sobota**  
 Cesta 11, tel.: 069/22-440, telex: 35243, telefax: 069/22-007



**TEHNOLOŠKI SISTEMI SEVNICA**

Savska cesta 23/a SEVNICA

razpisuje na podlagi sklepa delavskega sveta in naloge

**1. DIREKTORJA PODJETJA**  
 Pogoji:  
 — VII. ali VI. stopnja izobrazbe tehnične ali ekonomske smeri  
 — pet let delovnih izkušenj v gospodarstvu, od tega vsaj tri leta na vodilnih mestih  
 — znanje tujega jezika  
 — da ima sposobnosti za uspešno gospodarjenje in organizacijske sposobnosti, razvidne iz doseganih zaposlitev  
 — da predloži koncept dela za uspešno poslovanje in razvoj podjetja

ter delovna mesta s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

**2. VODJA SEKTORJA PRODAJNI INŽENIRING**  
 Pogoji:  
 — VII. ali VI. stopnja tehnične ali ekonomske smeri  
 — tri oz. pet let ustreznih delovnih izkušenj  
 — aktivno znanje tujega jezika

**3. VODJA GOSPODARSKO-RAČUNOVODSKEGA SEKTORJA**  
 Pogoja:  
 — VII. ali VI. stopnja izobrazbe ekonomske ali finančne smeri  
 — tri oz. pet let delovnih izkušenj na področju finančnega poslovanja

**4. VODJA PROIZVODNEGA SEKTORJA**  
 Pogoji:  
 — VII. ali VI. stopnja izobrazbe strojne smeri  
 — tri oz. pet let delovnih izkušenj v stroki  
 — aktivno znanje tujega jezika

**5. VODJA PRIPRAVE PROIZVODNJE**  
 Pogoja:  
 — VI. ali V. stopnja izobrazbe strojne smeri  
 — tri oz. pet let delovnih izkušenj na vodstvenih delih

Izbrani kandidati bodo imenovani za štiri leta.  
 Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: TSS, Savska c. 23/a, Sevnica. Pri prijavi za razpis direktorja na ovojnico pripišite »za razpisno komisijo«.  
 O izidu razpisa bomo prijavitelne kandidate obvestili v 8 dneh po opravljeni izbiri.

Na podlagi 51. člena Zakona o stavbnih zemljiščih (Ur. list SRS št. 18/84) ter 9. člena Odloka o opravljanju in razpolaganju s stavbnim zemljiščem (Ur. list SRS št. 37/86)

**objavlja**  
**Sklad stavbnih zemljišč občine Brežice na podlagi sklepa komisije za oddajanje z dne 17. 11. 1989 naslednji**  
**JAVNI RAZPIS**

1.

za oddajo pravice uporabe na stavbnem zemljišču za gradnjo stanovanjske hiše na lokaciji št. 6 v izmeri 660 m<sup>2</sup> v zazidalnem načrtu Hrastina II. in za lokacijo št. 33 v izmeri 792 m<sup>2</sup> v obrtni coni Brežice.  
 Cena stavbnega zemljišča v obliki akontacije 294.000 za 1 m<sup>2</sup>. Stroški komunalne opreme znašajo tudi v obliki akontacije 570.000 din.  
 Vsak ponudnik mora:  
 — še posebej plačati spremembo namembnosti kmetijskega zemljišča,  
 — soglasja za priključke na komunalne naprave,  
 — na svoje stroške zgraditi priključke na komunalne naprave,  
 — sofinancirati manjkajoče komunalne naprave, ki še niso zgrajene  
 — stroške parcelacije zemljišča  
 — stroške objave javnega natečaja in zemljiškoknjižnega prenosa.

2.

Ponudnik je dolžan plačati varščino v znesku 10% vrednosti akontacije v predmetni zadevi.  
 Varščino je potrebno nakazati na žiro račun Sklada stavbnih zemljišč občine Brežice št. 51620-654-63 in potrdilo o vplačilu varščine priložiti prijavi. Varščina se uspelemu ponudniku računa brezobrestno v ceno stavbnega zemljišča, neuspelemu pa vrne brezobrestno najkasneje v 30 dneh po izbiri najugodnejšega ponudnika.

3.

Prijave se vložijo v roku 15 dni po objavi v Dolenjskem listu. Prijave morajo biti zapečateni, na ovojnicah pa oznaka »Javni razpis«. Naslovijo se na Sklad stavbnih zemljišč občine Brežice, Cesta prvih borcev 18.

4.

Ob odpiranju ponudb bo komisija za oddajo stavbnih zemljišč zahtevala od ponudnika dodatno dokumentacijo, če bo potrebna za ugotovitev najugodnejšega ponudnika.

5.

Če se bo za posamezno lokacijo prijavilo več ponudnikov, ki izpolnjujejo pogoje razpisa, bo komisija izdelala prednostni vrstni red na podlagi meril, določenih v odloku.

6.

Obrazci za pripravo so ponudniku na razpolago pri Skladu stavbnih zemljišč občine Brežice, soba št. 35.  
**Sklad stavbnih zemljišč občine Brežice**

**VZGOJNO-VARSTVENA ORGANIZACIJA NOVO MESTO**  
 Trnovoška 18  
 48000 NOVO MESTO  
**SVET VZGOJNO-VARSTVENE ORGANIZACIJE**

RAZPISUJE  
 dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

**POMOČNIKA RAVNATELJA**  
 za mandatno obdobje 4 let

POGOJI: VISOKA ALI VIŠJA IZOBRAZBA  
 — pravnik  
 — ekonomist  
 — ali diplomant druge družboslovne fakultete  
 — najmanj 3 oziroma najmanj 8 let delovnih izkušenj  
 — zaželen vozniški izpit B kategorije

Pri prijavi z dokazilom o izobrazbi in uspešnosti delovnih izkušenj pri opravljanju odgovornih del in nalog pošljite na naš naslov z oznako »ZA RAZPISNO KOMISIJO« v 15 dneh od dneva objave.



**DELAVSKI SVET Belokranjskega gradbenega podjetja BEGRAD Črnomelj**

razpisuje dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

**I. DIREKTORJA PODJETJA**  
**II. VODENJE FINANČNO RAČUNOVODSKEGA SEKTORJA**

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje pogoje:  
 pod I:  
 — da imajo visoko ali višjo izobrazbo gradbene, strojne ali ekonomske smeri  
 — da imajo najmanj 5 let delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih  
 — da imajo sposobnosti za uspešno gospodarjenje in organizacijske sposobnosti

pod II:  
 — da imajo visoko ali višjo izobrazbo ekonomske smeri  
 — da imajo 3 leta delovnih izkušenj na ustreznih delih

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema delavski svet podjetja Begrad Črnomelj v roku 15 dni po objavi razpisa.  
 O izidu izbire bomo kandidate pisno obvestili v 8 dneh od dneva sprejetega sklepa o izbiri. Sklep o izbiri bo sprejet v 15 dneh od dneva poteka razpisnega roka.

677/49



**Specializirano podjetje za industrijsko opremo TOZD IKON KOSTANJEVICA NA KRKI Krška cesta 6**

objavlja

**LICITACIJO**  
 za prodajo naslednjih sredstev:

— **OSEBNI AVTO ARGENTA**, leto izdelave 1987, vozilo je poškodovano  
 — začetna cena 6.500 DEM v dinarski protivrednosti

— **KROŽNA ŽAGA KŽ 2 GOSTOL**, leto izdelave 1980  
 — začetna cena 20.000.000.— din

— **HIDRAVLIČNA VERTIKALNA PLATFORMA MARIJA BISTRICA**, tip VHP 6. 5., leto izdelave 1982  
 — začetna cena 35.000.000.— din

Licitacija bo v prostorih SOP IKON, Kostanjevica na Krki, Krška cesta 6, v torek, dne 12. 12. 1989, ob 14. uri.  
 Ogled navedenih osnovnih sredstev je možen pol ure pred pričetkom licitacije.  
 Licitacija bo potekala po načelu »videno — kupljeno«.  
 Interesenti morajo položiti 10% varščine začetne cene; na doseženo izključno ceno plača kupec še prometni davek.  
 Kupljena osnovna sredstva je potrebno prevzeti najkasneje v sedmih dneh.



**KRKA, tovarna zdravil, p. o., NOVO MESTO**

Pro sklepu delavskega sveta podjetja KRKA, tovarna zdravil, p. o., Novo mesto

razpisujemo  
 dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

**DIREKTORJA FINANČNEGA SEKTORJA**

Od kandidatov pričakujemo, da izpolnjujejo naslednje pogoje:  
 — da imajo V. stopnjo izobrazbe ekonomske smeri,  
 — 5 let delovnih izkušenj pri odgovornih delih in  
 — pogoje za delo v zunanjetgovinskem prometu.

Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta.  
 Kandidate, ki izpolnjujejo zahtevane pogoje, vabimo, da v 8 dneh pošljejo pisne prijave z ustrežno dokumentacijo v kadrovsko službo KRKE v Novem mestu, Cesta herojev 45.



s pooblaščenimi servisi motornih žag: Alpina, Dolmar, Mc CULLOCH in proizvodi IMP Panonija. Popravljamo tudi druge znamke žag in vrtnih kosilnic.  
 Cenjene stranke obveščamo, da je odslej delavnica odprta ves dan. Se priporočamo.

Servisna delavnica Joh Branko, Ločka c. 57, Črnomelj, tel. 51-812.

**ZAHVALA**

Ob izgubi drage mame in stare mame

**KRISTINE BRUNSKOLE**

rojene Bukovec

se zahvaljujemo vsem, ki so nam ob teh težkih trenutkih kakorkoli pomagali, pokojno pospremili na zadnji poti, darovali cvetje in izrekli pisna in ustna sožalja.

Vsi njeni  
 Ljubljana, Šentjernejska, Novo mesto, Semič



*S svojim vedrim si nasmehom vsakega osrečit znal, pred usodo neizprosno sam nemočen si ostal.*

*Kje si ljubi mož in očka, kje tvoj mili je obraz, kje so tvoje skrbne roke, ki skrbele so za nas?*

**ZAHVALA**

16. novembra je daleč od doma v hudi prometni nesreči prenehalo biti plemenito srce našega komaj 37-letnega ljubega moža, očeta, sina, brata, zeta, svaka, strica, bratranca in nečaka

**IVANA ŠKOFA**  
 avtoprevoznika  
 z Boldraža 5 pri Metliki

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za nesebično pomoč in tolažbo v najtežjih trenutkih našega življenja. Posebno zahvalo smo dolžni družinam Škof, Rus, Nemanic in Mavretič za vsestransko pomoč, enako sosedu Jožetu Nemanicu za ves trud in lepo organizacijo pogreba. Zahvaljujemo se GD Slamna vas, KS Slamna vas, GD Radovica, tovarišicam in učencem 7. b in 2. a razreda OŠ Metlika, Obrtnemu združenju Metlika, soferjem DO Novoles Metlika, DO Vektor Novo mesto in Metlika ter vaščanom vasi Boldraž za podarjene vence in cvetje. Prav tako se zahvaljujemo za poslovilne besede pred domačo hišo Antonu Radošu, Branku Predoviču in Antonu Nemanicu za besede pri odprtem grobu, prisrčna hvala gospodu župniku za lepo opravljeni pogrebni obred in pevcem iz Metlike za ganljivo zapeto žalostinke. Še enkrat iskrena hvala vsem in vsakemu posebej, ki ste nam ustno ali pisмено izrazili sožalje, z nami sočustvovali, imeli našega Ivana radi, okrasili njegov prerani grob in ga tako množično pospremili k zadnjemu počitku.

**Zalujoči:** žena Marija, sinova Jani in Andrej, hčerkica Katja, mama, brata Tone in Jože z družinama, sestre Cvetka, Martina in Pepca z družinami, svak Drago z družino, stric Franc z družino in drugo sorodstvo

**tedenski koledar**

Četrtek, 7. decembra — Ambrož Petek, 8. decembra — Marija Sobota, 9. decembra — Valerija Nedelja, 10. decembra — Smiljan Ponedeljek, 11. decembra — Danijel Torek, 12. decembra — Ivana Sreda, 13. decembra — Lucija

**LUNINE MENE**  
12. decembra ob 17.30 — ščip

**kino**

**BREŽICE:** 8. in 9. 12. ameriški kriminalni film Nočni skok. 10. (ob 18. in 20. uri) in 11. 12. (ob 20. uri) ameriški akcijski film Železni trikotnik. 12. (ob 18. in 20. uri) in 13. 12. (ob 20. uri) ameriška komedija Dvojčka.  
**ČRNOMELJ:** 7. 12. (ob 19. uri) ameriški avanturistični film Zakladi carja Salomina, II. del. 8. 12. (ob 19. uri) nemški film Mačka. 10. 12. (ob 20. uri) ameriška komedija Baby Boom. 12. 12. (ob 19. uri) hongkonški film Te-

tovirana zveza.  
**KRŠKO:** 7. 12. (ob 20. uri) ameriški akcijski film Človek na begu. 8. 12. (ob 22. uri) japonski erotični film Oiran. 10. 12. (ob 18. uri) hongkonški film Tiger v akciji. 12. 12. (ob 18. uri) ameriški akcijski film Osvajalci džungle. 13. 12. (ob 17. uri) risanke ter (ob 18. uri) ameriški avanturistični film Divji otok.  
**NOVO MESTO — DOM JLA:** Od 8. do 10. 12. (ob 17. in 19. uri) ameriška grozljivka Maščevanje v ulici brestov. Od 11. do 13. 12. (ob 17. in 19. uri) ameriška komedija Noč dozorevanja.  
**NOVO MESTO — DOM KULTURE:** 7. 12. (ob 18. in 20.15) filmski četrtek — TV novice. Od 8. do 10. 12. (ob 18. in 20. uri) ameriški vojni akcijski film Jurij na bazo Gloria. 11. in 12. 12. (ob 18. in 20. uri) ameriški akcijski film Ninđa — vojaki. 13. 12. (ob 18. in 20. uri) ameriška »nora« policijska komedija Draget.  
**SEVNICA:** 7. in 8. 12. ameriški akcijski film Veteran v akciji. 9. in 10. 12. ameriški spektakel Piramida strahu.  
**KRMELJ:** 9. 12. ameriški akcijski film Veteran v akciji.

**službo dobi**

**KV KUCHARICO** in **KV NATAKARJA** redno zaposli gostiše v Kranjski gori. Telefon (064) 88-150, dopoldne. (P49-7MO)  
**AVTOLIČARJA** zaposlim. Avtoličar-avtoklepar Milan Velkavrh, Prečna 79, tel. 24-245. (3851-SD-49)  
**KOMUNIKATIVNIM** osebam nudimo honorarno zaposlitev. Plačilo takoj. Tel. (064) 39-580, po 16. uri. (P49-28MO)

**K SODELOVANJU** vabim pridne in poštene potnike za prodajo zanimivega artikla. Visoka provizija, izplačilo takoj. Informacije v četrtek popoldne ob 16. ure dalje na tel. 26-600. (P49-117MO)

**VSI**, ki želite premagati finančno krizo — honorarno delo za 4 milijarde! Obvezni vikendi, avto in vztrajnost. Ločna 8/a, Novo mesto, petek ob 17. uri. (3896-SD-49)

**ZA POMOŽNA** kamnoseka dela zaposlim dva delavca z vozniskim dovoljenjem B kategorije. Kamnosečar Arh Zvonko, Selce 6, Leskovec, tel. (0608) 33-024. (P49-76MO)  
**ŽELITE** z akviziterskim delom izboljšati svoj standard? Tedensko izplačilo. Tel. 23-852. (P49-81MO)

**službo išče**

**IŠČEM** stalno ali honorarno zaposlitev v Nemčiji ali Sloveniji. Tel. (0608) 70-215. (P49-27MO)

**stanovanja**

**STANOVANJE** išče mlada družina z enim otrokom. Možno predplačilo. Tel. 22-124 int. 561. (P49-39MO)  
**STANOVANJE** ali manjšo hišo najame mlada družina. Nudimo enoletno predplačilo. Informacije na tel. 73-132. (č.č.-ST-49)

**EMO** ali večsobno stanovanje v Krškem ali okolici išče mlad par. Možnost predplačila. Tel. (0608) 75-541 dopoldne, (0608) 62-774. (P49-23MO)

**motorna vozila**

**JUGO 55 AX**, april 1988, prodam. Tel. 27-603. (č.č.-MV-49)  
**PRODAM GOLF diesel**, letnik 1985, IBERDECK — overlock UNION SPECIAL, tri kolektorje IMP in otroško posteljo. Tel. 57-318. (P49-123MO)  
**FIAT 126 P**, letnik 1984, prevoženih 38000 km, prodam. Marjan Vidmar, Tušev dol, Črnomelj, tel. 52-758. (P49-122MO)  
**126 P**, letnik 1980, vozen, in fiat 132 — 2000 ccm, 1979, karamboliran, ter novo termoakumulacijsko peč (4 KW) poceni prodam. Tel. 23-529. (3934-MV-49)  
**GOLFA**, letnik 1985, diesel, prodam. Franc Šljajkovec, Krka 44, Novo mesto. (P49-128MO)  
**R 4 GTL**, letnik 1986, ter diatonično harmoniko C, F, B, ugodno prodam. Tel. 42-277. (P49-73MO)  
**Z 101**, letnik 1986, prodam. Tel. 23-264. (P49-74MO)  
**R 4**, letnik 1983, ugodno prodam. Tel. 51-041, Tone Panjan, Čopova 7, Črnomelj. (P49-75MO)  
**JUGO 55 koral**, junij 1988, ugodno prodam. Tel. (068) 26-443. (P49-77MO)

**Z 101**, letnik 1986, prevoženih 20.000 km, prodam. Tel. dopoldne 44-301 int. 47, popoldne 45-010. (P49-79MO)  
**ZASTAVO 101 super**, letnik 1978, registrirana do 27. 2. 1990, prodam. Tel. 25-248. (3902-MV-49)  
**ZASTAVO 101 GTL**, maj 1987, prodam. Jože Bučar, Kotarjeva 5, Sentejnerje, tel. 42-826. (3905-MV-49)  
**POCENI PRODAM Z 101 mediteran**, nanovo registrirana, letnik 1984. Tel. 76-424. (3906-MV-49)  
**Z 128**, letnik 1988, prevoženih 13.000 km, prodam. Marjetka Gorenc, Gor. Vrhopolje 22, tel. 42-449. (č.č.-MV-49)  
**Z 128**, letnik 1987, prodam. Tel. 23-747 ali Mijoč, Majde Silc 21, Novo mesto. (3907-MV-49)  
**R 5 GTL**, letnik 1986, pnevmatik 135 x 12, BT 50, prodam. Vidmar, Škrijanče 7. (3908-MV-49)  
**ZASTAVO 850**, letnik marec 1985, prodam. Tel. 23-763. (3909-MV-49)  
**GOLF JXD**, letnik december 1985, prodam ali menjam za starejši avto. Tel. 76-534. (3912-MV-49)  
**Z 750**, letnik 1985, prodam. Tel. 76-533. (3912-MV-49)  
**JUGO KORAL 45**, star 6 mesecev, višnja rdeče barve, ugodno prodam. Drago Piškur, Ul. talcev 6, Straža, tel. 84-566. (P49-82MO)  
**Z JUGO koral 45**, nov, neregistriran, prodam. Tel. (0608) 67-055 po 20. uri. (P49-83MO)

**126 PGL**, november 1987, prodam. Postaja 23, Mirna Peč. (3924-MV-49)  
**Z 750**, letnik 1979, registriran do 1990, prodam. Silva Hrovatič, Koroška vas 17. (3925-MV-49)  
**Z 101**, letnik 1979, in APN 4 prodam. Tel. 51-306. (P49-104MO)  
**LADO RIVO 1500**, december 1987, 4.600 km, prodam. Franc Primc, Sadijnja vas 29, tel. 24-631, dopoldne. (P49-105MO)  
**R 4**, december 1984, prodam. Tel. (0608) 81-094, popoldne po 14. uri. (P49-109MO)  
**LADO SAMARO**, letnik 1988, prodam. Tel. (064) 89-155. (P49-94MO)  
**LADO NIVO**, letnik 1984, dodatno opremljeno, ugodno prodam. Tel. 24-946 ali 25-888. (P49-95MO)  
**R 4 GTL**, star 10 mesecev, v garanciji, prodam 30% ceneje. Tel. 73-552. (P49-96MO)  
**GOLF**, letnik 1979, odlično ohranjen, prodam. Tel. 44-313. (P49-98MO)  
**SAMARO 1300 S**, novo, letnik 1989, registriran, prodam. Tel. (0608) 81-248. (P49-100MO)  
**R 4 GTL**, letnik 1987, rdeče barve, registriran do novembra 1990, prevoženih 21.000 km, prodam. Tel. (068) 20-557. (P49-102MO)  
**MOTOR 14 M**, malo vožen, in kolo amater na 10 prestav ugodno prodam. Tel. 27-214, po 15. uri. (P49-40MO)  
**JUGO KORAL 55**, letnik 1988, prodam. Tel. 24-249. (3925-MV-49)  
**GOLF diesel**, letnik 1986, ugodno prodam. Jordan, Malence 12, Kostanjevica. (3897-MV-49)  
**ZASTAVO 850**, letnik 1980, prodam. Turk, Mali Orehek 12, Stopiče. (3890-MV-49)  
**R 4 GTL**, letnik 1987, 28.000 km, prodam. Smolenja vas 76, Novo mesto. (č.č.-MV-49)  
**PRODAM R-12**, letnik 1974. Infor-

macije popoldne na tel. (068) 24-743. (P49-129MO)  
**JUGO koral 55**, star 10 mesecev, prodam. Ogled v soboto in nedeljo v Bršljanu 54 a, Novo mesto. (P49-119 MO)  
**R 4 GTL**, september 1987, prodam. Tel. (0608) 70-461. (P49-121 MO)  
**ZASTAVO 750**, letnik 1976, obnovljena, ugodno prodam. Tel. 84-629. (3931-MV-49)  
**JUGO 45 E**, letnik 1986 oktober, prodam. Tel. 27-552. (č.č.-MV-49)  
**R 4 GTL**, letnik 1987, prodam. Avguštinčič, Rožna 19, Mirna Peč. (č.č.-MV-49)  
**JUGO 45 E**, letnik avgust 1987, prodam. Mojca Može, Daljni Vrh 25, Novo mesto. (č.č.-MV-49)  
**Z 101 GT**, letnik 1984, prodam. Tel. 40-219. (P49-111 MO)  
**LADO NIVO**, letnik 1987, prevoženih 16.000 km, prodam. Rožman, Artiče 25, Artiče, tel. (0608) 69-343. (P49-113 MO)  
**PRODAM LADO SAMARO**, staro 5 mesecev, ali menjam za navadno lado, staro do dveh let. Tel. 26-847. (P49-114 MO)  
**GOLF diesel S paket**, letnik 1984, nujno prodam. Tel. 26-983, popoldne. (P49-115 MO)  
**OPEL KADET**, letnik 1982, štiri vrata, 60.000 km, prodam. Tel. 21-078. (3928-MV-49)

**Z 128**, letnik 1987, registriran eno leto, prodam. Srčič, tel. 73-512. (3929-MV-49)  
**GOLF D**, letnik 1984, S paket, ugodno prodam. Možna zamenjava za jugo. Milena Žibert, Cesta oktobrskih žrtev 29, Sentejnerje. (č.č.-MV-49)  
**Z 101**, letnik 1986, ugodno prodam. Tel. 21-793. (3927-MV-49)  
**OPEL KADET karavan**, letnik 1979, prodam. V račun vzamem svinjio, kravo ali les. Hočevar, Smalčja vas, Sentejnerje. (3926-MV-49)  
**Z 128**, letnik 1984, registriran do septembra 1990, prodam. Tel. 23-843. (3924-MV-49)  
**DIANO 6**, letnik 1977, nujno prodam. Cena 5,5 M. Jože Podlogar 68294 Boštanj 1. (P49-10MO)  
**R 4**, letnik 1984, prodam. Peter Povhe, Dol. Vrhopolje 28, tel. 41-182. (3862-MV-49)  
**JUGO 45**, letnik 1983, prodam. Tel. 55-308. (P49-16MO)  
**BT 50 kot nov**, prevoženih 3000 km, prodam za 1000 DEM. Tel. 25-894. (P49-55MO)  
**126 PGL** nujno prodam. Tel. 84-179, po 18. uri. (3895-MV-49)  
**P 125**, nov, prodam. Tel. 27-356, popoldne. (P49-17MO)  
**JUGO 45 A**, letnik 1987, prodam. Vrančar, Cankarjeva 37, Metlika. (č.č.-MV-39)  
**ZASTAVO 125 P** in otroško posteljico z jogijem prodam. Tel. 25-320, kličite po 15. uri! (3849-MV-49)  
**Z 1.1 GX**, letnik 11/87, prodam. Tel. 52-540, popoldne. (3859-MV-49)  
**KADETT 81** prodam. Žabja vas 45, Novo mesto. (3854-MV-49)  
**Z 750 SE**, letnik 1980, prodam. Pirč, tel. 76-153. (3852-MV-49)  
**FIAT UNO 45**, letnik 1984, prodam. Tel. (0608) 60-023, Orehovec 37. (P49-21MO)  
**FIAT 126 P**, letnik 1988-maj, prodam. Tel. (0608) 62-644. (P49-21MO)  
**JUGO SKALA 55** prevoženih 12000 km prodam. po ugodni ceni. Tel. 51-308. (P49-24MO)  
**126 P**, letnik 1980, prodam. Zajc, Zburce 44, Šmarješke Toplice. (3865-MV-49)  
**JUGO 45 A**, letnik 1987/7, poceni prodam. Tel. (0608) 67-253. (P49-25MO)  
**126 P**, letnik 1988, 20.000 km, prodam za 43000 DEM. Tel. 27-856. (P49-26MO)  
**JUGO 45**, december 1987, prodam. Tel. 26-605. (P49-43MO)  
**R 9 TL**, november 1982, prodam. Alojz Lovko, Marjana Kozine 30, Novo mesto. (P49-44MO)  
**FIAT 126 PGL**, star dve leti, prodam. Sonja Bučar, Mirana Jarca 17, Novo mesto. (P49-48MO)  
**PRODAM** dobro ohranjen osebni avto MORISS MARINA, letnik 1979, prirejen tudi za pogon na plin. Informacije po telefonu (0608) 81-301, popoldne. (P49-6MO)  
**Z 101 GX**, letnik 1987, registrirano do maja 1990, prodam ali menjam tudi za cenejšo vozilo z doplačilom. Miklič, Stranska vas 51/a, Novo mesto. (3883-MV-49)  
**ZASTAVO 101**, februar 1976, dobro ohranjeno, po ugodni ceni prodam. Sredo Kostič, Slavka Gruma 3 A, tel. 27-314. (3885-MV-49)  
**PRODAM** osebni avto FORD 17-M, letnik 1969. Tel. 23-830 int. 21, v dopoldanskem času. (3870-MV-49)  
**ZASTAVO 128**, letnik 1986, dobro ohranjeno, dodatno opremljeno s spojlerji in litimi platišči prodam. Vse informacije na tel. 42-739. (3887-MV-49)  
**R 4 GTL**, letnik 1986, prodam. Tel. 21-936. (P49-59MO)  
**OPEL MANTO**, letnik 1978, prodam ali zamenjam za vozilo ZASTAVA. Tel. (0608) 69-328. (P49-60MO)  
**GOLF diesel**, letnik 1983, prodam. Tel. 44-983, popoldne. (P49-61MO)  
**KOMBI VW**, letnik 1982, prodam. Tel. (0608) 34-995. (P49-62MO)  
**126 P**, december 1987, prevoženih 20000 km, rumene barve, prodam. Tel. (0608) 32-268. (P49-63MO)  
**Z 101 GTL 55**, april 1987, bele barve, prodam za 57000 DEM. Tel. (0608) 33-089. (P49-64MO)  
**OPEL KADET**, letnik 1981, prevoženih 74000 km, prodam. Tel. 85-317, zvečer. (P49-65MO)  
**Z 128**, letnik 1987, prevoženih 27000 km, ugodno prodam. Tel. 52-414. (P49-66MO)  
**JUGO 55 AX**, letnik 1988/I. Tel. (0608) 60-291. (P49-67MO)  
**Z 128**, staro tri mesece, prodam. Tel. 24-077, od 8. do 21. ure. (P49-68MO)  
**Z 750**, letnik 1982, dobro ohranjeno, ugodno prodam. Tel. (068) 85-196. (P49-72MO)

**Z 128**, letnik 1985, prodam. Tel. 23-205. (3893-MV-49)  
**JUGO koral 55**, star 9 mesecev, garaziran, dobro ohranjen, prodam. Cena ugodna. Tel. 23-272. Zdravko Mandič, Ulica Cankarjeve brigade 29, Trebnje. (P49-71MO)  
**R 4 in R 18**, oba letnik 1981, motor R 4 generalno obnovljen, prodam. Oven, K Roku 135 (Sveti Rok), Novo mesto. (P49-86 MO)  
**JUGO 45 A**, letnik 1986, prodam. Tel. 27-265. (P49-87 MO)  
**FIAT 126**, letnik 1981, prodam. Andrej Cujnik, Groblje 53, Sentejnerje. (P49-88 MO)  
**Z 101**, letnik 1985, prodam ali menjam za škodo ali lado. Tel. (0608) 79-794. (P49-89 MO)  
**VW**, letnik 1971, registriran do julija 1990, prodam za 2500 DEM. Tel. (0608) 33-996 po 20. uri. (P49-90 MO)  
**JUGO KORAL 55**, letnik 1989, z dodatno opremo, kovinske barve, prodam. Tel. (0608) 69-222. (P49-91 MO)  
**R 4 GTL**, letnik 1988, prodam. Tel. 45-276, popoldne. (P49-102 MO)  
**ZASTAVO 101 GTL**, letnik oktober 1984, prodam. Tel. (068) 43-653, popoldne. (3913-MV-49)  
**GOLFA JGL 80/81** 51.000 km, prodam za 4900 DEM/din. Tel. 25-184, popoldne. (3916-MV-49)  
**APN 6**, star dve leti, in tomos avtomatik, star 4 leta, ugodno prodam. Tel. 51-354. (3917-MV-49)  
**Z 101**, letnik 1979, karambolirano, registrirano do avgusta 1990, prodam. Drago Keremc, Majde Silc, Novo mesto, tel. 22-146. (3919-MV-49)  
**R 4 GTL**, star tri leta, registriran do decembra 1990, prodam. Vereš, Šegova 6/31, Novo mesto. (3922-MV-49)  
**126 P**, letnik 1978, registriran do aprila, prodam. Tel. 26-233. (3921-MV-49)  
**KARAMBOLIRAN FIAT 1300** prodam. Tel. (068) 44-373. (P49-125 MO)  
**GOLF JX**, bencinar, letnik oktober 1987, spredaj karamboliran, prodam. Tel. (068) 73-482. (P49-127MO)  
**PRODAM** mercedes 1217, letnik 1980, dolžina kesona 7,2 m (4 x 4 evrop. most), registriran do marca, in motor mercedes 170 turbo. Rakovec, Dol. Ponikve 17, Trebnje. (3882-MV-49)  
**JUGO 45 E**, letnik 1983, karoserija 1986, prodam. Tel. 26-239. (3880-MV-49)  
**R traffic diesel**, letnik 1986, prevoženih 65.000 km, prodam ali menjam. Tel. (068) 49-107 ali 49-137. (P49-38 MO)  
**R 4**, letnik 1988, prodam. Tel. 28-622. (P49-54 MO)  
**GOLF diesel**, letnik 1986, 40.000 km, prodam. Tel. 73-114. (3874-MV-49)  
**JUGO 55 AX**, april 1988, zelen, 13.000 km, prodam. Tel. (068) 22-986, popoldne. (P49-49 MO)  
**Z 101 jugo**, letnik 1987, prodam. Ogled na Koštalovi 40, Novo mesto, tel. 27-366. (3876-MV-49)  
**GOLF GTL**, letnik 1979, prodam. Ravgovska 12, Novo mesto. (3878-MV-49)  
**GOLF**, letnik 1982, prodam. Koštalova 28, Novo mesto. (3878-MV-49)  
**JUGO 45 AX**, star dve leti, prodam. Tel. 21-719. (3867-MV-49)  
**R 4 GTL**, letnik 1987 — avgust, prodam. Tel. 26-760. (3875-MV-49)  
**JUGO 45 koral**, letnik 1988, prodam. Tel. 47-691. (P49-50 MO)  
**R 4**, letnik 1983, registriran celo leto, ugodno prodam. Tel. (068) 51-165. (P49-51MO)  
**R 18 PLS**, letnik 1983, kovinsko modre barve, prodam. Tel. 20-327. (P49-52 MO)  
**ŠKODO 120 L**, letnik 1986, prodam. Tel. 27-924 ali 22-223, popoldne. (č.č.-MV-49)  
**Z 128**, avgust 1984, prodam. Suzana Turk, Uršna sela 122, tel. 65-733, popoldne. (3868-MV-49)  
**Z GOLFA** prodam dve rabljeni zimski gumi s platišči. Tel. 45-397. (3901-MV-49)

**PRODAM VW 1200**, letnik 1974, registriran do julija 1990, diatonično harmoniko B, Es, As, ojačevalec 120 W in 60 W ter zvočnik 90 W. Tel. 47-259. (P49-14MO)  
**JUGO 55**, april 1988, rdeče barve, prodam. Tel. 28-036. (P49-29MO)  
**Z 750** (letnik 1976, še v voznem stanju, registracija potekla) ugodno prodam. Tel. 24-665. (P49-15MO)  
**ŠKODO 105 L**, letnik 1977, neregistrirano in vožno, škodo 120 L, 1986, karambolirano, in traktor Ursus, letnik 1983, prodam. Cesar, Rdeči Kal 8, Dobrič. (3860-MV-49)  
**126 P**, letnik 1979, prodam. Tel. (0608) 82-106. (P49-3MO)  
**LADO 1300 S**, letnik 1987, rdeče barve, ugodno prodam. Tel. 52-145 int. 260, dopoldne. (P49-4MO)  
**FIAT 126**, letnik 1982, prodam. Tel. 26-640. (P49-30MO)  
**126 P**, letnik 1982, prodam. Tel. 26-640. (P49-30MO)  
**126 P**, letnik 1982, prodam. Tel. 42-453. (3871-MV-49)  
**Z GT 65**, letnik 1984, prodam. Tel. 49-228, popoldne. (P49-31MO)  
**126 P**, letnik 1980, registriran do 11. 6. 1990, prodam. Darinka Steingel, Sadijnja vas 16, Dvor pri Žužemberku. (3873-MV-49)  
**R 4 GTL**, letnik 1986, prodam ali zamenjam za jugo ali Z 750 ali 126 P. Tel. (0608) 79-509. (P49-33MO)  
**R 4 GTL**, letnik 1987, prodam. Tel. 27-619. (P49-34MO)  
**LADO KARAVAN**, letnik 1984, prodam. Tel. (0608) 31-150. (P49-35MO)  
**Z 128**, letnik 1987, prodam. Tel. 73-244. (P49-41MO)  
**R 4 GTL**, letnik 1986, prodam. Tel. 21-936. (P49-42MO)

**prodam**  
**TRAJNO ŽAREČO PEČ**, malo rabljeno, ugodno prodam. Tel. 24-226. (3864-PR-49)  
**KAMIN**, nov, ugodno prodam. Tel. (0601) 42-404. (P49-2MO)

**JEDILNO MIZO**, belo, novo, in zibelko ugodno prodam. Tel. 27-309. (P49-8MO)  
**PRODAM** mlado kravo, brejo 4 mesece, skoraj nov silokombajn in rabljen dvobrazdni plug. Tel. 52-772, zvečer. (49-9MO)  
**SEDEŽNO** kotno garnituro prodam. Tel. 47-716. (P49-13MO)  
**PRODAM** avtoprikolico za prevoz konja ali goveda, cisterno (3500 in 2000 l), peč na rabljeno olje in avtoprikolico. Tel. 73-443. (3861-PR-49)  
**BARVNI TELEVIZOR** prodam. Informacije na tel. 22-976. (3843-PR-49)  
**TELEVIZOR** Love-opta, črno-beli, prodam. Boldin, Berčice 7, Metlika. (3850-PR-49)  
**FOTOAPARAT** Zenit 12 x p prodam. Tel. 85-962. (P49-22MO)  
**UGODNO PRODAM** vhodna vrata (desno odpiranje, dvojna zasteklitve) in garažna vrata. Janez Fridrih, Globoko 21, Brežice. (3856-PR-49)  
**PRODAM** glasbeni center TELEFUNKEN (2 x 35 W) — radio, ojačevalec, dvojni kasofon, ločen gramofon (700 DEM), kitarski ojačevalec AMPEG 135 W (600 DEM), viderekorder NORDMENDE, ocarinjen (800 DEM). Tel. 58-284. Jože. (P49-18MO)  
**SPALNICO**, malo rabljeno, in novo peč za centralno kurjavo prodam. Tel. 28-622. (P49-54MO)  
**PRODAM** popolnoma nov vzdiljiv štedilnik z boilerjem (drva, plin). Tel. 84-650. (P49-56MO)  
**DVE HARMONIKI C, F, B** (ena nova železnik, druga stara 27 let) prodam. Tel. (068) 47-744. (P49-57MO)  
**SUSILNICO** za sušenje lesa in valjčni brusilni stroj prodam. Tel. 44-871. (3933-PR-49)  
**KOZOLEC** — dvojniki, hrastov, 4 štante, prodam. Kuželj, Vrholo, Žužemberk, tel. (068) 84-214. (č.č.-PR-49)  
**OVCO** z mladičmi, ovna, grablje sonce, prodam. Anton Palčič, Kočarija 2, Kostanjevica. (P49-70MO)  
**HARMONIKO**, 80-basno, prodam. Telefon 23-552. (3892-PR-49)  
**PRODAM 10 m<sup>2</sup> I. razrednega** hrastovega lamel parketa, novega. Tel. 23-597. (3899-PR-49)  
**POCENI PRODAM** novo etažno centralno peč (12000 kalorij, rabljen kupperbusch. Gornji kot 13 pri Dvoru. (3900-PR-49)  
**BARVNI TV** gorenje selektiomatik in poni ekspres prodam. Tel. 43-804. (3903-PR-49)  
**PANT ŽAGO** v manjši okvari ali samo elektromotor 3 KM in črnobeli televizor gorenje prodam. Tel. (068) 23-312. (3905-PR-49)  
**HRASTOVE PLOHE**, strešno opeko kaniza (2000 kom) in skoraj nov kupperbusch prodam. Tel. 42-534. (P49-85MO)  
**MOTORNO ŽAGO** alpina 438, staro eno leto, in črno-beli televizor ugodno prodam. Tel. 52-044, Sinkovič, 21. oktobra 2 a, Črnomelj. (P49-92MO)  
**ŽELEZNO CISTERNO** za centralno gretje (1700 l) ugodno prodam. Žika Maksimovič, Jedinščica 32, Novo mesto. (3918-PR-49)  
**PRODAM** tri peči na olje in termoakumulacijsko peč (4 KW). Tel. 51-413. (P49-120MO)  
**PLETILNI STROJ PFAF** duomatic 80 prodam. Tel. (047) 75-757. (3930-PR-49)  
**KRAVO**, po izbiri, prodam. Marjan Furman, Dol. Karteljevo 8, Novo mesto. (3932-PR-49)  
**JEDILNI KROMPIR** igor prodam. Tel. 40-135, popoldne. (P49-112MO)  
**KOMBINIRAN** mizarški stroj, širine 25 cm, prodam. Tel. 44-938. (P49-116MO)  
**SVILENO OBLEKO**, primerno za svečanosti ali poroko, št. 40, prodam. Tel. 51-551, popoldne. (P49-110MO)  
**SEDEŽNO GARNITURO** (žamet) prodam. Tel. 21-948 ali 28-150. (P49-101MO)  
**OTROŠKO** kompletno sobo prodam. Tel. 23-320. (P49-106MO)  
**ZAMRZOVALNO SKRINJO (120 l)**, novo, ugodno prodam. Tel. (0608) 81-248. (P49-99MO)  
**KOTLOVNO REGULACIJO** za centralno peč prodam. Tel. 81-966. (P49-32MO)  
**OTROŠKO POSTELJICO** z jogijem, skoraj novo (4 M), ter plinsko pečico (2 M) prodam. Tel. (068) 23-964. (P49-38MO)  
**KRAVO** za zakol prodam. Gumberk 4, Otočec. (3871-PR-49)  
**KRZNENO JAKNO** bizam št. 38 prodam. Tel. (068

STROJI...  
s 600 m<sup>2</sup>...  
g) ob cest...  
lepi legi, pr...  
odobno obrn...  
el. 24-947...  
celo, prim...  
vrhu prodan...  
94-PO-49)  
Črnomlju...  
Tel. (068) 5...  
prodam za...  
9, Novo...  
roji...  
je Muta, n...  
menjam za...  
(P49-11M...  
0-11, dob...  
el. 26-724...  
)  
eno za tr...  
5. (P49-11...  
8 KM), ma...  
n za osebn...  
nice. (Ček-...  
49-11, 18...  
9 meseca...  
in Hrasta...  
ček-KS-49)  
8 KS s ko...  
ino prodan...  
713-110...  
e ugodn...  
ntrupert...  
8, letnik...  
49-58M...  
i priklju...  
je rabljen...  
445 z do...  
LAND (25...  
enja vas...  
star 8 let...  
a 25, Šna...  
prodam P...  
mesto...  
011, origi...  
k, Podl...  
S-49)  
8 prodan...  
(3914-KS...  
404 pro...  
126M...  
u, poleg...  
o prodan...  
pomoč na...  
o, stanov...  
73-195...  
otroka (T...  
oldne. Te...  
(O)  
zajem v...  
O. (P49-7...  
ena TO...  
janci. To...  
ala z Ab...  
50. roje...  
i bila za...  
e še mn...  
(P49-7...  
erebov...  
limo se...  
a Vida...  
(3749-...  
ičke za...  
(3913-...  
č barva...  
(063) 2...  
ARICE...  
pletno...  
cencije...  
B-47)  
S...  
Marib...  
506...  
n obn...  
paratov...  
ska dob...  
zunaj...  
ike. Za...  
o. Del...  
Dole...  
em del...  
a stran...  
mrzova...  
storit...  
50.000...  
A...  
ILA...  
A...  
S...  
I...  
19

*Skrb, delo in trpljenje  
bilo tvoje je življenje.  
Mnogo težkih si bolečin  
prestal,  
a zdaj boš v grobu  
mirno spal.*



ZAHVALA

Ob mnogo prerani in nenadomestljivi izgubi našega dragega moža, očeta in starrega očeta

**PETRA ŽVARA**

iz Presladola 34

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, dobrim sosedom za pomoč, DO Rudnik Senovo, pihalni godbi na Senovem, govornikom za občutene poslovilne besede, pevcem iz Brestanice, gospodu župniku za lepo opravljeni obred, sošolkam ekonomske šole Brežice in vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih kakorkoli pomagali, darovali cvetje in pokojnika spremili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti v mnogo prerani grob. Posebna zahvala vsem zdravnikom in medicinskim sestram splošne ambulante Senovo, ki so mu v času boleznij lajšali trpljenje. Vsem in vsakomur posebej še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: žena Ljudmila, hči Magda z družino, sin Dominik in hčerka Marjanca

*Ata je mrtev, več ne skrbi,  
njegov prostor pri mizi prazen stoji.  
Bolečino, trpljenje je prestal,  
zdaj bo v grobu mirno spal.*



ZAHVALA

Po kratki in hudi boleznij nas je v 65. letu starosti nepričakovano zapustil naš dragi, skrbni mož, ata in stari ata

**FRANCI GROZNIK**

Gabrijele 12

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in zancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in vsestransko pomoč. Posebna zahvala dr. Mascatelliju za lajšanje bolečin, celotnemu kolektivu Metalne in Lisce Krmelj, pevskemu zboru Šentrupert in g. župniku za opravljeni obred. Vsem, ki ste v težkih trenutkih sočustvovali in pokojnega Franca v tako velikem številu pospremili na zadnjo pot, še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: žena Julka, sinovi Roman, Franci in Sreči z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega sina, brata, vnuka in pravnuka

**JERNEJA KRANJCA**

Dol. Gradišče pri Dolenjskih Toplicah

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, darovali vence, cvetje in malega Jerneja pospremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo zdravnikom in osebju intenzivne nege kirurškega in pediatričnega oddelka, CP sektor Gradnje, OŠ Baza 20 Dolenjske Toplice, mladinskemu pevskemu zboru ter kaplanu za lepo opravljeni obred. Vsem sosedom iskrena hvala za nesebično pomoč.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 48. letu starosti nas je po težki in dolgoletni boleznij zapustil naš dragi sin, brat in stric

**FRANC MURN**

iz Dol. Straže

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali cvetje in vence ter pokojnika v velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, kolektivu Opekarne Novo mesto, pevcem iz Žužemberka, družinam Pavček, Šenica, Bartol, Poglavc in Juršič ter župniku za opravljeni obred.

Žalujoci: vsi njegovi

Dol. Straža

*Leto dni je minilo,  
kar med nami več te ni,  
toda v srcih naših  
si prisoten vsak dan ti.*

VSPOMIN

6. decembra je minilo žalostno leto, odkar nas je za vedno zapustil naš dobri mož, oče, brat, sin, stric in stari ata



**FRANC GREGORČIČ**

iz Mokronoga 116

Hvala vsem, ki ga hranite v lepem spominu, mu prizigate svečke in mu krasite grob.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 81. letu nas je zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

**JANEZ MOLEK**

iz Velikega Lipja 9



Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, zancem, prijateljem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje ter vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali v najtežjih trenutkih. Posebna zahvala duhovnikom za lepo opravljeni obred.

Žalujoci: vsi njegovi

*Jesensko listje,  
kam hitiš...*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame

**PEPCE LESKOVEC**

z Mirne

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam pomagali v najtežjih trenutkih, nam ustno in pisno izrazili sožalje, pokojni darovali cvetje ter jo pospremili k zadnjemu počitku. Še enkrat vsem in vsakemu posebej iskrena hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je zapustil naš dragi oče, ded in praded

**JANEZ TRAMTE**

kovaški mojster v pokou  
iz Zloganja 32, Škocjan

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in vaščanom za vso pomoč, podarjeno cvetje in spremstvo na zadnji poti. Posebna hvala osebju pljučnega in kirurškega oddelka intenzivne nege, hvala govorniku za poslovilne besede in gospodu župniku za lepo opravljeni obred.

Žalujoci: vsi njegovi

*Odšel si od nas,  
ljubljeni in nepozabljeni.*

ZAHVALA

V 54. letu starosti nas je nenadoma zapustil naš najdražji

**IVAN BERKOPEC**

iz Regerče vasi 53



Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem, ki ste v težkih trenutkih sočustvovali z nami. Zahvaljujemo se kolektivu pljučnega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, sodelavcem SS GT Gostišča na trgu, uslužbenecem AS TOZD MKI Pionir Ločna in uslužbenecem oddelka Zdravila Tovarne zdravil Krka. Zahvaljujemo se tudi krajanom Regerče vasi in družini Heferle za nesebično pomoč. Posebna zahvala dr. Trobišu za ganljive besede ter kaplanu za lepo opravljeni obred. Še enkrat hvala vsem, ki ste darovali cvetje, nam izrazili sožalje in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: vsi njegovi

*Zaspala mamica je zlata,  
zaprla trudne je oči...*

ZAHVALA

11. novembra je umrla naša dobra mamica, stara mama, prababica, sestra in teta

**JOŽEFA KOS**

roj. CIMERMAN

iz Šentjanža 15 b



Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste z nami sočustvovali, ji podarili toliko cvetja in jo spremili na njeno zadnjo pot. Hvala kolektivom OŠ Šentjanž, SO Sevnica, KS Šentjanž, Vega Ljubljana in Lisci Krmelj, pevcem iz Mokronoga in Šentjanža ter ŽU Šentjanž. Posebno zahvalo Jožici Krašovic iz Radeč za njeno nesebično pomoč v času boleznij.

Vsi, ki smo jo imeli radi

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je v 64. letu starosti za vedno zapustil naš dobri mož, oče, tast, stari oče, brat, stric in bratranec

**ALOJZ KORAČIN**

s Hudega 6



Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in zancem, posebno še vaščanom za nesebično pomoč, podarjene vence in cvetje ter vsem, ki so našega očeta v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku. Še posebej se zahvaljujemo vsem zdravnikom internega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto za dolgoletno zdravljenje ter osebju internega oddelka-intenzivna nega za lajšanje bolečin v zadnjih dneh življenja. Najlepša hvala kolektivu internega oddelka ter župniku za lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

*Trud in trpljenje —  
tvoje bilo je življenje,  
veliko si prestala,  
sedaj boš mirno spala.*

ZAHVALA

Po dolgi in težki boleznij nas je v 85. letu starosti zapustila naša dobra in skrbna mama, stara mama in tašča

**KAROLINA GERŠIČ**

rojena STOPAR

iz Semiča 55



Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, vaščanom, zancem in vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih in ste našo drago mamo pospremili na njeni zadnji poti ter ji darovali cvetje. Posebej se zahvaljujemo dr. Vodniku za dolgoletno zdravljenje, ZB Semič, gospodu župniku za lepo opravljeni obred in tov. Martini Jakše za poslovilne besede. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 59. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama, stara mama, sestra in teta

**MARIJA KRAJŠEK**

rojena Cugelj

iz Šentruperta 26



Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in zancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje ter spremstvo na njeni zadnji poti. Posebna zahvala zdravstvenemu osebju pljučnega oddelka bolnice Novo mesto ter gospodu župniku za opravljeni obred, pevcem za zapete žalostinke, delavcem IMV Mirna, Kopitarni Sevnica in Kolinski Ljubljana za podarjeno cvetje.

Žalujoci: hčerka Mimi z družino, sinova Franci z Elico in Brane z družino

Šentrupert, Sevnica, Ljubljana

ZAHVALA

V 64. letu starosti nas je za vedno zapustil dobri mož, oče, stari oče in brat

**VINKO RADIČ**

iz Veniš pri Leskovcu



Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom in vaščanom, posebej pa Alojzu Godlerju za pomoč, podarjeno cvetje in izrečeno sožalje. Zahvaljujemo se tudi dr. Sprajcu in sestri Milki za požrtvovalno pomoč med boleznijo. Hvala Cestnemu podjetju Krško in ekonomsko-financijsnemu sektorju TCP Videm Krško za podarjena venca. Hvala gospodu župniku za lepo opravljeni obred, zvonjenje pri sv. Štefanu, Oštrcu ter Veliki vasi in pevcem za presunljivo zapete žalostinke. Še enkrat hvala vsem, ki ste pokojnika pospremili v velikem številu na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: žena Pepca, hčerka z družino ter brat in sestre

ZONE ZALETEL



odkar se je zaposlil v trebanjski kmetijski zadrugi, pri svojem prvem in edinem delodajalcu doslej. Takoj po končani grmski šoli je leta 1969 začel voziti traktor na zadrugnem posestvu na Mali Loka. Ropotajoči stroj je zamenjal za delovno mesto vodje mlečne proizvodnje v KZ Trebnje. Eden pomembnejših podatkov iz tistega časa njegove zaposlitve je najbrž število 40, pomeni pa, da je Tone Zaletel zadrugi vpeljal toliko krajevni zbiralnic mleka po občini, ob katerih so seveda nujno morale steči še številne nove proge za dovoz mleka v osrednjo zbiralnico. Z njegovim poznejšim življenjem je verjetno veliko usodnejše povezano vodenje zadrugne enote Dobrič-Velika Loka. To delo je opravljal do leta 1985, usodnost pa nemara tiči v tem, da je Tone Zaletel še danes kmetijski pospeševalec na dobnriškem območju.

Dišal naj bi po pregretem gostilniškem dimu. Naučil naj bi se v ljudno priklanjati. V lepi natakarski uniformi naj bi hodil med mizami in potrpežljivo stregel z dolgočasni ljubljanski gospodi. Pozneje pa naj bi kletaril na svojem, saj so v sorodstvu premogli bogato vinsko shrambo. Toda kmečki sin Tone Zaletel ni nikoli postal niti tak niti drugačen natakar, ker je pobegnil v rojstvo vas Blato nemudoma po tistem, ko ga je mama pripeljala v Ljubljano v uk. Nikakor pa to nenavadno slovo od velikega mesta ne pomeni, da se je branil učenja. Nasprotno, uspešno je končal srednjo kmetijsko šolo na Grmu v Novem mestu, kako desetletje zatem pa je spravlil v žep še diplomo višje agronomske šole Maribor. Nemara ni nepomembno, da je študiral še po tistem, ko so novomeški oddelek mariborske višješolske ustanove ukinili in so po tem uradnem ukrepu delali tisti preostali vztrajneži izpite bodisi v Ljubljani bodisi v Mariboru. Zdaj, po vseh teh učnih letih, v katerih je v resničnem praktičnem delu sproti preverjal, kar so mu pripovedovale knjige, hodi med raztresenimi suhokranjskimi vasmi in se potrpežljivo pogovarja z dolenskim kmeti. Spet in še vedno pa se uči, čeprav tudi deli nasvete. Napotke daje kmetom poklicno, ker je pospeševalec v kmetijski zadrugi v Trebnju.

Zaletel je funkcionar v vrsti organizacij, organov in odborov v krajevni skupnosti: član izvršnega sveta občine Trebnje, član delavskega sveta v sozdu Mercator, član izvršilnega odbora hranilno-kreditne službe Slovenije. Zaletel je uspešen kmet, dobitnik občinskega priznanja OF in še kaj. Toliko se je tega z leti nabralo, da je nemara prav, če spomnimo na posebno in bistveno: vse to je en sam Tone Zaletel, delaven in skromen, podoben mnogim že kar malce zgazanim, a vendar pokončnim ljudem v našem pridnem delovnem ljudstvu, brez katerih bi se ukazujoča jim država sesula, začeti pri njenem temelju — krajevni skupnosti.

Tod prav kmalu ostane od grmade možnih besed o Zaletelu — največ zaradi take njegove želje — na reti samo pospeševalec, zadovoljen za območje Suhe krajine in za del družbenih zemljišč v občini Trebnje. Svoje poklicno delo je tesno povezal, če ne kar prežal, z zamislivi o preprečevanju hiranja manj razvitih območij, kakor te ideje vsaja v suhokranjska tla mednarodni razvojni projekt FAO. »Vendar bi moral projekt dobiti več družbene pomoči glede na to, kolikšen pomen mu družba pripisuje,« razmišlja Zaletel.

M. LUZAR

Po dolgih letih v Novem mestu — Miklavžev sejem

Začele so se prednovoletne prireditve

NOVO MESTO — Z noveletnim sejemom, kiže od ponedeljka teče na Glavnem trgu, so se letošnje prireditve v pričakovanju novega leta že pričele. Izredno lepa noveletna dekoracija glavnega trga s prireditvami vred zagotovo ni poceni, a tudi draga ni. Zasluga gre sposobnemu odboru, ki je v desetih letih shranil in vzdrževal vse, kar je bilo narejenega za krasitev.

Iz denarja, ki ga po sporazumu prispevajo vse delovne organizacije novomeške občine, se vsako leto pripravi kar 9500 daril, preostali denar pa namenijo prireditvam in okrasitvi. Navdse pomemben je delež, ki ga za lepšo podobo trga prispevajo delovne organizacije, ustanove in obrtniki. Letos so se s svojimi uslugami še posebej izkazali v IMV, iskri Tenel in Hipot, v tozdih tovarni in avtobusni promet Gor-

• Več kot 5000 Dolenjcev, prišli pa so tudi ljudje od drugod, se je v tork popoldan zbralo na novomeškem Glavnem trgu in pozdravilo Miklavža. Spregovoril je z balkona na rotovžu, potem pa se je skoraj dve uri sprehajal po trgu med stojnicami in najmlajšim delil bombone.

janci, v tovarni prikolic Adria, na pomoč so priskočili, GIP Pionir, Gozdno gospodarstvo, vojaki VP 1394, delavci Elektra, poklicna gasilska enota, obrtnik Gvido Hren in še nekateri.

Sejemska ponudba še ni dokončna, saj se bodo do konca decembra trgovci in obrtniki vseskozi menjavali za stojnicami, tako da bo vsak dan med 9. in 20. uro na trgu videti kaj novega. Posebnost letošnjega sejma v Novem mestu je noveletni boljši sejem, namenjen vsem, ki doma izdelujejo noveletne čistilke ali predmete, primeren za noveletna darila. Prodajali bodo lahko vsak dan na stojnicah, ki bodo ostale prazne in jih bo določil vodja sejma. J. P.

SMUČARSKI SEJEM V ČRNOMLJU

ČRNOMELJ — Semiški smučarski klub Iskra, ki velja za največjega tovrstnega v Beli krajini, pripravlja za soboto, 16. decembra, sejem rabljene opreme. Sejem bo od 9. ure naprej v telovadnici osnovne šole v Župančičevi ulici v Črnomlju. Vsi, ki želite karkoli prodati ali kupiti, torej vabljani!

ZMAGA GOSTOV

TREBNJE — Na tukajšnji nogometni tekmi nogometnih sodnikov iz Ljubljane in Trebnjega so s 6:1 zmagali gostje. Na slovesnosti pred srečanjem, na kateri je v imenu trebanjske ZTKO udeležence pozdravil Darko Krištof, so se simbolično poslovili od nogometnega sodnika Milana Tintorja z Mirne, ki je prenehal soditi.

Je sv. Duh prebogati za Črnomelj

Zimsko arheološko zatišje pri cerkvi sv. Duha v Črnomlju še ne pomeni, da vsa vprašanja rešena — Kaj z zbirko izkopanin?

ČRNOMELJ — Pri cerkvi sv. Duha, ki postaja najbolj zanimiv spomenik v tem mestu, je po intenzivnih delih skozi vse poletje in jesen zdaj mir. Konec novembra so za letos prekinili arheološka raziskovanja okoli cerkve. Raziskanega je dve tretjini prostora, tako da za prihodnje leto ostane samo še tretjina. Dr. Phil Mason, ki je vodil arheološka izkopavanja, bo čez zimo nadaljeval obdelavo izkopanega gradiva. Del gradiva bo strokovno obdelala restavracijska delavnica v Novi Gorici Jana Vesel, najdenih kovinskih predmetov pa se bo lotil največji tovrstni strokovnjak pri nas inž. Milič iz Narodnega muzeja v Ljubljani. Do pomladi bo torej ves doslej izkopani material obdelan.

V NEDELJO IN PONEDELJEK SMUČARSKI SEJEM

NOVO MESTO — Smučarsko društvo Rog bo tudi letos pripravilo tradicionalni smučarski sejem. Letošnji bo v nedeljo in ponedeljek, 10. in 11. decembra, v novomeški športni dvorani pod Marofom. Že po običaju bo na njem razprodaja rabljene in tudi nove smučarske opreme, društvo bo vpisovalo nove člane, obiskovalcem bodo na voljo razni strokovni nasveti, moč si bo ogledati razne filme in še kaj. Sejem bo v nedeljo odprto od 9. do 19. ure, v ponedeljek pa od 10. do 19. ure. Prodajalci, kupci in radovedneži, vabljani!

paratorka muzeja v Novi Gorici Jana Vesel, najdenih kovinskih predmetov pa se bo lotil največji tovrstni strokovnjak pri nas inž. Milič iz Narodnega muzeja v Ljubljani. Do pomladi bo torej ves doslej izkopani material obdelan. Jeseni so bila opravljena tudi sondiranja in delne raziskave zunanjih sten cerkve, ladje, prezidave in lope. Ugotovili so gotove stavbne člene, talni zidec in ladji in ostanke okenskih ostenj. Baročne predelave so, kot so ugotovili, poleg izgradnje cerkvene lope pred zahodno steno cerkve obsegale še zamenjavo gotskih oken, predelavo slavočno-stene in korekturo srednjeveške ladje, ki je dobila centralni poudarek v prostoru. Zadnje historiciistične predelave iz leta 1895 so z debelim ometom prekrile obe prejšnji gradbeni fazi in dale cerkvi nov videz, tak, kakršnega poznamo danes.

»Ta čas delamo na papirju idealne rekonstrukcije cerkve za vsako njeno gradbeno fazo posebej,« pravi umetnostna zgodovinarica Marinka Družmerič iz novomeškega Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine. »Na podlagi risb srednjeveške, baročne in historiciistične idealne rekonstrukcije cerkve se bomo odločili, kakšna bo nova podoba cerkve in kako jo prezentirati. Kot zanimiva možnost se kaže predstava cerkve v sklopu obrambnega

sistema mesta. Najdbe zidnih lukn leseno konstrukcije kažejo, da je cerkev Duha pomemben zgodovinski in kulturni spomenik. Črnomelj pa kot da pripravljeno nanj. Če za samo cerkev predvidevajo kako in kaj, pa osrednja usoda izkopanin neresena. Cerkev kot vse kaže, dobila nazaj svoj sakralni namen, hkrati ko bo tudi prostor za kulturne prireditve. Ne ve pa se, kaj izkopanimi. Jih bo prevzel Narodni muzej v Ljubljani, kjer jim primarni prav predmetov iz 17. stol., ali pa izkopanine, ki zajemajo široko časovno obdobje od antike do 18. stoletja, ali šle ustrezen prostor in bodo kot stane rastava ostale tam, kjer so doma in mor spadajo, to je v Črnomlju? M. MARKELJ

Letošnja odkritja in ugotovitve potrdila predvidevanja, da je cerkev Duha pomemben zgodovinski in kulturni spomenik. Črnomelj pa kot da pripravljeno nanj. Če za samo cerkev predvidevajo kako in kaj, pa osrednja usoda izkopanin neresena. Cerkev kot vse kaže, dobila nazaj svoj sakralni namen, hkrati ko bo tudi prostor za kulturne prireditve. Ne ve pa se, kaj izkopanimi. Jih bo prevzel Narodni muzej v Ljubljani, kjer jim primarni prav predmetov iz 17. stol., ali pa izkopanine, ki zajemajo široko časovno obdobje od antike do 18. stoletja, ali šle ustrezen prostor in bodo kot stane rastava ostale tam, kjer so doma in mor spadajo, to je v Črnomlju? M. MARKELJ



ZLATOPOROČENCA VRHOVEC

— Ko se zlatoporočenca Viktor Ivanka Vrhovec, ki sta se leta 1949 udomilila v Sevnici, danes ozirata pred njihovo skupno življenjsko skromno priznavata, da njima in njim domačin niti ni bilo treba živeti kdove kakšnem pomanjkanju. Viktor sta si z marljivim delom, Viktor namreč z izredno marljivostjo, pridobila povsem drugačnega, kakšna bo nova podoba cerkve in kako jo prezentirati. Kot zanimiva možnost se kaže predstava cerkve v sklopu obrambnega

Bregu se zdaj vrača sloves

Kriza je v gostinstvu izziv za kvaliteto — Razširjena in strokovna ponudba že rojeva sadove

NOVO MESTO — Novomeška restavracija Breg je bila precej časa paradižni novomeške gostinske ponudbe, predvsem zaradi pestre ponudbe, dobre postrežbe, pa tudi zaradi svoje idilične lege na starodavnem novomeškem Bregu. Zadnjih pet ali nekaj več let pa je bila posebnost le slednje, kar pa je za dobro poslovanje gostinskega lokala premalo. To se je seveda pokazalo tudi v izgubi, ki je postala vse večja. Niti ni nujno, da pride lokal na slab glas, dovolj je, da ni več atraktiven, in že se kričulja uspeha povesti navzdol.

To dobro ve Niko Veselič, vodja gostinskih obratov pri srednji gostinski šoli v Novem mestu, ki si je nadel nalogo, da bo Bregu povrnil nekdanji sijaj, češ: »Izgubljen sloves si je seveda težko pridobiti nazaj, tega se zavedamo, zlasti v sedanjih kriznih časih, ki gostincem nikakor niso naklonjeni. Vendar je prav ta čas tudi izziv za tiste, ki hočejo nadpoprečje.«

In s čim naj bi to dosegli? »Restavracija nudi gostom novo okolje postrežbe in ponudba pa naj bi sledili najnovejšim svetovnim kulinaricnim spoznanjem. Rdeča nit je seveda še vedno domača slovenska kuhinja, ki spremlja Breg že od njegovega nastanka, na jedilnih listih pa so se znašli tudi raki, školjke, divjačina in druge specialitete. Posebnost so tudi aperitivi, ki naj bi bili blagi, da gostu ne bi pokvarili okusa in teka, ter sladice, kombinirane z eksotičnim sadjem in sladoledi. K jedem sodijo seveda tudi vina. V kleti imamo blizu devetsto butelj najkvalitetnejših slovenskih in jugoslovanskih vin. Seveda pa veliko skrb

posvečamo stalnemu strokovnemu izobraževanju osebja, tako v pripravi hrane kot tudi v postrežbi. Ponudbo prilagajamo tudi letnemu času. Tako se osnovni jedilnik spreminja vsake tri mesece,« pravi Niko Veselič, ki že lahko pokaže tudi prve konkretne rezultate novega Brega. Kljub kriznim časom je Breg že zlezal iz rdečih števil. T. J.



POSVET S STROKOVNJAKOM

— V restavraciji Breg so povabili svetovno priznanega kuharskega strokovnjaka Toneta Strajnarja, sicer dolenskega rojaka, da bi jih seznanil z najnovejšimi dosežki v pripravi hrane in kulture mize. (Foto: T. Jakše)

NOV KONCERTNI SPORED OKTETA

BOŠTANJ — Dekliški oktet Anton Umek — Okiški iz Boštanj ga vodi Romana Pernovšek, je nastopal koncertni program, v katerega vključili tako umetne kakor tudi vsenske narodne pesmi, renesančne smi in stare uspešnice. S tako pestrim sporedom je oktet uspešno nastopil pred številnim domačim občinstvom v Sevnici, sevnška Zveza kulturne organizacij pa pripravila koncerte okteta še v drugih krajih. Povečavali še, da za glasbeno spremljavo oktetu pri zabavnejšem delu koncertnega sporeda pa Sandi Ančimer s harmoniko.

Halo, tukaj je bralec »Dolenjska«

Po sledih nekaterih klincev v rubriki Halo, tukaj Dolenjski list!

Mraz, ki je po toplih dnevih pritisnil teden pred prazniki, je zamrznil tudi zanimanje bralcev Dolenjskega lista za večerne pogovore, in tako je dežurni novinar v četrtek prejel samo štiri klice.

Začnimo s pohvalo. J. N. iz Novega mesta se je oglasila z željo, da bi javno pohvalili vzgojenost mladih miličnikov. Na nedavnem pogrebu umetnika Božidarja Jakca je opazila, kako se onkraj prometne ceste ob pokopališču v Ločni betezen in star človek trudi, da bi prečkal cesto. Eden od dveh miličnikov, ki sta šla po pločniku, mu je priskočil na pomoč in ga varno pospremil prek ceste. Torej pohvala fantom v modrih uniformah!

I. Z. z Mirne je potarnal, da v nobeni lekarni od Ljubljane do Celja ni več mogoče dobiti kukidenta, lepila za zobno protezo, zaradi česar imajo mnogi ljudje težave. Kukident je bil sicer drag, a se ga je vsaj dobilo, zdaj pa do njega pride le tisti, ki ima zveze s tujino ali pa se sam odpravi preko meje. Povprašali smo novomeške lekarnarje, kjer so povedali, da kukidenta zares ni v prodaji že najmanj leto dni, ker ga je proizvajalec prenehal izdelovati. In tudi lekarnarji

pravijo, da je pač treba vzeti pot pod nogo in na tuje, ker ni na voljo nobenega domačega nadomestila za kukident.

S. T. iz Ljubljane je sporočila, da se je prejšnji mesec vračala v Ljubljano z obiska v Novem mestu in ni mogla prebrati z obešenega voznega reda, kdaj avtobus odpelje. Razumljivo, da ne, saj ta prepotrebni pripomoček, brez katerega ni avtobusne postaje, ni osvetljen, obešen pa je previsoko, da bi si človek lahko pomagal z vžigalnikom ali čim podobnim. Dežurni novinar je zadevo preveril še isti večer. Res je tako, kot je sporočila naša bralka: voznega reda ni mogoče prebrati. Pozanimali smo se pri »Gorjancih« in prometnik Cirnski, s katerim smo dobili zvezo, je zatrdil, da bodo poskrbeli, da bodo žarnice v vitrihah z voznim redom gorele.

Za slovo od četrtkovega dežurstva se je javil še anonimni bralec iz Gabrja, kot je dejal. Motijo ga nekatere nepravilnosti v ravnanju krajevnih politikov in v zvezi s krajevnim prispevkom. Ko bo zbral dovolj poguma, da bo povedal, kdo je (seveda bomo na njegovo željo njegovo ime ohranili v tajnosti, moralno pa zanj vedeti), bomo poskrbeli tudi za odgovore. Do takrat pa na svidenje! MIM

mo pa zanj vedeti), bomo poskrbeli tudi za odgovore. Do takrat pa na svidenje! MIM



RAZŠIRJENA CERKEV SV. MIKLAVŽA — V Stranski vasi pri Novem mestu je v nedeljo ljubljanski škof Jože Kvas slovesno posvetil nov prizidek k cerkvi sv. Miklavža. Prizidek, v katerem bo učilnica, služil pa bo tudi drugim namenom, so ob sodelovanju šmihelske župnije in krajevne skupnosti Birčna vas postavili krajanji sami, hkrati so razširili cerkveni kor in obnovili kapelico svetega Jožefa v vasi. Ob cerkvi nameravajo zgraditi tudi pokopališče, saj postaja šmihelsko že pretensno. Okoli cerkve so že navozili in zravnali zemljo, tako da bo prostora za približno 350 grobov; v letu 1990 pa bodo dokončali tudi obzidje in postavili poslovilno vežico z dvema prostoroma. (Foto: J. Jakše)

V KOČEVJU PLES NA LEDU

KOČEVJE — Kočevje je bilo te dni, spet med najhladnejšimi kraji v Sloveniji, pogosto pa je bilo tu celo najhladnejše. Zaledenela sta jezero in Rinža. Tako je narava spet poskrbela za zabavo otrok in odraslih, ki se na ledu drsajo, plešejo, se igrajo razne igre, nekateri pa se po njem samo sprehajajo ali na sankah vozijo otroke.

FESTIVAL NAREČNIH POPEVK

MARIBOR — V soboto, 16. decembra, ob 19.45 bo v tukajšnji dvorani Tabor 22. festival narečnih popevk Maribor '89. Na prireditvi bodo različni izvajalci predstavili 16 popevk. Izdali jih bodo tudi na kaseti, ki bo v prodaji že na dan festivala. Organizator letošnjega festivala je Radio Maribor.

Halo, tukaj Dolenjski list!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo v bodoče več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev. Prisluhnilni vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Pokličite nas lahko vsak četrtek popoldan, med 18. in 19. uro na telefon (068) 23-606. Eden od dežurnih novinarjev vam bo rad prisluhnil.

kozerija

NAPAK RAZUMLJENI JUGOPOLITIKI

Jugo ljudstvo je pa res trapasto. Visoki politik z juga Jugovine je na mitingu kričal: »Dajte nam orodje!« Preko ekranov se je ljudstvu zdelo, da politik z juga Jugovine vpije: »Dajte nam orodje!« Pa je nastal kratek stik med politikom in ljudstvom. Seve: zaradi nerazumevanja.

Ali pa drug primer: visoka politična jugo osebnost je na nekem pomembnem sestanku izjavila, da Jugovino lahko rešijo samo gusle. Ljudstvo, ki je poslušalo potek sestanka po radijskih valovih, je razumelo: »Jugovino lahko rešijo savi-

mo Rusi.« Pa je bilo vse narobe. Pa so tulili na severu, pa so tulili na jugu, vzhodu in zahodu Jugovine.

Lahko gremo naprej. Neki jugovski politik je zapustil konferenco mladih s severa dežele z obrazložitvijo, da jih ne razume. Mladinci s severa Jugovine so se na vso moč čudili tej potezi: »Ne razumemo ga, ker nas ne razume.« Da bi bila stvar še bolj zamotana, se ne razumejo niti politiki med seboj. Veljaki iz Belega mesta ne razumejo veljakov iz Zelenega mesta in obratno. Kar razglašajo v Belem mestu za edino veljavno resnico, ta-

koj izničijo v Zelenem mestu. Še več: trdive iz Belega mesta razglašajo za navadno laž, separatizem in nacionalizem. Če v Zelenem mestu trdijo, da Jugovino lahko reši propada pluralizem, se v Belem mestu navdušujejo nad unitarizmom. In obratno. Te vrste nerazumevanje je privedlo že do groženj z bratomorsko vojno med severom in jugom, z uvedbo izrednega stanja, skratka do te stopnje, da se je pričelo mrziti ljudstvo z ljudstvom.

Rezultati vseh pripravljanih nerazumevanj pa so bili v glavnem tile:

- gospodarstvo je vneto propadalo
- naraščala je nezaposlenost
- inflacija se je prevesila v hiperinflacija
- velik del prebivalstva v Jugovini se je otepal z revščino
- kruh in drugi nujno potrebni življenjski proizvodi so bili iz dneva v dan dražji
- tuji so pričeli gledati na Jugovino z nezaupanjem itd.

Hudič je, ko se med seboj ne razumejo ljudje, ki govorijo isti ali vsaj podoben jezik. TONI GAŠPERIČ